

T.C.

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

TÜRKÇE EĞİTİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA
KÜLTÜREL UNSURLARIN KULLANIMI: YUNUS EMRE
ENSTİTÜSÜ YEDİ İKLİM TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ ÖRNEĞİ**

(C1 – C2 SEVİYESİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mete ALMALI

TOKAT

Eylül, 2019

T.C.

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

TÜRKÇE EĞİTİMİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA
KÜLTÜREL UNSURLARIN KULLANIMI: YUNUS EMRE
ENSTİTÜSÜ YEDİ İKLİM TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ ÖRNEĞİ**

(C1 – C2 SEVİYESİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mete ALMALI

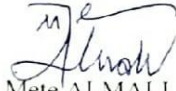
Danışman: Prof. Dr. Adem İŞCAN

TOKAT

Eylül, 2019

ETİK SÖZLEŞME

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgi toplama ve raporlaştırma sürecinin Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna, genel akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak gerçekleştirildiğini; bu tez çalışmasını "intihali engelleme" programı ile taradığımı, bana ait olmayan tüm bilgi, düşünce ve bulgulara atıf yaptığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan eder, sorumluluğun tarafıma ait olduğunu kabul ederim.

02/09/2019

Mete ALMALI

JÜRİ İMZA SAYFASI

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,

Mete Almalı'nın "Yabancı Dil Olarak Türkçe Ders Kitaplarında Kültürel Unsurların Kullanımı: Yunus Emre Enstitüsü Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Örneği (C1 – C2 Seviyesi)" adlı çalışması 02 / 09 / 2019 tarihinde jürimiz tarafından Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Yüksek Lisans Programında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

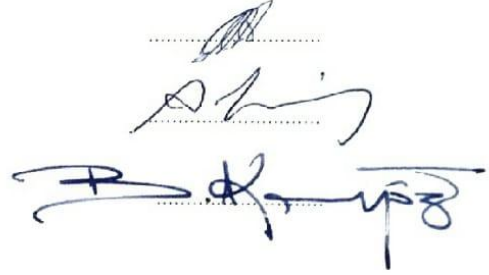
Adı Soyadı

İmza

Başkan: Dr. Öğr. Üyesi Hikmet Yılmaz

Üye (Tez Danışmanı): Prof. Dr. Adem İşcan

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Beytullah Karagöz

Onay

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

08.09.2019
Doç. Dr. Kerem KILICER
Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Türkiye'nin bölgesinde ve dünya üzerinde tarihsel ve kültürel olarak bir birikiminin olması son zamanlarda Türkçeye olan ilgiyi de artırmıştır. Toplumlar dillerinin ve dolayısıyla kültürlerinin tanıtımı için dillerini öğrenmeye yönelik talepleri karşılamaya önem vermektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yönelik faaliyetler son dönemlerde artarak devam etmektedir. Resmî ve özel dil öğretim merkezleri vasıtasıyla Türkçenin tanıtımının yapılması bu alanda yapılan lisansüstü çalışmalara da yansımıştır.

Günümüzde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde genellikle Türkçe öğretim setleri kullanılmaktadır. Sistemli ve ulaşılabilir olma özelliğiyle dikkat çeken bu ders malzemeleri Türkçenin temel becerilerini kazandırmaya çalışırken Türk kültür öğelerine de yer vermektedirler. Bu çalışma da yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitapları kültür aktarımı yönüyle ele alınmıştır.

Çalışma altı bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde problem durumu açıklanmış, araştırmanın amacına, önemine ve sınırlılıklarına değinilmiştir.

İkinci bölümde kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. Dil kültür ilişkisi, kültür aktarımı, yabancı dil öğretimi, Türkçenin yabancı dil olarak öğretim tarihesi, günümüzde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan materyaller ve alt başlıkları hakkında bilgi verilmiştir. Bölümün sonunda ise yabancı dil öğretim malzemeleri ile kültür kavramı arasındaki ilişkiden bahsedilmiştir.

Üçüncü bölümde araştırmanın yöntemi hakkında bilgi verilmiş; araştırmanın modeli, evren ve örneklem ile veri toplama süreci açıklanmıştır.

Dördüncü bölümde araştırmaya ait bulgulara yer verilmiştir. İncelenen ders kitaplarındaki kültür öğeleri oranlarıyla birlikte bu bölümde yer almaktadır.

Beşinci bölümde tartışma başlığı altında araştırma verilerinin incelenmesi neticesinde çıkan sonuçlar benzer çalışmalar ile karşılaştırılmıştır.

Altıncı bölümde sonuç ve öneriler başlığı altında incelediğimiz yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarıyla ilgili ulaşılan sonuçlardan bahsedilmiş ve bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Atıfta bulunarak, alıntı yaparak tez çalışmamız boyunca yer verdiğimiz makale, tez ve kitap kaynaklarımızın listesi, eklerin sunumu ve özgeçmiş ile tez çalışması sonlandırılmıştır.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisansa başlamama vesile olan Emine Kurt'a, bu süreçte desteklerini hep hissettiğim aileme, hocalarım Prof. Dr. Adem İşcan'a ve Doç. Dr. Sami Baskın'a teşekkürü bir borç bilirim.

ÖZET

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDA KÜLTÜREL UNSURLARIN KULLANIMI: YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ *YEDİ İKLİM* TÜRKÇE ÖĞRETİM SETİ ÖRNEĞİ (C1 – C2 SEVİYESİ)

Almalı, Mete

Yüksek Lisans, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Adem İşcan

Eylül 2019, xviii + 104 sayfa

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğretim ortamı, kullanılan materyaller, dört temel dil becerisi ve dil bilgisinin verilme şekli, kültür aktarımı gibi birçok başlık önemli bir rol oynamaktadır. Hedef kültürün içerisinde ve hedef kültürden uzak olarak yürütülen dil öğretim süreçlerinin farklı olduğu düşünülürse bu süreçte kullanılan materyallerin etkin rol oynadığı söylenebilir.

Yabancı dil öğretiminde en çok kabul gören ders malzemesi ders kitaplarıdır. Gerek ekonomik açıdan gerek pratiklik olarak ders kitapları diğer materyallere göre daha çok tercih edilir. Ders kitaplarında yer alan metinler ve metinlerden hareketle düzenlenen etkinlikler aracılığı ile hem dört temel dil becerisinin hem dil bilgisi öğretiminin kazandırılması hedeflenmektedir. Bu noktada akıllara ders kitaplarında kültürel öğelere ne kadar yer verilmektedir sorusu gelmektedir. Bu sorudan hareketle tezimizin konusu Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültür aktarımı olarak belirlenmiş, örneklem olarak ise Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan “Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti (C1 ve C2 Seviyesi)” seçilmiştir.

Tez çalışmasının amacı; yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde sıkça kullanılan ileri düzey bir ders kitabında kültür aktarımına ne kadar yer verildiğini saptamaktır. Bu saptama üzerinden yabancı dil olarak Türkçe eğitimi alanına katkıda bulunmak, yeni hazırlanacak ders materyalleri için veri oluşturmak da belirlenen amaçlar arasındadır.

Çalışma tarama modelinde nitel araştırma olarak desenlenmiştir. C1 ve C2 düzeyinde kullanılan ders kitaplarında yer alan veriler nitel araştırmalarda kullanılan veri toplama yöntemlerinden doküman inceleme tekniği kullanılarak toplanmıştır.

Çalışmada ulaşılan kültürel ögeler Okur ve Keskin (2013) tarafından kullanılan “Metinlere Yansıyan Kültürel Öge ve Alt Ögeler” ölçeği esas alınarak sınıflandırılmıştır. Çalışma sürecinde araştırmaya konu olan ders kitaplarından kaynaklanan farklılıklar neticesinde ölçek üzerinde düzenleme yapma ihtiyacı doğmuştur. Bu ihtiyaç neticesinde ölçek, Türkçe Eğitimi bölümünde görev yapan alanında uzman dört öğretim üyesi tarafından incelenmiş ve ölçeğe son hali verilmiştir.

Çalışma sonucunda Yedi İklim Türkçe Öğretim Ders Kitabı’nın C1 ve C2 seviyelerinde kültürel ögelere yer verilme oranının benzerlik gösterdiği görülmüştür. Her iki düzey ders kitabında da ağırlıklı olarak farklı kültürlere ait ögelere rastlanmıştır. C1 seviyesi ders kitabında farklı kültürlere ait ögelerden sonra en fazla rastlanan kategori “değerler ve eğitim” olurken; C2 seviyesinde ikinci sırada en fazla rastlanan kategori “edebiyat, sanat ve müzik” olmuştur.

Bu çalışma ile yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılmak üzere hazırlanan yeni materyaller için veri imkânı sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretilimi, kültür, kültür aktarımı, ders kitabı

ABSTRACT

THE USE OF CULTURAL ELEMENTS IN TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE COURSEBOOKS: YUNUS EMRE INSTITUTE 7 *İKLİM* TEACHING TURKISH SETS (C1 - C2 LEVEL)

Almalı, Mete

Master's Thesis, Division of Turkish Education

Advisor: Prof.Dr. Adem İşcan

September 2019, xviii + 104 pages

In the teaching of Turkish as a foreign language, many topics such as teaching environment, materials used, four basic language skills and the way of giving grammar and cultural transmission play an important role. Considering that the language teaching processes carried out within the target culture and away from the target culture are different, it can be said that the materials used in this process play an active role.

The most widely accepted course material in foreign language teaching is textbooks. Textbooks are preferred over other materials both economically and practically. The aim of the course is to provide students with four basic language skills and grammar teaching through the texts in the textbooks and activities organized based on these texts. At this point, the question of how much cultural elements should be included in the textbooks comes to mind. Based on this question, the subject of our thesis was determined as cultural transmission in the teaching of Turkish as a foreign language and the “Seven Climate Turkish Instruction Set(C1-C2 level)” prepared by Yunus Emre Institute was chosen as the sample.

The aim of the thesis; determine how much cultural transmission is included in an advanced textbooks frequently used in teaching Turkish as a foreign language. To contribute to the field of Turkish teaching as a foreign language through this determination, and to create data for the course materials to be prepared are among the determined objectives.

The study is designed as a qualitative research in the screening model. The data in the textbooks used in C1 and C2 levels were collected by using document analysis technique which is one of the data collection methods used in qualitative research.

The cultural elements used in the study were classified based on the “Cultural elements and sub-elements reflected in the texts” scale used by “Okur and Keskin”(2013). As a result of the differences arising from the textbooks used in research,in the study process, the need to make arrangements on the scale was born. As a result of this need, the scale was examined by four faculty members who are working as an expert in the department of Turkish education and the scale was finalized.

As a result of the study, it was seen that the rate of cultural elements in the C1 and C2 levels of Seven Climate Turkish Instruction Set was similar.

In both levels of textbooks, item predominantly belonging to different cultures were found. The most common category after the items belonging to different cultures was “Values and Education” in the C1 level textbooks while “Literature,Art and Music” was the second most common category at C2 level.

In this study, it has been tried to present data for new materials prepared for use in Turkish education as a foreign language.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, culture, cultural transmission, textbooks.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ETİK SÖZLEŞME.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
JÜRİ İMZA SAYFASI.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ÖN SÖZ.....	v
TEŞEKKÜR.....	vii
ÖZET.....	viii
ABSTRACT.....	x
İÇİNDEKİLER.....	xii
TABLolar LİSTESİ.....	xvi
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xvii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xviii
BÖLÜM.....	1
GİRİŞ.....	1
Problem Durumu.....	1
Araştırmanın Amacı.....	2
Araştırmanın Önemi.....	2
Sınırlılıklar.....	3
Sayıtlar.....	3
Tanımlar.....	3
BÖLÜM II.....	4
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	4
Dil – Kültür İlişkisi.....	4
Kültür Aktarımı.....	5
Yabancı Dil Öğretimi.....	8
Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminin Tarihçesi.....	11
Günümüzde Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi.....	12
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılan Materyaller.....	13
Görsel Araçlar.....	14
Ders Kitapları.....	14
Çocuklar için Türkçe seti (ÇİT).....	15
Türkçe öğreniyorum seti.....	16
Yedi iklim Türkçe seti.....	16

Diğer Görsel Araçlar	17
İşitsel Araçlar.....	18
Görsel İşitsel Araçlar	19
Yabancı Dil Öğretim Malzemeleri – Kültür İlişkisi	19
BÖLÜM III	21
YÖNTEM	21
Araştırma Modeli	21
Evren ve Örneklem	21
Veri Toplama Aracı.....	21
Veri Toplama Süreci	21
Verilerin Çözümlemesi	21
BÖLÜM IV	22
BULGULAR VE YORUMLAR	22
Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 Düzeyindeki Ders Kitabıyla İlgili Bulgular	22
1. Ünite: Spor.....	22
A. Daha hızlı, daha yüksek, daha güçlü: olimpiyatlar	23
B. Spor çeşitleri.....	24
C. Sağlıklı yaşam için spor.....	24
2. Ünite: Değişen Dünya.....	25
A. Dünden bugüne	25
B. Neredeyim?.....	26
C. Yakın gelecek	27
3. Ünite: Kelimelerin Büyülü Dünyası	28
A. Sözlerin gizemi.....	28
B. Sazın ve sözün ustaları.	29
C. Hayalden mecaza.....	30
4. Ünite: Canlılar Âlemi.....	31
A. Hayvanlar.	31
B. Bitkiler.....	33
C. Modern hayat ve canlılar âlemi	33
5. Ünite: Tarihe Yolculuk	35
A. Yazının macerası	35
B. Medeniyetler.....	35

C. Kilometre taşlarımız	36
6. Ünite: Bilimin Gözüyle.....	38
A. Sempozyuma hazırlık	38
B. Sempozyum günleri.....	39
C. Bildiri sunuyorum.....	39
7. Ünite: Sayılarla Hayat.....	41
A. Abaküsten bilgisayara	41
B. Sayılar ne söyler?	42
C. Hayatımızdaki sayılar	43
8. Ünite: Kişiler, Kişilikler	45
A. Bilim adamı	45
B. Kişiliğin anahtarı: el yazısı.....	45
C. Yüz hatları ile karakter okumak	46
Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 Düzeyindeki Ders Kitabıyla İlgili Bulgular	59
1. Ünite: Kelimelerle Dünya Kurmak.....	59
A. Bir roman okudum hayatım değişti.....	59
B. Hayat bir tiyatro sahnesi.....	59
C. Kardeş kalemler.....	60
2. Ünite: Türkçenin İncelikleri.....	61
A. Argo / jargon.	61
B. Hiciv	62
C. Taşlama.....	62
3. Ünite: Modanın Kalbi	63
A. Moda.....	63
B. Estetik	64
C. Tasarım	65
4. Ünite: Bilimin Ötesinde	65
A. Sanata bakış açısı	66
B. Bilim dünyası.....	66
C. Uykunun gizemi.	66
5. Ünite: Kültür Aynamızdan Yansıyanlar	67
A. Karagöz oyunu.	68
B. Mevlana ve Mesnevi'den seçmeler	69

C. Portreler	69
6. Ünite: İletişim Dünyası	70
A. İletişim türleri	70
B. Sözsüz iletişim	70
C. Kitle iletişim	71
7. Ünite: Hayat Dersleri	71
A. Aksakaldan öğütler	72
B. Hayatın içinden	72
C. Mutluluğun sırrı	73
Ünite 8: Gezi, Deneme, Makal	73
A. Gezi/yorum	74
B. Yazarlık ve yalnızlık	74
C. Uzayın derinlikleri ve insan	75
Yorumlar	89
BÖLÜM V	91
TARTIŞMA	91
BÖLÜM VI	95
SONUÇ VE ÖNERİLER	95
Sonuç	95
Öneriler	96
KAYNAKÇA	98
EKLER	102
Ek 1. Kültürel Öğeler Tablosu	102
Ek 2. Düzenlenmiş Kültürel Öğeler Tablosu	103
Ek 3. Özgeçmiş	104

TABLULAR LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 1. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 Düzeyindeki Ders Kitabında Yer Alan Kültürel Öğeler	47
Tablo 2. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 Düzeyindeki Ders Kitabı Kültür Öğelerinin Oranları.....	58
Tablo 3. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 Düzeyindeki Ders Kitabında Yer Alan Kültürel Öğeler	76
Tablo 4. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 Düzeyindeki Ders Kitabı Kültür Öğelerinin Oranları.....	88
Tablo 5. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Ders Kitaplarının (C1 ve C2 Seviyesi) Kültür Aktarımı Oranlarının Karşılaştırması.....	88

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa
Şekil 1. Ortak Öneri Düzeyleri	8
Şekil 2. Ortak Öneri Düzeyleri Genel Basamaklar Kümesi	10

KISALTMALAR LİSTESİ

Akt.: Aktaran

f: Frekans

s. : Sayfa

TDK: Türk Dil Kurumu

TÖMER: Türkçe Öğretim Merkezi

vb.: ve benzeri

% : Yüzde

BÖLÜM

GİRİŞ

Problem Durumu

Yabancı dil öğretiminde hedef dilin sadece gramer yapısının değil hedef dilin beslendiği kültürün de kazandırılması amaçlanır. Bu hedef doğrultusunda eğitim sürecinde çeşitli materyaller aracılığı ile hedef kültüre ait öğelere de yer verilir. Çünkü yabancı dil öğrenen öğrencilerin karşılaştıkları sorunlardan bir tanesi de hedef dilin beslendiği kaynağı tam olarak kavrayamadıkları yönündedir. Öğrencilerin yaşadıkları bu problem onları hedef kültürün bakış açısı ile dili kullanamama problemi ile karşı karşıya bırakmaktadır. Eğitim ortamından çıkıp öğrendiklerini hayata geçirme konusunda zorlanan öğrenciler hedef kültürün gözlüğü ile bakamamaktan şikâyet etmektedirler. Bu yüzden yabancı dil öğretiminde kültürlerarası etkileşim önemlidir. Öğrenci kendinde karşılık bulduğu durumları daha kolay kavrar. Yabancı dil öğretimini dört temel dil becerisi olan okuma, dinleme, yazma ve konuşma ile sınırlandırmak yanlış bir yaklaşım olacaktır. Kültür dil öğretiminin ayrılmaz bir parçasıdır.

Günümüzde birçok kişi Türkçe öğrenmek için talepte bulunmaktadır. Dolayısıyla Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi konusu son zamanlarda üzerinde durulması gereken konular arasına girmiştir. Gerek resmi gerek özel kurum ve kuruluşların Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi için çalışmaları vardır. Hazırlanan ders malzemeleri de bu çalışmalardandır. Ders kitapları ülkemizde en fazla tercih edilen ders malzemesidir. Ders kitaplarında yer alan metinler ve etkinlikler kültür aktarımı açısından önemlidir.

Kültür aktarımının dil öğretiminde önemli bir yere sahip olduğu düşüncesinden hareketle bu tez çalışmasının konusu yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin kullanımı olarak belirlenmiş, örneklem olarak ise günümüzde aktif olarak kullanılan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 ve C2 seviyesi ders kitapları seçilmiştir.

Tez çalışmasında ele alınan ders kitapları düzenlenen kültürel öğeler ölçeğine göre incelenecektir. İnceleme sonucunda setin ileri düzey ders kitaplarında yer alan kültür öğelerinin oranları belirlenecek ve iki kitap arasındaki farklılıklara değinilecektir.

Araştırmanın Amacı

Tezin amacı Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde kullanılan ders kitaplarında kültür aktarımına ne kadar yer verildiğini saptamaktır. Bu amaçla örneklem olarak seçilen “Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti” C1 ve C2 seviyesi ders kitapları Okur ve Keskin (2013) tarafından hazırlanan “Metinlere Yansıyan Kültürel Öge ve Alt Ögeler” ölçeğine göre incelenerek kültürel öğelerin tespiti yapılacaktır. Yapılan tespit neticesinde şu sorulara cevap aranacaktır:

1. Ders kitaplarında hangi kültür öğelerine yer verilmiştir?
2. Ders kitaplarında bulunan kültür öğelerinin oransal dağılımı nasıldır?

Elde edilen verilerin değerlendirilmesinin ardından konuya ilişkin eksiklerin tespit edilmesi hedeflenmektedir. Bulgular üzerinden yapılan yorumların ardından değerlendirme ve öneride bulunulacaktır.

Araştırmanın Önemi

Yabancı dil öğretiminde bir dili öğretirken hedef kültürün de öğretilmesi, bu sayede kültürlerarası etkileşim ortamının sağlanması son zamanlarda bu alanda yapılan çalışmalarda kabul gören bir durumdur. Hedef kültürün hangi yönleriyle ne oranda verilmesi gerektiği ise bu alanda çalışmalarını sürdüren uzmanların tartışma konuları arasındadır. Bu noktada yabancı dil öğretiminde kullanılan ders malzemeleri kültür aktarımı açısından birer araç özelliği taşıdığı için önemlidir. Günümüzde Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde en çok tercih edilen materyal ders kitaplarıdır. Ders kitapları hazırlanırken öğrencilerin gereksinimlerini göz ardı etmemek gerekir. Öğrenciler kendi kültürleri ile hedef kültür arasındaki benzerlikleri kavradıklarında etkileşime geçmekte ve hedef dilin penceresinden olaylara daha kolay bakabilmektedir.

Tezde ele alınan “Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti” yabancılara Türkçe öğretimi alanında birçok kişiye hizmet veren Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanmaktadır. Enstitü bünyesinde faaliyet gösteren eğitim merkezlerinde sıkça kullanılan bu setin kültür aktarımı açısından incelenmediği görülmüştür. İnceleme sonucunda elde edilen verilerin bu alanda hazırlanan ders malzemeleri açısından kaynak teşkil edeceği düşünülmektedir.

Sınırlılıklar

Günümüzde Yunus Emre Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi, Gazi Üniversitesi TÖMER, Ankara Üniversitesi TÖMER, TİKA, Ege Üniversitesi, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Dil Araştırmaları Merkezi gibi resmi kurumlar ile çeşitli özel merkezler Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılmak üzere setler hazırlamaktadır. Bu tez çalışması Yunus Emre Enstitüsü'nün hazırlamış olduğu Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 ve C2 seviyesi ders kitapları ile sınırlandırılmıştır.

Sayıtlar

Çalışmada örneklem olarak Yunus Emre Enstitüsü'nün hazırladığı “Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti” C1-C2 seviyesi ders kitapları seçilmiştir. Çalışmada örneklemin evreni temsil ettiği varsayılmaktadır.

Tanımlar

Ders Kitabı: Ders kitabı öğretme-öğrenme sürecinin planlı bir şekilde yürütülmesi amacıyla hazırlanan, genellikle ünitelerden oluşan ve öğrencilere belirli becerilerin kazandırılmasını hedefleyen ders aracıdır. Bu çalışmada ders kitabı olarak Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'ni oluşturan C1 ve C2 seviyesi ders kitapları kabul edilmiştir.

Öğretmen: Mesleği bilgi öğretmek olan kimse, hoca, muallim, muallime (TDK, 2018). Çalışmada Türkçe öğretim merkezlerinde ders veren görevliler kabul edilmiştir.

Öğrenci: Bir bilgiyi veya beceriyi kazanmak amacıyla çeşitli şekillerde ders alan kimseye öğrenci denir. Çalışmada öğrenci olarak Türkçeyi yabancı dil öğrenen kişiler kabul edilmiştir.

Yabancı Dil Öğrenimi: İnsanların farklı ihtiyaçlarla doğan ana dili dışında başka bir dili öğrenme eylemidir.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde çalışmanın temelini oluşturan kavramsal bulgulara yer verilmiştir.

Dil – Kültür İlişkisi

Dil iletişimin en temel aracıdır. İnsanlar birbirleriyle anlaşmak için dile ihtiyaç duyarlar. Kültür ise bireylerin bu anlaşma sisteminde etraflarına ördükleri ağların tümüdür. Dilin kültür için bir taşıyıcı konumunda olması dil ve kültür kavramları arasında sıkı bir bağın oluşmasını sağlamıştır. Türk Dil Kurumu dil ve kültür kavramlarını şöyle açıklamıştır:

Dil: *isim* İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban

Kültür: *isim* Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin (TDK, 2018).

Dil üzerine bugüne kadar çalışma yapılmış ve bir tanım çerçevesine alınmak istenmiştir. Toplumsal hayatın vazgeçilmez bir parçası olan iletişimi gerçekleştirmek için gerekli olan işaret sistemine dil denir (Kracht, 2011). Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlayan, doğal bir araç, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş sosyal bir kurumdur (Ergin, 1980). Dil, düşünce ve duyguları anlatmada ve öğrenmede; algılananları, deneyimleri, bilgileri aktarmada; soru sormak, emir vermek, istekte bulunmak gibi işlevleri gerçekleştirmede kullanılan araçtır (Alpöge, 1991). Ünalın (2012), dilin bir toplumun kimliği olduğunu ve dilin toplumu biçimlendirdiği ile dil olmazsa toplumun da olmayacağı düşüncelerini savunmaktadır. Aksan (1998) ise dili duygu ve istekleri aktarmada bir araç olarak görmüş, dili çok yönlü ve çok gelişmiş bir dizge olarak tanımlamıştır. Dil, insanların yaşamlarını düzenleyen, onları bir arada tutarak milletleşme çizgisine taşıyan, düşünmeyi, anlamlandırmayı ve anlamlandırılanın aktarılmasını sağlayan bir beceridir. Bu bağlamda dil, bireysel ve toplumsal yaşantının yaratıcısı ve yansıtıcısıdır (Göçer ve

Moğul, 2011). Doğup büyüyen insan çevresindeki dili öğrenir. İnsan, yeteneğine ve eğitim düzeyine göre dili kullanır (İpek, 2015).

Kültür toplum olmayı başarmış milletlerin yıllarca biriktirdikleri tecrübeler bütünüdür. Varış (1978) kültürü kısaca “yaşam biçimi” olarak tanımlamaktadır. Kültür; milletin içinde bulunduğu medeniyet şartlarına göre yarattığı bütün dil, ilim, sanat, felsefe, örf ve âdetler ve bunların toplamıdır (Ülken, 2008). Tural (1998) ise kültürü, “Tarih bakımından mevcudiyeti kesin olarak bilinen bir toplumun, sosyal etkileşme yoluyla nesilden nesile aktardığı manevi ve maddi yaşayış tarzlarının temsil ve tecelli bakımından yüksek bir seviyedeki bir bileşiği olan, sebebi ve sonucu açısından ise ferde ve topluma mensubiyet şuuru, özel bir kimlik kazandırma, bütünleşmiş kılma, yaşanan çevreyi ve şartları kendi hedefleri istikametinde değiştirme arzu ve iradesi veren, değer, norm ve sosyal kontrol unsurlarının belirlediği bir sistemdir.” şeklinde tanımlamıştır.

Dil ve kültür kavramları birbirini besleyen kavramlardır. Bu yüzden bu iki kavramı birbirinden bağımsız ele almak olanaksızdır. Bir milletin bütün duygu ve düşünce hazinesi dil kabına veya kalıbına dökülür ve bu dil kabı ile yerden yere, nesilden nesile aktarılır (Kaplan, 2007). Kimi zaman tek bir sözcük bile bir kültüre ait inançlar, gelenekler, davranış şekilleri ve maddi manevi kültürü üzerinde fikir verebilir (Aksan, 1995). İnsanlar arasındaki etkileşimin bir gereği olarak ortaya çıkan iletişim kavramı toplumlar arasında da bir kültür alışverişini doğal olarak ortaya çıkarmıştır. Toplumlar dil aracılığıyla etkileşime girerken birbirlerinin kültürlerini de tanıyıp farklı coğrafyalara taşımışlardır. Dil, bir toplumun anlaşma vasıtası olduğu aynı zamanda bir kültür taşıyıcısı ve kültür aktarıcısıdır (Özbay, 2002). Bu noktada dilin etkisi yadsınamaz. Çünkü dil insanları daha özel anlamda duygu, düşünce, bakış açısı, yaşam biçimi yönünden görünür kılar (Göçer, 2012) Hızla gelişen dünyada değişen kültür öğelerinin aktarımda materyaller çeşitlenmiş olsa da dil bu kültür taşıyıcılarının temelinde bulunmaktadır.

Kültür Aktarımı

Yabancı dil öğrenen kişilerin yetişmiş oldukları kültüre kaynak kültür denir. Öğrenciler eğitim ortamına bu donanım ile gelir. Öğrenecekleri dile kaynaklık eden kültür ise onlar için hedef kültürdür. Öğrenciler kendilerinde var olan kaynak kültür ile hedef kültürü sentezleyerek bir ortak kültür oluşturur. Oluşturulan bu ortak kültür neticesinde hedef dilin kavranması kolaylaşırken öğrenciler o dilin sosyal hayat

içerisindeki yansımalarını da kazanmış olur. Bir dili kültürden bağımsız olarak öğretmek yanlıştır. Çünkü kültürel öğeler toplumdan topluma farklılık gösterir.

Teknoloji ile birlikte kaynakların çeşitlendiği günümüzde dil öğretimi önem kazanmıştır. Küreselleşen dünyada güçlü olan devletler bilimsel, sosyal, siyasi, askeri, ekonomik ve sanat alanlarında kendi dillerini pazarlamak ve kendi dillerini diğer dillere göre tercih edilir kılmak için ellerinden geleni yaparlar (Benzer, 2018). Bu noktada yabancı dil öğreticilerine bir de kültür öğreticiliği özelliği yüklenmektedir. Bir ülkede konuşulan dili memleketlerine turistik, eğitim, iş amaçlı vb. sebeplerle gelen yabancılara öğreten yabancı dil öğretmenleri bu dili öğretirken yalnızca dilin yapısal özelliklerini değil o ülkenin dil ile bağlantılı dünya görüşünü de öğretmeye eğilim gösterir (Kramsch, 1993). Yabancı dil eğitiminde kullanılan materyaller incelendiğinde genellikle tatil günleri, turistik mekânlar, yemekler, ünlü kişiler kültür aktarım ögesi olarak kullanılmaktadır. Fakat bu sayılan öğeler öğrenciler için yüzeysel kalmaktadır. Çünkü öğrenciler edindikleri bilgilerin yaşanabilir olmasını ister. Derin kültür kavramının devreye girdiği bu noktada sosyokültürel normların benimsenmesi söz konusudur. Sabit ve tek düze kültür normları bu düzey bir eğitimde etkili olmaz. Örneğin, son on yılda Latin asıllı Amerikalı aileler aynı evde ebeveynleri ve dedeneleri ile yaşayan büyük ailelere değer verirdi. Ama bugün Latin asıllı Amerikalı genç kuşaklar bağımsızlıklarına değer veriyor ve kendi başlarına yaşamayı istiyorlar (Rodríguez, 2015). Başka bir örnekle açıklanacak olursa Türk kültürüne ait büyüklerin elini öpme geleneği farklı kültüre ait öğrenciler tarafından yadırganabilir. Bu yüzden yabancı dil eğitiminde kullanılan materyallerde kültür öğelerine yer verilirken bu konu üzerinde titizlikle durulması gerekmektedir.

2000 yılında Avrupa Konseyi tarafından hazırlanan bildirmede yabancı dil öğretilirken öncelikle o dilin sosyokültürel yapısının verilmesi gerektiğini savunarak kültür öğelerini şöyle sıralamıştır:

1. Günlük yaşam

- a) Yiyecek, içecek, yemek zamanları, sofrada
- b) Resmî tatiller, çalışma zamanları
- c) Boş zaman etkinlikleri, hobiler, okuma alışkanlıkları, yaygın sporlar

2. Yaşam koşulları

- a) Yaşam standartları
- b) Ev koşulları
- c) Sosyoekonomik durum

3. Kişiler arası ilişkiler

- a) Sınıfsal yapı ve sınıflar arası ilişkiler
- b) Kadın - erkek ilişkileri
- c) Aile yapıları ve ilişkileri, kuşaklar arası ilişkiler
- d) Politik ve dinsel gruplar arası ilişkiler

4. Değerler, inançlar ve davranışlar

- a) Sosyal sınıf
- b) Çalışma toplulukları
- c) Gelir düzeyi
- d) Gelenekler
- e) Sanat, müzik, vb.

5. Beden dili

6. Sosyal gelenekler

- a) Dakiklik
- b) Hediyeler
- c) Elbiseler
- d) Yasaklar, kurallar, vb.

7. Âdet olmuş davranışlar

- a) Dini kurallara dayalı davranışlar
- b) Doğum, evlilik gelenekleri
- c) Festivaller, törenler, kutlamalar
(akt. Bölükbaş ve Keskin, 2010b)

Kültür kategorilerinin sınıflandırılmasına yönelik bir başka tasnif ise Byram (1993)'a aittir. Bu tasnifte kültür öğeleri sekiz başlık altında ele alınmıştır:

- Sosyal kimlik ve sosyal grup (sosyal sınıf, bölgesel kimlik, etnik azınlıklar)
- Sosyal etkileşim (resmiyet düzeyi; yabancı ve yerli)
- İnançlar ve davranışlar (ahlâki değerler, dini inançlar, gelenek ve görenekler, günlük alışkanlıklar ve davranışlar)
- Sosyal ve siyasi kurumlar (resmi ve özel kurumlar, sivil toplum kuruluşları)
- Sosyalleşme ve hayat döngüsü (aile, okul, iş, törenler, bayramlar)
- Milli tarih (geçmiş ve güncel olaylar)
- Milli coğrafya (bireyler tarafından önemli görülen coğrafi faktörler)
- Klişeler ve milli kimlik (milli klişelerin en belirgin sembolleri) (akt. Juan, 2010)

Ayrıca yabancı dil eğitimi sürecine kültür aktarımı dâhil edilmediğinde iletişim problemleri yaşanabilir. Yabancı dil öğretmeni ile öğrencilerin kültür aktarımı sayesinde etkileşime girmesi önemlidir. Byram ve Risager (1999) bir yabancı dil öğretmenin kültür aktarımı yoluyla öğrencilere neler kazandırabileceğini şöyle sıralamıştır:

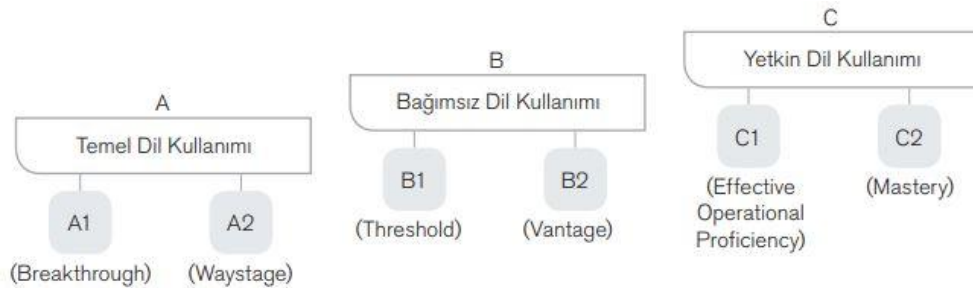
- Hedef kültüre ait bilgi vermek
- Öğrencilerde var olan önyargıları yok etmek

- Kaynak kültür ile hedef kültür arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları göstermek
- Öğrencilerin olumlu tutum sergilemelerini sağlamak
- Öğrencilerin güdülenmelerini sağlamak

Yabancı Dil Öğretimi

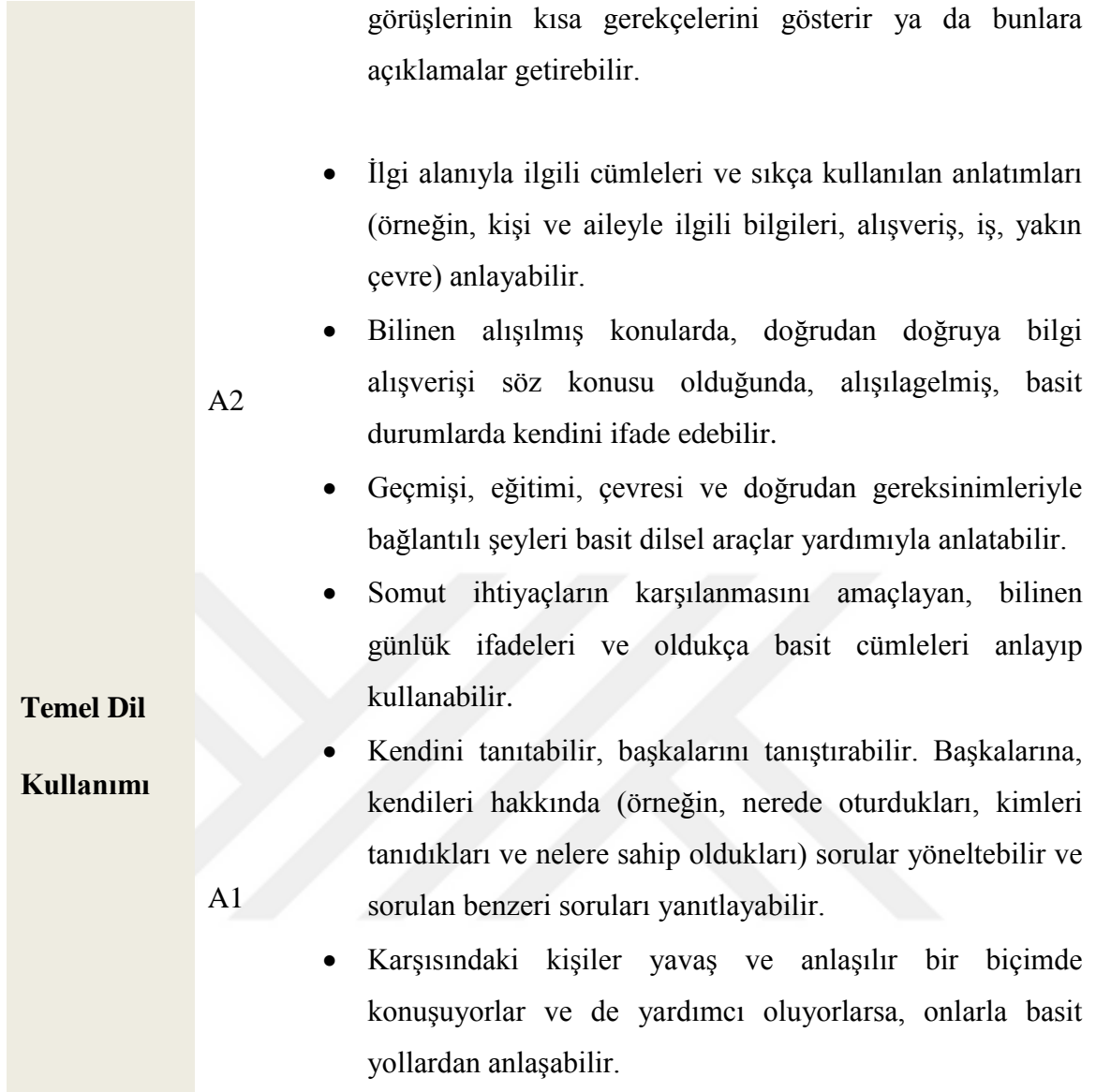
“Yabancı bir dil ya da diller, bize bu dillerin dünyayı algılama biçimlerini ve değer sistemlerini tanıttığından, hem o dillerin kültürleriyle donanmış kişilerle her alanda daha iyi iletişim kurabilmemizi sağlıyor, hem de kendi düşüncemizi geliştiriyor, çevremizi genişletiyor, bunun da ötesinde kültürler arasında değişik ve aynı olan yanlar kendi varlığımızın, kendi benliğimizin bilincine daha iyi varmamıza ve kendi konumumuzu daha iyi belirlememize yardımcı oluyor.” (Ozil, 1991) Günümüzde bireyler yabancı dil öğrenmeye ayrı bir önem atfederken bu konu üzerine titizlikle durulması gerektiğini savunuyorlar. Bu düşünce devletleri bu konu üzerine eğilmeye itmiştir. Bu ilginin neticesinde de gerek kendi ülkelerinde gerek yurt dışında dil öğretim merkezi açılmasını zorunlu bir hâl olarak görmüşlerdir.

Dil öğretiminde belirli ilkelere uyularak faaliyetler yürütülmektedir. Yeni bir dil dolayısıyla yeni bir kültür ile karşılaşan öğrencilere yönelik hazırlanan programlar sistematik bir şekilde yürütülürken genellikle basitten zora doğru öğrenme ilkesi göz önünde bulundurulmaktadır. Bu ilke doğrultusunda dillerin seviyeler halinde öğrencilere kazandırılması amaçlanır. Dil öğretim çalışmalarının standart bir şekilde sürdürülebilmesi için “Diller için Avrupa Ortak Başvuru Metni” hazırlanmıştır. Yapılan bu çalışmada dil düzeyleri şu şekilde tanımlanmıştır (CEF, 2001):

Şekil 1: Ortak Öneri Düzeyleri

<p>Yetkin Dil Kullanımı</p>	<p>Okuduğu ve duyduğu her şeyi zorluk çekmeden anlayabilir. Farklı yazılı ve sözlü kaynaklardan edindiği bilgileri özetleyebilir; gerekçe ve açıklamaları bağlantılı bir anlatımla dile getirebilir.</p> <p>C2 Kendini anında, çok akıcı ve açıkça ifade edebilir. Çözümü güç olan konularda da ince anlam farklılıklarını vurgulayabilir. Geniş çapta, iddialı, uzun metinleri anlayabilir ve ima edilen anlamları da kavrayabilir. Sık sık sözcük arama zorunluluğu duymadan kendini anında ve akıcı bir dille ifade edebilir. Dili, toplumsal ve meslek yaşamında, eğitim ve öğretimde etkin ve esnek bir şekilde kullanabilir.</p> <p>Karmaşık konularda görüşlerini açık, düzenli ve ayrıntılı biçimde</p> <p>C1 belirtebilir. Bu sırada çeşitli dilsel araçları uygun şekilde kullanarak metinleri birbirine bağlayabilir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soyut ve somut konular içeren metinlerin içeriğini ana hatlarıyla kavrayabilir; kendi uzmanlık alanındaki tartışmaları da anlayabilir. • Kendini o denli akıcı ve anında ifade edebilir ki, anadilli konuşurlarıyla az çaba göstererek anlaşabilmesi mümkündür.
	<p>B2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kendini geniş bir konu alanında belirgin ve ayrıntılı bir şekilde ifade edebilir, güncel bir konuda görüşünü belirtebilir ve çeşitli olanakların olumlu ve olumsuz yönlerine değinebilir. • Anlaşılır ve ölçünlü bir dille konuşulduğunda, iş, okul, boş zaman etkinlikleri vb. gibi bilinen şeyler söz konusu olduğunda, konuşmanın ana hatlarını anlayabilir. <p>B1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenmekte olduğu dilin konuşulduğu ülkeye yaptığı yolculuklarda karşılaştığı çoğu zorlukların üstesinden gelebilir. • Bilinen konularda ve ilgi duyduğu alanlarda kendini basit ve bağlantılı olarak ifade edebilir. • Deneyim ve olaylar hakkında bilgi verebilir; hayal, beklenti, amaç ve hedeflerini anlatabilir, tasarımı ve
<p>Bağımsız Dil Kullanımı</p>	

Şekil 2: Ortak Öneri Düzeyleri Genel Basamaklar Kümesi

Yetkin dil kullanımı olarak adlandırılan C1 ve C2 dil seviyeleri bireyleri tam anlamıyla hedef dile hâkim olarak görmektedir. Hedef dilin yapısal özelliklerini kavrayan öğrenciler hedef dilin konuşulduğu sosyal bir ortamda kendisini rahatlıkla ifade edebilmelidir.

Yabancı dil doğal ortamda ve sınıf ortamında olmak üzere iki şekilde öğrenilebilir (Brown, 2000). Sınıf ortamında sürdürülen dil eğitim süreci daha sistemli olduğu gibi etkileşim açısından doğal ortamda sürdürülen eğitim sürecine göre daha kısırdır. Dolayısıyla sınıf ortamında öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci etkileşimleri önemli bir rol oynamaktadır. Her iki şekilde de öğretim çalışmalarının bir ilkeler bütünü üzerine oturtulması gerekmektedir. Demirel (1993) dil öğretim çalışmalarının temel ilkelerini şu şekilde sıralamıştır:

- Dört temel beceriyi geliştirme
- Basitten karmaşığa doğru öğretme
- Görsel – işitsel araçları kullanma
- Öğrencilerin derse daha etkili katılımını sağlama
- Bireysel farklılıkları dikkate alma

Dil öğretim yöntemlerinin pek çoğu temel dil becerilerinin birbirinden ayrılmayacak kadar sıkı bir ilişki içinde olduğunu, bu yüzden yabancı dil öğretilirken dört temel dil becerisinin öğrencilere eş zamanlı olarak kazandırılması gerektiğini düşünmektedir (Kirişcioğlu, 2010). Yabancı dil öğreticilerinin de bu yeterliliklere sahip olması gerekmektedir. Çünkü yabancı dil öğreticileri aynı zamanda hedef dil kullanıcıları olduğu için doğal olarak öğrenciler için örnek konumundadır. Peyton iyi bir yabancı dil öğretmenin taşıması gereken özellikleri şöyle sıralamıştır (akt. Aydoğan ve Çilsal, 2007):

- Hedef dilin tüm özel şekillerinde yüksek derecede yeterli olması (konuşma, dinleme, okuma ve yazma becerileri),
- Dili hem sosyal hem de profesyonel amaçlar için gerçek hayatta kullanabilmesi,
- Hem sözel hem de yazılı basında yabancı dili anlayabilmesi,
- Sanatta ve akademik alanlarda iyi bir temelinin olması,
- Öğrettikleri dilin konuşulduğu bölgelerdeki sosyal, politik, tarihi ve ekonomik gerçekleri anlayabilmesi,
- İnsanın büyümesini ve gelişimini, öğrenme teorisini ve yabancı dil kazanım teorisini, bütün öğrencilerde kültürel anlayış ve uzmanlığı geliştirici stratejiler dağarcığını içeren pedagojik bilgi ve becerilere sahip olması,
- Teknolojilere dair bilgisi olması ve onları dil öğretiminde kullanabilmesidir

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminin Tarihçesi

Yabancılarla Türkçenin öğretimi geçmişte genellikle eserler aracılığı ile gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi dendiğinde şüphesiz ki ilk akla gelen Kaşgarlı Mahmut tarafından kaleme alınan Dîvânü Lûgati't – Türk isimli sözlüktür. 11. Yüzyılda Türk boylarını gezerek bir kelime havuzu elde eden Kaşgarlı Mahmut bu alandaki büyük bir boşluğu doldurmuştur. Araplara Türkçenin öğretilmesini hedefleyen bu eserde karşılaştırmalı kelimeler ile birlikte örnek cümleler de bulunmaktadır. Örneklerin atasözü veya dörtlükler halinde karşımıza çıktığı görülmektedir (Ercilasun, 2004). Eserin bu özelliği onu “sözlük” sınırlandırmasından çıkarıp edebi örnekleriyle kapsamlı bir Türkçe öğretim eseri sınıfına koymaktadır. Kıpçak Türkçesi döneminde Türkçeye olan ilgiden dolayı pek çok eser kaleme alınmıştır. Codex Cumanicus, Kitabü Bulgati'l-Müştak Fi Lugâti't-Türk ve'l-Kıfçak,

Kitâb-ı Mecmû-i Tercümân-ı Türkî ve Acemî ve Mongolî, El-Kavaninü'l-Külliyeye Li Zabti'l- Lügati't- Türkiyye, Et- Tuhfetü'z-Zekiyye Fi'l-lugâti't- Türkiyye, Kitâbü'l-İdrâk Li-lisânü'l- Etrak Kıpçak Türkçesi döneminin yabancılara Türkçe öğretmeyi amaçlayan eserleridir (Bayraktar, 2003). Codex Cumanicus Alman ve İtalyan rahipleri tarafından Hristiyanlığı tanıtmak ve yaymak amacıyla Kıpçak Türkçesiyle yazılmış bir eserdir (Mutlu ve Ayrancı, 2017). Bu durum yabancılara Türkçe öğretimi alanında eserin yer alıp almamasına yönelik bir tartışma konusu doğurmuştur. Fakat eser çok zengin bir kelime hazinesine sahip olup Türk lehçelerinin ses bilgisi sorunlarına da çözüm getirmiştir (Argunşah & Güner, 2015). Yabancılara Türkçe öğretimi alanında değerlendirilebilecek bir diğer eser Ali Şir Nevai'ye ait Muhakemetü'l Lugateyn'dir. Türkçe ve Farsça kelimelerin ses ve yapı açısından karşılaştırılmasının yer aldığı eserde Nevai Türkçenin de zengin bir edebiyat dile olabileceği fikrini savunmuştur (Arslan, 2012). Eski Anadolu Türkçesi dönemine gelindiğinde akıllara Karamanoğlu Mehmet Bey'in yayımladığı “Şimden gerü divanda, dergahda, bergahda, mecliste, meydanda ve dahi her yerde Türk dilinden özge söz söylemeye” buyruğu gelir. Fakat Selçuklu ve Osmanlılarda Türkçeye gereken değerin verilmediği görülmüştür. Dönemin eserlerinde Arapça ve Farsça sözcük ve tamlamalar sıklıkla bulunmaktadır. Türkiye Türkçesi döneminde Atatürk öncülüğünde harf devrimi başlamış ve Türkçeye verilen değer kurumsallaşmaya başlamıştır. Bu dönemde daha sonra Türk Dil Kurumu ismini alacak olan Türk Dili Tetkik Cemiyeti kurulmuş, dil kurultayları düzenlenmiş, 26 Eylül tarihi Türk Dil Bayramı olarak kutlanmaya başlanmıştır. 1984 yılında Ankara Üniversitesi bünyesinde Türkçe Öğretim Merkezi (TÖMER) kurulmuştur. Merkez Türkçenin öğretimi konusunda çalışmalarına devam etmektedir. Günümüzde Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi amacıyla resmi kurumlar, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları vb. birçok teşebbüs faaliyetlerine devam etmektedir.

Günümüzde Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi

Toplumlar arasındaki uluslararası ilişkilerin artması, toplumları kendi dilleri dışında başka diller de öğrenme ihtiyacını beraberinde getirmiştir. Ülkelerin yürütmüş olduğu politika, ticari ve kültürel faaliyetler bu durumu doğuran sebepler arasındadır (Ungan, 2006). Türkiye de diğer ülkelerle artan ilişkilere paralel olarak Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi için çalışmalar yapmak mecburiyetindedir.

Türkiye’de ve dünyada birçok birey Türkçe öğretim merkezleri aracılığıyla hedef dil olarak Türkçe öğrenmektedir. Gelişen imkânlar insanlar arasındaki etkileşimi artırmış, bu durum doğal olarak yabancı dil olarak Türkçenin öğretimin yaygınlaşmasına sebep olmuştur. Bütün bu gelişmeler gerek gerek Türkçe öğretim merkezlerinde çalışan öğretmenlerin gerekse bu merkezlerde Türkçe öğrenen yabancıların eğitimi için çalışmalar yapmak da bir zorunluluk haline gelmiştir (Birol ve Özbay, 2013). Türkçenin öğrenilmesine talep birçok sebepten dolayı artmıştır. Bu durum Türkiye’de ve dünyanın çeşitli bölgelerinde farklı teşebbüslerle Türkçe öğretim merkezlerinin açılmasını sağlamıştır. Dolunay (2005), yapmış olduğu çalışmada 57 ülkede 223 Türkçe öğretim merkezinin faaliyet gösterdiğini tespit etmiştir.

Bugün Türkçenin yabancı dil olarak öğretildiği başlıca kurumlar; üniversite çatısı altında faaliyet gösteren TÖMER’ler, Türkoloji merkezleri, özel kurslar ve Yunus Emre Enstitüsü’nün açtığı Yunus Emre Kültür Merkezleri’dir (Boylu, 2014). Hedef dil olarak Türkçe öğretim ağının genişliğine rağmen konuyla ilgili ortak girişimlerin ve bir devlet politikasının olmadığı görülmektedir. Bu durum alanla ilgili temel ilke ve çerçevelerin oluşturulamadığı sorununu beraberinde getirmiştir (Mete ve Gürsoy, 2013). Bununla birlikte Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi üzerine yapılan çalışmalar, Avrupa ve Türk cumhuriyetlerinde Türkçeye olan ilginin artmasına paralel olarak artmıştır (Bayyurt ve Yaylı, 2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesiyle ilgili birçok üniversitede yüksek lisans ve doktora çalışması yapılmaktadır.

Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Materyaller

Dil öğretiminde materyal kullanmak öğretim sürecini daha faydalı bir şekilde yürütmek için önemlidir. Türkçenin öğretiminde kullanılan ve geliştirilen materyaller, hedef kitlenin daha çok duyu ile öğrenme sürecine katılmasını sağlayıcı nitelikte olmalıdır (Duman, 2013). Çünkü öğrenciler bir dili zihinlerine yerleştirmeye çalışırken birçok duyuya hitap eden somut kalıplara ihtiyaç duyarlar. Araştırmalar insanların %83’ünün görerek, %11’inin duyararak, %3,5’inin koklayarak, %1,5’inin dokunarak, %1’inin ise tadarak öğrendiğini saptamıştır (Yalın, 2003a). Bu ihtiyaç neticesinde dil öğretiminde materyal kullanma gerekliliği doğmuştur. Yalın, (2017b) öğretim sürecinde araç gereç kullanımının önemini şu maddelerle açıklamıştır:

- Çoklu öğrenme ortamı sağlarlar.
- Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olurlar.
- Dikkat çekerler.

- Hatırlamayı kolaylaştırır.
- Soyut şeyleri somutlaştırır.
- Zamandan tasarruf sağlar.
- Güvenli gözlem yapma imkânı sunar.
- Farklı zamanlarda birbirleriyle tutarlı içeriğin sunulmasını imkân verirler.
- Tekrar tekrar kullanılabilirler.
- İçeriği basitleştirerek anlaşılmayı kolaylaştırır.

Bu bölümde yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan araç gereçler üç başlık altında ele alınmıştır.

Görsel Araçlar

Öğrencilerin hedef dili aktif olarak kullanmaları için görsel öğelerden yararlanmaları önemlidir. Bu görsel öğelerden yararlanma işi bir ders kitabını takip etmek şeklinde olacağı gibi bir nesneyi doğrudan ders ortamına getirmek şeklinde de olabilir. Görsel unsurlardan faydalanmak öğrenilmesi zor soyut şemaları somutlaştırmaya yararken görme duyusunu da işin içine kattığı için öğrencinin dikkatini daha kolay toplamaya yarar (Söylemez, 2012).

Ders Kitapları

Ders malzemesi olarak pekçok kişinin aklına öncelikle yazılı kaynaklar olan ders kitapları gelir (Tomlinson, 1998). Fakat gelişen teknoloji ile örgün öğretim ortamına birçok duyuya hitap eden (video, ses, üç boyutlu materyal vb.) ders malzemeleri dahil olmuştur. Bununla birlikte ders malzemeleri çeşitlenmiş olsa dahi günümüz öğretim politikalarında ders kitapları hala temel ders malzemesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Ders kitapları planlı ve aşamalı olduğu için - modern ders araç gereçlerinin geliştirilmiş olmasına rağmen - öğretmen ve öğrencilerin vazgeçilmez ders aracı olma özelliğini korumaktadır (Kolaç, 2003). Ders kitaplarının merkeze yerleştirilerek yürütülen bir eğitim sürecinde ders ortamının sınırlılıklarını ortadan kaldırmak için ders kitabının hedef kitleye hitap ediyor olması gerekmektedir. Bu özellik ders kitabının yanı sıra ses dosyası vb. ders malzemelerini üretme ihtiyacını doğurmuştur. Yabancılara Türkçe öğretiminde takip edilen ders kitaplarına yardımcı olarak genellikle alıştırmacı/çalışma kitapları, dilbilgisi kitapları ve öğretmen kitapları da kullanılmaktadır (Arslan ve Adem, 2010).

Ders malzemesi tercihinde erişilebilirlik, kolay temin edilebilme, ekonomik olma gibi birçok faktör rol oynamaktadır. Günümüzde teknolojinin gelişmesi ve sosyal

yapının çeşitlenmesi ders kitaplarını biricik kaynak olarak belirlemeyi engeller. Öğrencilerin ihtiyaçları göz önünde bulundurulduğunda ders kitaplarını düzenlemek zorunlu bir hâl almıştır. Hedef kitleye uygun olarak hazırlanması gereken ders kitapları öğrenme amacına da uygun olmalıdır. Dört temel dil becerisi esas alınarak yürütülen dil eğitiminde hedef anlama (okuma, dinleme) ve anlatma (konuşma, yazma) becerilerinin öğrencilere kazandırılmasıdır. Bu hedef doğrultusunda devreye ders kitapları girer. Ders kitapları öğrencilerin öğrenme yaşantılarında kullandıkları materyallerden biri, hatta birçok durumda tek öğretim materyalidir (Halis, 2002).

Günümüzde yabancı dil olarak Türkçenin öğretilmesi için hazırlanan ders kitapları genellikle setler halinde resmi kurumlar bünyesinde oluşturulmaktadır. Çalışmamıza örneklem olarak seçtiğimiz “Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti” yabancılara Türkçe öğretimi alanında faaliyet gösteren Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanmıştır. Kurumun Türkçe öğretimi için hazırlanan diğer setlere bakıldığında karşımıza hedef kitleleri farklı yaş grupları olan setler çıkmaktadır.

Çocuklar için Türkçe seti (ÇİT). Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde görevli Türkçe okutmanları ve alan uzmanlarından oluşan bir komisyon tarafından hazırlanan ders kitapları Türkçe öğretimi için başlangıç seviyesi olarak nitelendirilebilir.

A1 düzeyinin kazanımlarını kapsayan kitaplar 6-9 yaş hedef kitlenin Türkçe öğrenimine yönelik hazırlanmıştır. Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) setinin başta ülkemizdeki geçici koruma altında bulunan Suriyeli çocuklar olmak üzere Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmek isteyen bütün çocuklar ve öğretmenlerin kaynak ihtiyacını karşılamak amacıyla hazırlanmıştır. “Çocuklar İçin Türkçe (ÇİT) Seti” ders kitapları, öğretmen kılavuz kitapları, şarkılar ve dinleme kayıtlarından oluşmaktadır. (WEB1, 2019).

*Görseller Yunus Emre Enstitüsünün internet sitesinden edinilmiştir.

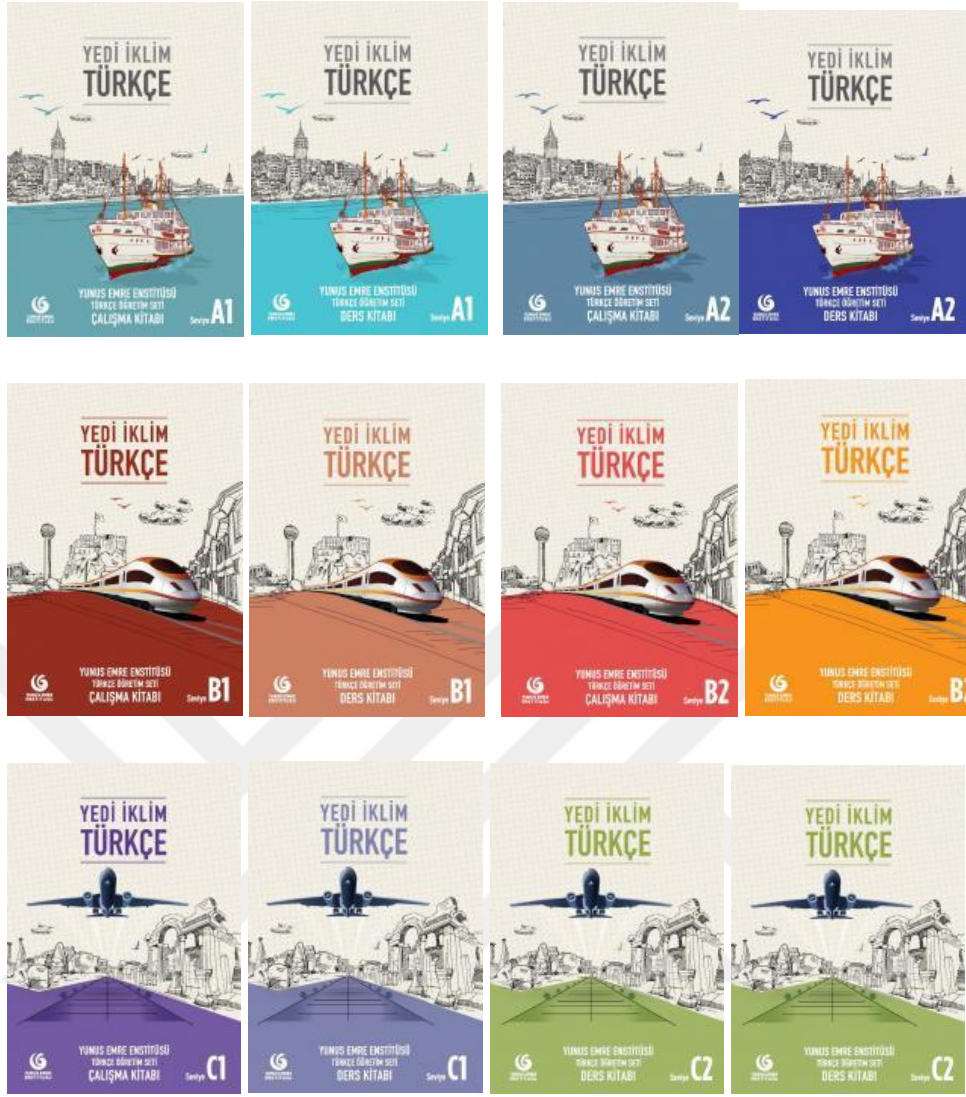
Türkçe öğreniyorum seti. Kitaplar A1 ve A2 düzeylerinin kazanımlarını kapsamaktadır. Setteki 1. ve 2. kitaplar A1, 3. ve 4. kitaplar ise A2 seviyesine yönelik olup Türkçenin seçmeli ya da zorunlu ikinci yabancı dil olarak okutulduğu ülkelerde, Enstitünün Türk Kültür Merkezlerinde (çocuk grupları için) ve Türkiye'ye çeşitli sebeplerle gelen 10-15 yaş hedef kitleye yönelik düzenlenen kurslarda kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Türkçe Eğitim Müdürlüğü tarafından hazırlanan “Türkçe Öğreniyorum Seti” ders kitabı, çalışma kitabı, dinleme metinleri kitapçığı ve dinleme kayıtlarından oluşmaktadır (WEB2, 2019). Setin dört ders kitabı ve dört çalışma kitabı şeklinde hazırlanmasıyla orta öğretimin her yılında birer kitap okutulması amaçlanmıştır.

*Görseller Yunus Emre Enstitüsünün internet sitesinden edinilmiştir.

Yedi iklim Türkçe seti. Türkçe Eğitim Müdürlüğü bünyesinde ders kitapları, çalışma kitapları, öğretmen kılavuz kitapları, dinleme kitapçıkları ve ses CD'lerinden oluşmaktadır. Setler "Diller İçin Avrupa Ortak Çerçeve Metni'ndeki düzeyler ve temel yaşam alanları göz önüne alınarak hazırlanmıştır.

Hâlihazırda A1, A2, B1, B2, C1 ve C2 düzeyindeki kitap setleri Kültür Merkezlerinde, işbirliği içinde olunan Türkoloji Bölümlerinde ve yurt içindeki Türkçe Öğretim Merkezlerinde uygulanmaktadır (WEB3,2019).

*Görseller Yunus Emre Enstitüsünün internet sitesinden edinilmiştir ve sadece ders ile çalışma kitaplarına yer verilmiştir.

Diğer Görsel Araçlar

Yabancı dil öğretiminde kullanılan yardımcı ders araçları öğrencilerin birden fazla duyu organını harekete geçirir. Bu şekilde daha etkili öğrenmelerini sağlar ve kolayca unutmalarını da zorlaştırır (Temizyürek ve Birinci, 2016). Görsel araçlar olarak ders kitaplarının dışında resim ve flaş kart, poster, pano, yazı tahtası gibi araç gereçler bulunmaktadır. Görsel zekaya sahip insanların renklere, şekillere, çizgilere olan bakış açıları farklıdır. Bu bakış açısı onlara iletişim kurma, grafiklerle ifade etme gibi yetileri kazandırmaktadır (Bilkan, 2006). Geçmişten günümüze sıklıkla tercih edilen görsel ders malzemelerinden biri yazı tahtalarıdır. Günümüzde renk ve şekil yönünden farklılıklar

gösterse de yazı tahtaları öğretmenlerin sınıf ortamında başvurdukları ilk ders malzemesi olmaya devam etmektedir. Bununla birlikte yazı tahtaları günümüzde yazı tahtaları akıllı, etkilişimli bir forma bürünmüştür (Kuşçu, 2017). Akıllı tahtaların kullanımı zaman yönetimi açısından öğretmenlere avantaj sağlamaktadır. Panolar sınıf ortamında öğretmenin konuyu anlatırken öğrencilere sunduğu birer sergi niteliğindedir. Panoda eserinin sergilenmesi öğrencinin derse olan motivasyonunu artıracaktır. Poster, afiş, karikatür gibi görsel araçlar yabancılara Türkçe öğretiminde öğrencilerin dikkatini çeken, gerek sınıf içerisinde gerek okul koridorlarında kullanmaya uygun olan ders malzemeleridir. Bu görsel araçların hedef kitlenin yaş aralığına uygun olarak hazırlanması gerekmektedir. Bir konu hakkındaki önemli noktaların görseller aracılığıyla anlatılması kalıcılığı artıracaktır. Hayatımızın her anında çevremizde rastladığımız şeylerin hepsi gerçek nesne olarak adlandırılırken bu gerçek nesnelere küçültülerek değişik malzemelerle yapılmış şekillerine ise maket denmektedir (Akpınar ve Aydın, 2009). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde gerçek nesnelere yararlanmak konuları somutlaştırma açısından önemlidir. Örneğin temel seviye dil öğretiminde meyveler konusu işlenirken sınıfa getirilen gerçek nesne ve maketler öğrencilerin konuyu kavramasını kolaylaştıracaktır.

İşitsel Araçlar

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin temelinde dört temel dil becerisi olan okuma, dinleme, konuşma ve yazmanın kazandırılması vardır. Anlama ve anlatma becerilerinin öğretim sürecinde eşgüdümlü olarak verilmesi gerekmektedir. Çünkü bu temel beceriler birbiriyle bağlantılıdır. Dinleme becerisi konuşmayı, okuma becerisi de yazmayı doğrudan etkilemektedir. Dinleme becerisinin öğrencilerin karşılaştıkları ilk beceri olduğu düşünülürse (Cemiloğlu, 2009) işitsel araçlar yabancılara Türkçe öğretiminde önemli bir rol oynamaktadır. İşitsel materyaller sadece dinleme duyusuna hitap ettiği için öğrencilerin sese odaklanması kolaylaşır (Günday, 2015). İşitsel araçlar aracılığıyla günlük konuşma diyalogları, doğal sesler ve edebi metinler öğrencilere dinletilebilir. Ders kitapları yanında sunulan ses dosyaları öğrencilerin dinleme ihtiyacına yöneliktir. Radyo, mp3 çalar gibi işitsel araçlar Türkçe öğretimini sınıfın dışına taşımaktadır. Radyodaki programların dinlenip özetlenmesi veya mp3 çalara yüklenen şarkılardan seçici dinleme etkinlikleri yapılabilir. Seslerin, sözcüklerin doğru ve gerçek bi şekilde sunulması bu açıdan önemlidir (Sevim, 2015).

Görsel İşitsel Araçlar

Video, cep telefonu, televizyon, DVD oynatıcı, bilgisayar vb. araçlar görsel işitsel araçlar sınıfına girmektedir. Görsel işitsel araçlar öğrencilerin duyuşsal girdi olarak çoklu ortamlar sunduğu için öğrencilerin dil yetilerini ve öğrenim kalitelerini artıracaktır (Tarcan, 2004). Örneğin Rıza (1995) televizyonun hareketli ve renkli görseller içermesi öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerini destekleyeceğini savunmuştur. Bununla birlikte yabacılara Türkçe öğretiminde video filmlerin kullanımı öğrencilerin konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmektedir (İşcan, 2011). Günümüzde ileri teknoloji ile hazırlanmış aletler öğrencilerin hayatında önemli bir yere sahiptir. Bu durum öğretim ortamlarının da bu teknolojiye uygun olarak düzenlenmesi zorunluluğunu beraberinde getirir. Cep telefonları üzerinden hazırlanan mobil uygulamalar görsel işitsel ders malzemesi olarak kullanılabilir. Bunun yanı sıra bilgisayar aracılığıyla hedef kitleye ve konuya uygun olarak düzenlenen oyunlar öğrencinin dikkatini çekerek güdülenmesine yardımcı olmaktadır. Hayatın vazgeçilmez bir parçası haline gelen bu teknolojik aletler öğrencilere etkileşimli bir öğretim ortamı sunmaktadır.

Yabancı Dil Öğretim Malzemeleri – Kültür İlişkisi

Yabancı dil öğretime yönelik kitap yazarken kitap yazarının çıkış noktası hedef kültüre özgü bağlamları harekete geçirecek temaları seçip dil öğretim ve öğrenim etkinliklerini bu çerçevede etkinleştirmektir (Bayyurt, 2011). Yabancı dil kitapları yazılırken hedef dilin beslendiği kültür öğelerine göre içerikler oluşturmak gerekir. Çünkü bir dili öğrenmek salt şekilde o dilin gramer yapısını öğrencilere kazandırmak değildir. Önceki başlıklar altında da bahsedildiği gibi dil ve kültür arasında ayrılmaz bir bağ vardır. Bu bağ ders kitapları çerçevesinde düşünüldüğünde tema, metin, ses vb. unsurlar aracılığıyla öğrencilere yansıtılabilir. Brooks'a (1986) göre yabancı dil öğretiminde öğrenciye şu kültürel öğeler sunulabilir:

- Selamlaşma, vedalaşma, arkadaşlar arası yapılan sohbetler
- İnsanları tanıştırma
- Karşılıklı konuşmalarda yaşa, cinsiyete, yakınlık derecesine, sosyal statüye, resmiyete göre kullanılacak sözler ve kalıplar
- Sorulmaması gereken sorular
- Gelenekler, oyunlar, müzik, telefon konuşmaları
- Mektup yazma
- Birini davet etme, randevu verme, randevu saatleri
- Yemek yeme ve içme alışkanlıkları
- Kutlama şekilleri, oyunlar

- Tatil zamanları
- Şehir ve kırsal kesimde sürdürülen hayat
- Telefon konuşmaları, arkadaşlar arasındaki ilişki vb.

Ders malzemesi hazırlanırken kültür aktarımının yanı sıra göz ardı edilmemesi gereken bir başka konu öğrenci gereksinimleridir. Yabancı dil öğretiminin hedef kitlesi düşünüldüğünde karşımıza farklı kimlikten pekçok öğrenci çıkacaktır. Ayrıca öğretim ortamının bulunduğu yer de öğretim sürecinin verimliliğini etkileyecektir. Örneğin Türkçeyi Türkiye’de öğrenen öğrenci ile başka bir ülkede öğrenen öğrenci karşılaştığı konuları kavrama, somutlaştırma ve hayata uygulama gibi konularda farklı eşiklere sahip olacaklardır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için hazırlanan araçlarda seviye kazanımları göz önünde bulundurulurak Türk kültürüne ait öğelerin bulunduğu metinlere yer verilmelidir (Barın, 2003). Tomalin ve Stempleski (1993) kültür aktarımının amaçlarını şöyle açıklamışlardır:

- Öğrencilerin, bütün bireylerin davranışında kültürün etkisi olduğunu anlamalarına yardımcı olmak
- Öğrencilerin, yaş, cinsiyet, sosyal sınıf gibi değişkenlerin insanların konuşmalarında ve davranışlarında etkisi olduğunu anlamalarına yardımcı olmak
- Öğrencilerin, hedef kültürdeki ortak durumlarda gösterilen ortak davranışların farkına varmalarını sağlamak
- Öğrencilerin bazı kelime ve cümleciklerin kültürün bir sonucu olarak hep aynı şekilde birbiri ardına geldiğini fark ettirmek
- Öğrencilerin, hedef kültürle ilgili genellemeleri objektif gözle değerlendirmelerine fırsat vermek
- Öğrencilerin, hedef kültürle ilgili bilgi toplama becerilerinin gelişmesini sağlamak
- Öğrencilerde, hedef kültürle ilgili merak uyandırmak ve onların o kültürdeki insanlara empati duymalarına olanak sağlamak

Tüm bu durumlar düşünüldüğünde ders malzemelerini hedef kitle ve hedef kültüre uygun olarak düzenlemek gerekir. Dil kültürden bağımsız düşünülmemesine göre bu noktada sorulması gereken başlıca sorular şunlardır:

- Ders kitaplarında kültür aktarımına ne ölçüde yer verilmelidir?
- Kültür aktarımı yapılırken hangi öğeler ele alınmalıdır?
- Günümüzde kullanılan Türkçe öğretim setlerinde hangi kültür öğesine ne kadar yer verilmiştir?

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi tekniğinden yararlanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Doküman olarak yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarından Yunus Emre Enstitüsü Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 ve C2 ders kitapları kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Çalışmanın evreni yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitapları olarak belirlenebilir. Örneklem olarak ise yabancılara Türkçe öğretimi alanında faaliyet gösteren Yunus Emre Enstitüsü'nün yazılı kaynaklarından olan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin ders kitapları (C1-C2 seviyesi) belirlenmiştir.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Ulaşılan verilerin analizinde Okur ve Keskin (2013) tarafından kullanılan "Metinlere Yansıyan Kültürel Öge ve Alt Ögeler" ölçeği esas alınmıştır. Ölçeğin son halinde sekiz ana başlık ve bu başlıklara ait alt ögeler bulunmaktadır.

Veri Toplama Süreci

Veri toplama sürecinde kültürel ögeler analiz edilirken "Metinlere Yansıyan Kültürel Öge ve Alt Ögeler" ölçeği kullanılmıştır. Çalışma sürecinde gerekli görülen bölümlere alanında uzman öğretim üyeleri ile birlikte eklemeler yapılmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti C1-C2 seviyesi ders kitapları kültür aktarımı açısından incelenmiştir. Elde edilen veriler ölçekte yer alan kültür ögeleri açısından sınıflandırılıp kullanılma sıklıklarına göre tablolaştırılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti C1 ve C2 düzeyindeki ders kitapları 8 üniteden oluşmaktadır. Her ünite kendi içerisinde üç bölüme ayrılarak ele alınmıştır. Ünite girişlerinde görsellere yer verilmiştir. Görsel seçiminde çoğunlukla Türk kültürüne ve coğrafyasına ait öğelere (C1-4. Ünite, İnci Kefali-Van Gölü, C2-5. Ünite, Hacivat Karagöz oyunu vb.) yer verilirken bazı ünite görsellerinde başka kültürlerle ve genele hitap eden öğelere (C1-2. Ünite, Semerkand/Özbekistan, 5. Ünite, Köl Tigin Yazıtı/Moğolistan vb.) yer verilmiştir. Görsellerin alt kısmında “bölümler, beceriler, kelimeler” başlıkları yer almaktadır. Bu bölümde öğrencilere ünite hakkında ipuçları vermek amaçlanmıştır. Ünitelerde dinleme, okuma, konuşma, yazma becerilerine yönelik metin ve etkinlikler yer almaktadır. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti A1-A2 ve B1-B2 düzeyindeki ders kitaplarından farklı olarak C1-C2 düzeyi ders kitaplarında “dil bilgisi” adıyla bir başlığa yer verilmemiştir. Üniteler “üniteye hazırlık” soruları ile başlamaktadır. Bu sorular ile öğrencilerin ön bilgileri yoklanmaktadır. Bütün ünitelerin sonunda farklı türlerde “Serbest Okuma” metinleri bulunur. “Değerlendirme” kısmında ise bir metne yönelik çoktan seçmeli ve doğru yanlış soruları yer almaktadır. “Kendimi Değerlendiriyorum” kısmında ise üç seçenek sunularak öğrencilerden öz değerlendirme yapmaları istenmiştir.

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 Düzeyindeki Ders Kitabıyla İlgili Bulgular

Bu bölümde Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 düzeyindeki ders kitabında yer alan üniteler ayrıntılı olarak incelenmiştir.

1. Ünite: Spor

Ünitede “Daha Hızlı, Daha Yüksek, Daha Güçlü: Olimpiyatlar” , “Spor Çeşitleri” , “Sağlıklı Yaşam İçin Spor” bölümleri yer almaktadır. “Sporla İlgili Anonları Anlayabilme” , “Geleneksel Spor Çeşitlerini Tanıma” becerilerine yer verilirken; anahtar kelime olarak “saha, hakem, istatistik, olimpiyat” kelimeleri seçilmiştir.

Ünitede yer alan bölümler şunlardır:

A. Daha hızlı, daha yüksek, daha güçlü: olimpiyatlar. Okuma bölümünde “Olimpiyatların Öyküsü” , “Olimpiyat Oyunları Nerede Düzenlenir? ” başlıklı metinlere yer verilmiştir. Bu metinlere yönelik olarak boşluk doldurma, eşleştirme etkinlikleri bulunmaktadır. Bununla birlikte öğrencilerden özetleme çalışması yapılması da istenmiştir. Metinlerde olimpiyatlar farklı yönleriyle (olimpiyat parkı, olimpiyat logo ve maskotları vb.) ele alınmıştır.

Dinleme bölümünde “Olimpiyat Oyunlarında Yaşanmış İlginç Olaylar” metni yer alırken öğrencilerden metne konu olan olayların hangi tarihte hangi şehirde düzenlenen olimpiyatlarda yaşandığını hatırlamaları istenmiştir. Etkinlikte hem Türk kültürüne hem de farklı kültürlerle ait öğeler bulunmaktadır.

Örnek:

- *Hamza Yerlikaya* bütün güreşlerini, rakiplerine hiç puan vermeden kazanarak erişilmesi güç bir rekorla şampiyon oldu (Günlük Yaşam-Spor).
- *Avustralyalı kürekçi Henry Pearce*, yarışırken kayığını durdurarak nehirden geçmekte olan ördek sürüsüne yol verdi (Farklı Kültürler).

Yazma bölümünde “Neden Olmasın!” başlığı altında öğrencilere “olimpiyat oyunlarının sizin şehrinizde düzenlenmesini istiyorsunuz. Bunun için Uluslararası Olimpiyat Komitesinin belirlediği ölçütlere göre bir sunum hazırlamanız gerekiyor” şeklinde yönergeler verilerek öğrencilerden şehirlerini tanıtıcı bir sunum hazırlamaları istenmektedir. Böyle bir etkinliğe yer verilmesi farklı kültürler hakkında bilgi paylaşımına da fırsat verecektir.

Konuşma bölümünde yazma etkinliğine paralel olarak öğrencilerden hazırladıkları sunumu arkadaşları ile paylaşmaları istenmiştir. Buna ek olarak “Kırmızı Giyen Kazanır” başlıklı bir metne yer vererek metnin sonunda öğrencilere “Forma renklerinin bir müsabakayı kazanmada etkili olduğu görüşüne katılıyor musunuz? Niçin?” sorusu yöneltilmiştir. Metne görsel olarak Türk milli futbol takımının fotoğrafı tercih edilmiştir. Ayrıca “Tartışalım” adı altında öğrencilere “spor müsabakalarında kazanmak mı önemlidir yoksa müsabakaya katılmak mı?” sorusu yöneltilerek öğrencilerden ikna edici bir şekilde açıklamaları istenmiştir.

B. Spor çeşitleri. Okuma bölümünde “2008 Avrupa Futbol Şampiyonası” hakkında bilgiler verilmiştir. Etkinlik olarak metnin içeriğine yönelik çoktan seçmeli sorular ve eşleştirme maddeleri bulunmaktadır. İkinci bir etkinlik olarak 13 tane spor çeşidi hakkında kısa bilgiler verilmiş, bu metin kutucuklarının başlık kısımları boş bırakılmıştır. Öğrencilerden 17 tane spor çeşidinin isminin yer aldığı havuzdan doğru ismi bulmaları istenmiştir.

Dinleme bölümünde “Türkiye Destan Yazdı” başlığı altında öğrencilere bir futbol maçı dinletilmiştir. Etkinlik olarak dinleme metnine dair sorular sorulmuştur. Bu sorulara ek olarak metinde geçen cümlelerin kime ait olduğunu (sunucu, yorumcu, anons ve seyirciler) buldurmaya yönelik bir etkinlik yer almaktadır.

Yazma bölümünde iki etkinlik vardır. Birincisinde öğrencilere en çok hangi spor dalının ilgilerini çektiği sorusu sorularak nedenleriyle birlikte yazmaları istenmiştir. İkincisinde ise “eli ayağı titremek, yerinde duramamak, tüyleri diken diken olmak” deyimleri verilmiş, verilen bu deyimlerin birer cümle içinde kullanılması istenmiştir. Bu etkinlik Türkçenin dil zenginliğine vurgu yapması açısından önemlidir.

Konuşma bölümünde öğrencilerden seçtikleri bir spor dalı hakkında araştırma yapmaları ve araştırmalarını sunum haline getirerek arkadaşları ile paylaşmaları istenmiştir.

C. Sağlıklı yaşam için spor. Okuma bölümünde “Egzersiz Neden Bu Kadar Yararlı?” başlıklı bir haber metni bulunmaktadır. Metinde özetle spor yapmanın insan sağlığına olan etkisi anlatılmaktadır. Metne yönelik kısa cevaplı, çoktan seçmeli sorular ile doğru yanlış maddelerine yer verilmiştir.

Dinleme bölümünde öğrencilere “Sporcular Nasıl Beslenir?” metni dinletilerek onlardan önemli gördükleri kısımları not etmeleri istenmektedir. Daha sonra metnin ana fikri sorulmuştur. Kelime öğretimi etkinliğinde ise öğrencilerden kelimeleri anlamlarıyla eşleştirmeleri istenmiştir.

Yazma bölümünde öğrencilerden kendilerini ünlü bir gazetenin köşe yazarı olarak hayal etmeleri, okuyuculardan gelen soruları paragraf olacak biçimde cevaplamaları istenmiştir.

Konuşma bölümünden önce atasözleri ile anlamlarını eşleştirme etkinliğine yer verilmiştir. Konuşma etkinliği olarak da bu atasözlerinden birini seçerek anlamını günlük hayattan örnekler vererek açıklamaları istenmiştir. Ek olarak başlangıcı verilen bir konuşmanın öğrenciler tarafından sürdürülmesi istenmiştir. Atasözlerinin kullanımına dair çalışmalara yer verilmesi hem söz varlığı hem kültür aktarımı açısından önemlidir.

Serbest okuma metni olarak “Geleneksel Bir Türk Sporü: Matrak” isimli metin bulunmaktadır. Metne eşlik eden minyatür sanatına ait görsel edebiyat-sanat ve müzik/sanat alt kategorisinde Türk kültürünü yansıtan öge olarak karşımıza çıkmaktadır. Metinde de yine Türk kültürüne ait ögelere yer verilmiştir.

Örnek:

- *Matrakçı Nasuh Efendi* tarafından ilk kez kuralları ve standartları ile tam bir spor dalı haline getirildiği sanılmaktadır (Günlük Yaşam/Spor)
- *Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde* geçen bilgilere göre en alttakinden en üsttekine kadar toplumun her kesimi tarafından ilgilenilen bir spordu (Edebiyat-Sanat ve Müzik/Edebiyat).

Ünitenin sonunda yer alan değerlendirme sorularında ise Türk atlet Elvan Abeylegesse'yi anlatan bir metin ve metne yönelik sorular yer almaktadır.

2.Ünite: Değişen Dünya

Ünite “Dünden Bugüne” , “Neredeyim?” , “Yakın Gelecek” bölümlerinden oluşmaktadır. Kazandırılması hedeflenen beceriler olarak “Ulaşım İlgili Terimleri ve Kalıp İfadeleri Tanıma” , “Teknolojik Terimler ve Kalıp İfadeleri Tanıma” belirlenmiştir. Anahtar kelime olarak ise ünitenin başında “köy, şehir, robot, teknoloji, fabrika” kelimeleri seçilmiştir. Ünite görseli olarak ise Semerkand/Özbekistan'da bulunan “Şirdar (Sherdor) Medresesi” tercih edilmiştir. Bu görsel genele hâkim olan günümüz Türk kültürünün dışında yer almaktadır. Farklı kültürle ait kültür öğelerin sıklığını düşünülduğünde bu sıklığın görsellere yansımadağı yorumu yapılabilir.

Ünitede yer alan bölümler şunlardır:

A. Dünden bugüne. Okuma bölümünde “İpek Yolu'ndan Marmaray'a” başlıklı bir metin yer almaktadır. İstanbul'da hayata geçirilen Marmaray projesini anlatan bu

metin 8 paragrafa ayrılmış ve metinden önce verilen 8 alt başlığın bu paragraflarla eşleştirilmesi istenmiştir. Kültür aktarımının sadece tarihi ve coğrafi öğelerle kalınmaması gerektiği varsayılırsa bu metin güncellik ve hayatilik ilkelerini karşılama açısından önemlidir.

Dinleme bölümünde “Deveyle 22 Yıl Seyahat” metni bulunmaktadır. Öğrencilere metinle ilgili kısa cevaplı sorular (Goran kimdir? , Şu an nerede bulunuyor? vb.) yöneltilmiştir.

Yazma bölümünde öğrencilerden olumlu ve olumsuz başlıkları altında teknolojik gelişmelerin insan ilişkilerine etkilerinin sıralanması istenmiştir.

Konuşma bölümünde “Pekin’den Londra’ya” ve “Göçebe” isimli metinlere yer verilerek metin içeriklerine paralel olarak öğrencilere sorular yöneltilmiştir. İkinci metinde Türk kültürüne ait “konar göçer yaşam biçimi” kavramına vurgu yapılmıştır. Ayrıca ünite de kelime öğretimi ve cümle birleştirme etkinliklerine de yer verilmiştir.

B. Neredeyim?. Okuma bölümünde yer alan “İki Otobüs Meraklısının Serüveni” isimli metinde dünyanın farklı şehirleri (İngiltere-Londra , Çin-Hong Kong , Avustralya-Adelaide , ABD-New York , Fransa-Millau , Japonya-Tokyo , Kanada-Jasper) hakkında çeşitli bilgiler verilmektedir. Metinle ilgili çoktan seçmeli sorulara da yer verilmiştir. Bu metin kültür aktarımı kategorilerinden farklı kültürler/kültürler arası etkileşim kategorisinin tipik örneklerinden bir tanesini teşkil etmektedir.

Örnek:

- Ünlü *Millau Viyadükü'nün* altından geçiyoruz. *Fransa'nın* tarihi yerleşim yerlerinden birinde bulunan bu kenti gezmenin en iyi yolu bir tur otobüsüne binmek (Farklı Kültürler).

“Türkiye’de Eğitim” isimli metinde ise yükseköğrenim için Türkiye’ye gelen uluslararası öğrencileri anlatan grafikler ve müracaatta istenen belgelerin listesi yer almaktadır. Bu metin görsel okuma ağırlıklı olduğu için diğer okuma metinlerinden ayrılmaktadır.

Dinleme bölümünde “Uçuş Sendromu” adlı metinde uzun yolculuklar esnasında yanan sorunlar dile getirilmiş öğrencilerden dinlediklerinden hareketle tromboz, akciğer embolisi gibi hastalıkların tanımlanması istenmiştir. Bu tür tıbbi terimlerin kitaba

taşınması öğrencilerin artık Türkçe' ye her yönüyle hâkim olmaları gerektiği düşüncesinin bir göstergesidir.

Yazma bölümünde “Hangi ülkelerde, nereleri/neleri görmek isterdiniz? Niçin?” sorusu yöneltilmiş, öğrencilerden yazılı olarak kendilerini ifade etmeleri istenmiştir.

Konuşma bölümünde ise öğrencilerden eğitim için yabancı bir ülkeye gitmeleri gerektiği ve bir büyükelçilik görevlisi ile vize isteyen bir öğrenci olarak görüşme yapmalarını hayal etmeleri istenmiştir.

C. Yakın gelecek. Okuma bölümünde “Kullanma Kılavuzu” adlı metinde dört farklı çamaşır makinesi modeline ait teknik özelliklerin gösterildiği bir tablo verilmiştir. Tablodaki verilerden hareketle doğru-yanlış testinin cevaplandırılması istenmiştir.

“Yıkanacak Giysilerin Hazırlanması” adlı metinde ise çamaşırların yıkanması hakkında maddeler halinde bilgi verilirken devamında boşluk doldurma etkinliği bulunmaktadır.

Dinleme bölümünde “Yapay Zekâ” konusu ele alınmıştır. Metin dinlendikten sonra öğrencilerden kısa cevaplı ve doğru-yanlış sorularına cevap vermeleri istenmiştir.

Yazma bölümünde öğrencilerden bir makine hayal etmelerini ve hayatımıza getireceği kolaylıkları yazmaları istenmiştir. Bu tür yönergelerin kitapta sıkça yer alması öğrencilerden dil öğrenimi ile birlikte üst düzey becerilerini harekete geçirmelerinin talep edildiğinin bir göstergesidir.

Konuşma bölümünde “Evinizde her işinizi yapan bir robot olmasını ister miydiniz? Nedenini anlatınız.” sorusu yöneltilerek sözlü olarak cevaplanması istenmiştir.

“Antakya” isimli serbest okuma metni farklı etnik kökenli toplulukların barış içinde yaşadığına vurgu yapılmıştır. “Değerler ve Eğitim” kategorisinde yer alan maddeler içerisinde yer alan bu metin Türk kültür aktarımı açısından dikkat çekicidir. Bununla birlikte değerlendirme sorularında Osmanlı dönemine ait geleneksel tıp yöntemlerinden bahsetmektedir.

Örnek:

- Ninelerimiz, annelerimiz biz hastalandığımızda bugün de hâlâ kullandığı birçok macun, şerbet, çay, çorba bu geleneksel birikiminin eseridir (Gelenekler ve Folklor / Toplumsal uygulamalar, ritüeller, bâtil inançlar).

3. Ünite: Kelimelerin Büyülü Dünyası

Ünite “Sözlerin Gizemi” , “Sazın ve Sözün Ustaları” , “Hayalden Mecaза” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “Cümle ve Kelimelerdeki Anlam Kaymalarını Anlayabilme” , “Mecazlı Söyleyişleri Anlama ve Kullanma” becerilerinin kazandırılması hedeflenmiştir. Anahtar kelime olarak “söz, laf, dil, mecaз” kelimeleri kullanılmıştır. Ünite görseli olarak Türk kültürüne ait bir görsel seçilmemiş, genele hitap eden bir kitap görseli tercih edilmiştir.

Üniteye yer alan bölümler:

A. Sözlerin gizemi. Okuma bölümünde “Tarihten Hazır Cevaplar” adlı metin başlık kısımları boş bırakılmış 6 kısa hikâyeden oluşmaktadır. Öğrencilerden üst kısımda verilen başlık önerilerinden hareketle hikâyelerin başlıklarını eşleştirilmesi istenmiştir. Ayrıca bir başka eşleştirme etkinliğinde ana fikirleri verilen hikâyeler ile başlıkların eşleştirilmesi istenmiştir. Metin tarihi kişileri konu alması açısından Türk kültürünü yansıtan bir niteliğe sahiptir.

Örnek:

- *Lokman Hekim’e*:
 - Hastamıza ne yedirelim? diye sorduklarında, şu cevabı vermiş:
 - Acı söz yedirmeyin de, ne yese olur.
- *Fatih Sultan Mehmet*, adamları ile gezerken yanına sokulan dilenciye bir altın vermiş (Değerler ve Eğitim - Dil ve Tarih Bilinci/Sevgisi)

Dinleme bölümünde “Dilin Tadı” isimli dinleme metnine yer verilmiştir. Öğrencilerden dinleme stratejilerini kullanarak metnin anahtar kelimelerini bulmaları ve metni özetlemeleri istenmiştir. Ayrıca 10 adet madde verilerek metnin içeriğinde yer alıp almadığı (var/yok) sorulmuştur.

Yazma bölümünde iki adet etkinliğe yer verilmiştir. Birincisinde tanınmış kişilerin Türk dili üzerine söylemiş oldukları sözler yer almaktadır. Öğrencilerden bu

sözler hakkında ne düşündüklerini yazmaları istenmiştir. Gerek Türk gerek yabancı kişilerin sözlerine yer verilmiş olması Türk diline karşı bir bilinç oluşması açısından önemlidir. Bu sözler “Değerler ve Eğitim” kategorisinin “Dil ve Tarih Bilinci/Sevgisi” alt başlığında maddelenebilir.

Örnek:

- *Türkçe bir dilden ziyade bir musikidir./Prof. Dr. Tahsin Banguoğlu*
- *Türk dili zengin, geniş bir dildir. Her kavramı ifade kabiliyeti vardır./Atatürk*

İkinci yazma etkinliği olarak “Dil İncelik İster” başlığı altında “gereksiz sözcük kullanma” üzerine durulmuştur. Öğrencilere 5 adet cümle verilerek gereksiz sözcük çıkarıldıktan sonra cümlelerin yeniden yazılması istenmiştir. Ayrıca 5 adet kelimenin de doğru ve yanlış yazılışları verilmiş, öğrencilerden doğru olanı işaretlemeleri istenmiştir.

Konuşma bölümünde “Dilin Önemi” başlıklı metinde Konfüçyüs’e ait bir paragraf verilmiştir. Öğrencilere bu söz ile anlatılmak istenenin ne olduğu sorulmuştur.

Son olarak dil hakkında sözler verilmiş ve bu sözlerin anlatmak istediği cümleler ile eşleştirilmesi istenmiştir. Bu etkinlik de göstermektedir ki bölüme ana fikri bulma, örtük anlamı kavrayabilme becerileri üzerinde durulmuştur.

B. Sazın ve sözün ustaları. Okuma bölümünde “Lambada Titreyen Alev Üşüyor” başlığı altında Türk şair Abdurrahim Karakoç ile yapılan son röportaja yer verilmiştir. Metinden hareketle kelime anlamı tahmin etme ve cümleleri yeniden yazma etkinlikleri yer almaktadır. Metinde Türk kültürünü yansıtan birçok öge bulunmaktadır.

Örnek:

- *Kahramanmaraş’ın yetiştirdiği öyle çok şair, yazar, edip var ki insan şaşırıyor (Coğrafya ve Mekân)*
- *Necip Fazıl, Nuri Pakdil, Ali Akbaş, Rasim Özdenören, Cahit Zarifoğlu, Erdem Bayazıt ve zatîâliniz gibi onlarca kalem erbabı... (Edebiyat-Sanat ve Müzik/Edebiyat)*

Dinleme bölümünde “Yaşayan İnsan Değeri” başlığı altında Âşık Şeref Taşlıova’ya yer verilmiştir. Dinlediklerinden hareketle öğrencilerden kısa cevaplı ve

çoktan seçmeli soruları cevaplandırmaları istenmiştir. Metinde “saz, âşıklık geleneği, TRT, Karacaoğlan Türkmen Şöleni” gibi Türk kültürüne ait birçok ögeye yer verilmiştir. Bu ögeler “Edebiyat-Sanat ve Müzik” kategorisinde değerlendirilebilir.

Yazma bölümünde öğrencilere ünlü bir yazar ya da şairle röportaj yapma imkânınız olsaydı kimle yapardınız ve ona hangi soruları sorardınız sorusu yöneltilmiştir. Etkinlikte görsel olarak Sezai Karakoç, Alice Munro ve Lydia Davis’e ait fotoğraflar kullanılmıştır. Bu görsellerden hareketle kültürlerarası etkileşime önem verildiği yorumu yapılabilir.

Konuşma bölümünde “Hayata Yön Veren Sözler” başlığı altında Türk ve yabancı yazar ve şairlere ait sözler verilmiştir. Öğrencilere en beğendikleri söz sorulmuş ve beğeni nedeninin açıklanması istenmiştir. Etkinlikte “Farklı Kültürler/Kültürlerarası Etkileşim” kategorisine ait örnekler yer almaktadır.

Örnek:

- Hiç kimse, başarı merdivenlerini elleri cebinde tırmanmamıştır. /*Goethe*
- Gideceği limanı bilmeyene hiçbir rüzgârdan yardım gelmez. /*Montaigne*

Dört temel dil becerisine ek olarak bölümde kelimelerin doğru yazılışlarıyla alakalı iki etkinliğe de yer verilmiştir.

C. Hayalden mecaza. Okuma bölümünde metin olarak Şevket Rado’ya ait “Tatlı Dil” denemesi ile Ümit Yaşar Oğuzcan’a ait “Sevi Şiiri” isimli şiir verilmiştir. Öğrencilere metin içeriklerinden hareketle kısa cevaplı sorular sorulmuştur.

Dinleme bölümünde “Aşk Mektupları” isimli dinleme metni yer almaktadır. Öğrencilerden metni dinlerken empati kurarak dinlemeleri istenmiştir. Ayrıca öğrencilerden hikâyeye yeni son yazmaları ve doğru-yanlış sorularını cevaplamaları istenmiştir. Metinde Türk kültürüne ait ögeler de vardır.

Örnek:

- *Bedia, Rasim*’den kendisine mektup yazmasını talep etmiştir (Kişiler Arası İlişkiler / Kişiler)

Yazma bölümünde başlığı ve giriş bölümü verilen bir hikâyenin tamamlanması istenmiştir. Bu etkinlikle öğrencilerin yaratıcı yazma becerilerini geliştirme amacı taşımaktadır.

Konuşma bölümünde öğrencilere “eşinizle ya da arkadaşınızla tartışaydınız, gönlünü almak için neler yapar, ne söylediniz?” sorusu yöneltilmiştir. Bölümde ayrıca (diğer bölümlerde de olduğu gibi) sözcüklerin doğru kullanımına yönelik bir etkinliğe de yer verilmiştir.

Serbest okuma metni olarak “Gönül İnsanı Yunus Emre” adlı bir metne ve Yunus Emre’ye ait 3 şiir bulunmaktadır. Değerlendirme bölümünde ise ebced hesabının konu edildiği bir metne yer verilmiştir. Metinde Türk kültürüne ait öğeler de bulunmaktadır.

Örnek:

- *Camiler, medreseler, şifahaneler, hanlar, hamamlar...* (Coğrafya ve Mekân)
- *Yunus Emre* 13. yüzyılda yaşadığı bilinen büyük bir şair ve düşünce insanıdır. *Mevlânâ Celaleddin-i Rûmî, Hacı Bektaş-ı Velî, Ahî Evran-ı Velî* gibi gönül insanlarından etkilenmiştir. (Edebiyat-Sanat ve Müzik / Edebiyat)

4.Ünite: Canlılar Âlemi

Ünite “Hayvanlar” , “Bitkiler” , “Modern Hayat ve Canlılar Âlemi” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “Hayvanlarla İlgili Deyim, Kalıp İfade ve Özlü Sözleri Kullanabilme” , “Bitkilerle İlgili Deyim, Kalıp İfade ve Özlü Sözleri Kullanabilme” becerilerinin kazandırılması hedeflenmiştir. Anahtar kelime olarak “doğa, varlık, böcek, memeli, canlı” kelimeleri seçilmiştir. Ünite görseli olarak Van Gölü’nde yaşayan İnci kefali fotoğrafı tercih edilmiştir. Görsel “Coğrafya-Mekân” kategorisinde değerlendirilebilir.

Üniteye yer alan bölümler:

A. Hayvanlar. Okuma bölümünde “Hayvanlar Âlemi” isimli metne yer verilmiştir. Metinde Türk kültürüne ait hiçbir öğe bulunmazken seçilen görseller de

genele hitap eden niteliktedir. Metnin devamında çoktan seçmeli ve kısa cevaplı sorulara yer verilmiştir.

“İnci Kefeli” isimli metinde ise dünyada sadece Van Gölü Havzası’nda yaşayan İnci kefalinin özelliklerinden bahsetmektedir. Sadece Türk coğrafyasında bulunan bir hayvan türünü anlatması kültür aktarımı açısından metni önemli kılmaktadır. 6 paragraftan oluşan metnin devamından öğrencilerden paragrafların üst kısmında boş bırakılan yerlere alt başlıkların yerleştirilmesi istenmiştir. Metinle alakalı diğer etkinlikler metnin içeriğinden hareketle 5N 1K sorularının cevaplanması ve metnin paragraf paragraf özetlenmesine yöneliktir.

Dinleme bölümünde iki adet dinleme metnine yer verilmiştir. “Benzerlikler” isimli metinde hayvanlar ile insan davranışları arasındaki benzerlikler konu edinmiştir. Etkinliğin devamında metinle ilgili çoktan seçmeli sorular bulunmaktadır.

“Hayvan Davranışlarının İnsandaki Görünümleri” isimli metinde ise öğrencilerden seçici dinleme yöntemini kullanmaları istenmiştir. Etkinlikte öğrencilerden özellikleri verilen hayvanları eşleştirmeleri ve olumlu/olumsuz deyimleri yazmaları istenmiştir. Etkinliklerde deyimlere yer verilmesi Türk dilinin söz varlığının öğrenciler tarafından kavranması açısından önemlidir.

Yazma bölümünde “Hayvan Davranışlarının İnsandaki Görünümleri” isimli metnin anahtar kelimelerden yararlanarak özetinin yazılması istenmiştir.

Konuşma bölümünde ise öğrencilere 4 adet deyim verilerek deyimlerin anlamlarının açıklanması istenmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin kendi dillerinde kullanılan deyimlerden örnekler verilmesi istenmiştir. Bu durum ders esnasında çok kültürlü sınıf ortamında kültürlerarası etkileşimi artırabilir.

Ayrıca bölümün sonunda “Bunları biliyor muydunuz?” başlığı altında Van Kedisi ve Kelaynak kuşu hakkında bilgi verilmiştir. Metinler Türk kültürüne ait öğeler içermektedir.

Örnek:

- Van Kedisi; *Van* yöresinde yaşayan, uzun beyaz tüylü, iri yapılı bir kedi türüdür.

- Kelaynak şubattan temmuza kadar altı ay *Birecik*'te yaşar. (Coğrafya-Mekân)

B. Bitkiler. Okuma bölümünde “Oksijen Makineleri” isimli metin yer almaktadır. Metinde bitkiler hakkında detaylı bilgiler verilirken bitkiler ve hayvanlar arasındaki farklara da değinilmiştir. Metnin devamında doğru-yanlış maddeleri ile çoktan seçmeli sorular bulunmaktadır.

Dinleme bölümünde “Çiçek Kültürü” isimli dinleme metni bulunmaktadır. Öğrencilerden metin içeriğinden hareketle metinde bahsedilen konuları işaretlemeleri ve kısa cevaplı soruları yanıtlamaları istenmiştir. Metinde Türk kültürüne ait birçok ögeye yer verilmiştir.

Örnek:

- *Klasik Türk şiirinde sevgili çiçeğe benzetilirdi.* (Edebiyat-Sanat ve Müzik / Edebiyat)
- *Üç karanfil gönderen genç kız, buluşmalarının güç olduğu mesajını verirdi.* (Gelenekler ve Folklor / Doğum, evlilik gelenekleri)

Yazma bölümünde “Kardelen Çiçeğinin Hikâyesi” metin yer almaktadır. Öğrencilerden metnin sonunda yer alan “O gün bugündür, karda açan çiçeğe ‘kardelen’, sözünü tutmayan çiçeğe de ‘hercai’ denir.” bölümünden hareketle hercainin kadın mı erkek mi olduğunun yorumlanması istenmiştir. Anlatılan hikâye Türk kültürüne ait bir ögeye yer vermesi açısından önemlidir.

Konuşma bölümünde “Meyveler ve İnsanlar” isimli metinde kişileştirme sanatından yararlanarak meyvelere insan özellikleri yüklenmiş ve öğrencilere metin hakkındaki düşünceleri sorulmuştur.

“Anlamlı Bitkiler” başlığı altında ise öğrencilere “Kültürünüzde duygusal anlamlar yüklenen hangi çiçekler var? Bu çiçekler, hangi duyguları ifade ederler? Niçin?” sorusu yöneltilmiştir. Bu soru kültürlerarası etkileşimi artıracak nitelikte bir sorudur yorumu yapılabilir.

C. Modern hayat ve canlılar âlemi. Okuma bölümünde “Tutsaklık mı Koruma mı?” isimli metinde hayvanat bahçelerine ilişkin iki farklı görüşe yer verilmiştir.

Öğrencilerden iki görüşe ait çıkarımlar yapmaları istenmiştir. Metin içerik yönüyle incelendiğinde “Değerler ve Eğitim / Değerler” kategorisinde değerlendirilebilir.

“Aptal Puma Sendromu” isimli metinde ise “harcanan emek-ulaşılan sonuç” dengesini dengelemekten bahsederek konu hakkında tartışılması istenmiştir.

Dinleme bölümünde “İsim Bulma Sanatı” isimli metinde bitkilerin insan yaşamındaki yeri ele alınmıştır. Metinle ilgili işaretleme ve çoktan seçmeli soru etkinlikleri bulunmaktadır.

Yazma bölümünde öğrencilerden “Tutsaklık mı Koruma mı?” metninden hareketle öğrencilerin konu hakkında fikirleri yazmaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde “Ağacın Dalı” isimli metinde Mevlana’ya ait “İyi ağaçtan talihli dal çıkar.” sözünün açıklanmasına yer verilmiştir. Öğrencilere de Sadi, J. Williard Marriot ve Moliere’e ait birer söz verilmiştir. Örnekten hareketle öğrencilerden verilen sözlerden birini seçerek yorumlamaları istenmiştir.

Dört temel dil becerisinin dışında bölümde deyim ve anlamını eşleştirme, anlatım bozukluğu ve kelimelerin doğru yazımına yönelik etkinlikler bulunmaktadır.

Serbest okuma metni olarak yer alan “Şerbet” isimli metin Türk kültürüne ait şerbet içeceğinin kullanım yerlerinden ve şerbet isminin başka dillere geçiş sürecinden bahsetmektedir. Metinde Türk kültürüne ait öğeler bulunmaktadır.

Örnek:

- Osmanlı Ülkesi’nde *şerbet*, geleneksel olarak özellikle sıcak yaz günlerinde, konukları serinletmek için amacıyla soğuk olarak ikram edilirdi. (Günlük Yaşam / Yiyecek-İçecek)
- Düğün ve doğum gibi önemli günlerde konuklara sunulan şerbetlerin bir türü olan loğusa şerbetinin annenin sütünü artırdığına inanıldığı için yeni annelere bu şerbet içerilirdi. (Gelenekler ve Folklor / Doğum, evlilik gelenekleri)

Değerlendirme bölümünde “Yeryüzünün Süzgeçleri” metnine yer verilmiştir. Metinde ormanlar ve önemi konu edilmiştir. Metinle alakalı çoktan seçmeli sorular ve doğru yanlış maddeleri yer almaktadır.

5. Ünite: Tarihe Yolculuk

Ünite “Yazının Macerası” , “Medeniyetler” , “Kilometre Taşlarımız” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “Basit Söz Sanatlarını Kullanabilme” becerisinin kazandırılması hedeflenmektedir. Anahtar kelime olarak ise “harf, kelime, yazı, kâğıt” kelimeleri seçilmiştir. Ünite görseli olarak Moğolistan’da bulunan “Kül Tigin Yazıtı”nın fotoğrafı seçilmiştir.

Üniteye yer alan bölümler:

A. Yazının macerası. Okuma bölümünde “Yazı Nasıl Ortaya Çıktı?” isimli metin yer almaktadır. Metinde geçmişten günümüze yazının gelişimi ve toplumların kullandığı alfabeler konu edilmiştir. Metne ilişkin sebep sonuç cümleleri tamamlama ve metinden çıkarımlar yapma etkinliklerine yer verilmiştir.

“Orhon Yazıtları” isimli metinde ise Türk dili, tarihi, edebiyatı, sanatı, töresi hakkında önemli bilgilere yer veren Orhon Yazıtları hakkında bilgi verilmiştir. Türk ve Türkçe kelimelerinin ilk kez bu yazıtlarda geçmesi nedeniyle metin Türk kültürünü yansıtması açısından önemli bir yere sahiptir. Metinle alakalı kısa cevaplı sorular yöneltilmiştir.

Dinleme bölümünde “Dilimizi Yazıyoruz ve Okuyoruz” isimli metin yer almaktadır. Yazı dilinin tarihçesi niteliğinde olan dinleme metni hakkında öğrencilere doğru-yanlış, var-yok soruları yöneltilmiştir.

Yazma bölümünde birinci etkinlik olarak dinleme metninin özetlenmesi istenmiştir. İkinci etkinlik olarak öğrencilerden adlarını dillerinde kullanılan alfabenin dışındaki işaretlerle yazmaları istenmiştir. Üçüncü etkinlik olarak ise Göktürk Alfabeti tablosunda yer alan harflerin çizgilerden ve keskin uçlardan oluştuğu belirtilerek öğrencilerden bu durumun sebeplerinin yorumlanması istenmiştir.

Konuşma bölümünde ise öğrencilere “Ülkenizde tarih boyunca farklı alfabeler kullanıldı mı? Ülkenizde şu an kullanılmakta olan alfabe hakkında bilgi veriniz.” soruları yöneltilmiştir. Konuşma etkinliklerinin çoğunda öğrencilerin kendi kültürleri hakkında konuşmalarının talep edildiği dikkat çekmektedir.

B. Medeniyetler. Okuma bölümünde “ ‘Maya’ Deyince Akla O Gelir! ” isimli metinde Mayaların inşa ettiği Kukulkan Piramidi hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Görsel olarak da yine piramidin fotoğrafı bulunmaktadır. Öğrencilerden metne göre yazılmış çıkarımların doğru mu yanlış mı olduğunu belirlemeleri istenmiştir.

“Boğaziçi Köprüsü” isimli metinde İstanbul Boğazı ve üzerine yapılan köprüler hakkında bilgiler içermektedir. Metinde Türk kültürüne ait öğeler bulunmaktadır.

Örnek:

- *Boğaziçi Köprüsü*, Asya ve Avrupa kıtalarını birbirinden ayıran İstanbul Boğazının üzerine kurulup karşıdan karşıya geçişi sağlayan ilk köprüdür. (Coğrafya-Mekân)

Dinleme bölümünde “Maya Medeniyeti” başlığı ile Maya medeniyeti anlatılmış, öğrencilere dinlediklerinden hareketle bilgilerin doğruluğu sorulmuştur. Ayrıca anahtar kelimeler verilerek karşılıklarına açıklamalarının yazılması istenmiştir.

Yazma bölümünde öğrencilere ülkelerindeki tarihi eserler sorulmuş, öğrencilerden bu eserler hakkında bilgi vermeleri istenmiştir. İkinci madde olarak ise buldukları yerdeki tarihi eserleri gezmeleri ve yorumlamaları istenmiştir. Bu etkinlik kültürlerarası etkileşim açısından dikkat çekicidir.

“Hangi Şehirde Yaşardınız?” etkinliğinde ise iki adet fotoğrafa yer verilerek öğrencilere “Nasıl bir mimari çevrede yaşamak isterdiniz?” sorusu yöneltilmiştir. Etkinlik görsel okuma becerisine yöneliktir.

Konuşma bölümünde “Tarihî eserler niçin korunmalıdır?” , “Maya, Mısır, Eski Yunan, Çin, Roma, Türk, Arap, Fars vb. medeniyetlerden günümüze kalmış eserlerden hangilerini biliyorsunuz, bu eserler niçin önemlidir? ” soruları sorulmuştur. Etkinlikte görsel olarak Türkiye’de bulunan 11 adet tarihi eserin fotoğrafı kullanılmıştır. Bu durum Türk kültür aktarımı açısından önemlidir. Ayrıca bölümde anlatım bozukluğu konularından “kesinlik-ihtimal çelişkisi” konusuna yönelik bir etkinlik de yer almaktadır.

C. Kilometre taşlarımız. Okuma bölümünde “Büyük Üstatlar” başlıklı metinde Türk bilim insanlarından Kaşgarlı Mahmut, Ali Kuşçu ve Uluç Bey anlatılmıştır. Metinle alakalı eşleştirme etkinliklerine yer verilmiştir. Metinde Türk kültürünü yansıtan öğeler bulunmaktadır.

Örnek:

- *Ayasofya Medresesi*'nde müderris oldu. (Değerler ve Eğitim / Eğitim)
- 1072'de Bağdat'ta, *Divânü Lügâti't Türk* adlı ünlü eseri yazmaya başladı ve 1074'te tamamladı (Edebiyat-Sanat ve Müzik / Edebiyat). *Bu eser Arapların Türkçeyi öğrenmeleri için yazılmış Türkçe-Arapça sözlüktür* (Değerler ve Eğitim - Dil ve Tarih Bilinci/Sevgisi).

Dinleme bölümünde “Sultan Şairler” isimli dinleme metninde yer alan cümleler eksik olarak verilmiş, öğrencilerden bu cümlelerin tamamlanması istenmiştir. Seçici dinlemeye yönelik tasarlanan bu etkinlikte padişahlık yaptıkları dönemde şiir yazan Osmanlı padişahları (Fatih Sultan Mehmet, Yavuz Sultan Selim vb.) konu edilmiştir. Ayrıca öğrencilere metinde geçen “divan, mahlas, cem şairleri” kelimelerinin anlamları sorulmuştur. Metin Türk kültürüne dair öğeler içermektedir.

Yazma bölümünde öğrencilere “Ülkenizdeki tarihî yerleri gösteren bir harita hakkında bilgi veriniz.” yönergesi sunulmuştur. Etkinlik farklı kültürlerin tanıtımı açısından dikkat çekmektedir.

Konuşma bölümünde “Ben olsaydım” başlığı altında öğrencilerden kendilerini okuma metninde geçen bilim ve devlet adamlarının (Kaşgarlı Mahmut, Uluğ Bey, Ali Kuşçu) yerlerine koymaları ve neler yapacaklarını anlatmaları istenmiştir. Ayrıca bölümde deyimler verilerek anlamlarının istendiği bir etkinlik ile kelimelerin doğru yazımına yönelik etkinlikler de yer almaktadır.

Serbest okuma metni olarak Kadeş Antlaşması'nın anlatıldığı bir metin seçilmiştir. Değerlendirme bölümünde ise “Rosetta Taşı” isimli metne yer verilmiştir. Metinlerde ve değerlendirme sorularında Türk kültürüne ve farklı kültürlerle ait öğeler bulunmaktadır.

Örnek:

- Antlaşmanın bilinen tek nüshası kil bir tablete yazılmış halde Türkiye'de, *Çorum* (Coğrafya ve Mekân) il sınırları içinde bulunan eski *Hitit başkenti Hattuşa'da* (Farklı Kültürler) 1906'da bulunmuştur ve *İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde* (Coğrafya ve Mekân) sergilenmektedir.

- Taşın, dolayısıyla Hiyeroglifin sırrını 1822 yılında *Fransız araştırmacı Jean-François Champollion* çözmüştür (Farklı Kültürler)
- *Pazar günleri gazetelerin verdiği bulmacaları çözmek babamın en sevdiği uğraşıydı* (Günlük Yaşam / Boş zaman etkinlikleri, hobileri).
- Herkesin imkânsız diye gördüğü cinayeti çözen *polis memuru* büyük takdir gördü (Günlük Yaşam / Karşılıklı konuşmalarda yaşa, cinsiyete, yakınlık derecesine, sosyal statüye, resmiyete göre kullanılacak sözler ve kalıplar)

6. Ünite: Bilimin Gözüyle

Ünite “Sempozyuma Hazırlık” , “Sempozyum Günleri” , “Bildiri Sunuyorum” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “Bilimsel Konularda Konuşabilme” , “Uluslararası Bilimsel Sempozyumlara Katılabilme” , “Bilimsel Tartışmalarda Görüşlerini Uygun Bir Dille İfade Edebilme” becerilerinin kazandırılması hedeflenmektedir. Anahtar kelime olarak “sunum, makale, görüş, bilim, bildiri” kelimeleri seçilmiştir.

Üniteye yer alan bölümler:

A. Sempozyuma hazırlık. Okuma bölümünde “Sempozyum ve Bildiri” isimli metinde sempozyum düzenleme sürecinde izlenen yollar ve sempozyumun özellikleri anlatılmıştır. Metnin devamında metne ilişkin kısa cevaplı sorular ile doğru yanlış maddeleri yer almaktadır.

Dinleme bölümünde “Sempozyuma Ulaşım” isimli metinde bir sempozyum kurgusu oluşturulmuş, öğrencilerin katılımcı gözünden olaylara bakılması sağlanmıştır. Dinleme metnine ilişkin kısa cevaplı sorulara ve eşleştirme etkinlikleri bulunmaktadır. Metinde “coğrafya-mekân” kategorisine ait kültür öğeleri bulunmaktadır.

Örnek:

- *Osmangazi, Mudanya Feribot İskelesi, Demirtaşpaşa, Güzelyalı Feribot İskelesi, Altıparmak vb.*

Yazma bölümünde öğrencilere “Yunus Emre Sempozyumu’nda bildiri sunsaydınız Yunus Emre’nin hangi yönünü ele alırdınız?” sorusu yöneltilmiştir.

Etkinlikte görsel olarak sempozyumun afişi kullanılırken aynı zamanda Yunus Emre ile özdeşleşen değerlere vurgu yapılmıştır.

Örnek:

- *Yunus Emre ve İnsan Sevgisi*
- *Yunus Emre'de Barış ve Mutluluk (Değerler ve Eğitim / Değerler)*

Konuşma bölümünde ise “Bir bildiri sunmak isteseydiniz hangi sempozyumu seçer, hangi konudan bahsederdiniz?” sorusu üzerine durulmuştur. Seçenek olarak – görsellerle desteklenerek- “çevre sempozyumu, çocuk sempozyumu, trafik sempozyumu” seçenekleri verilmiştir.

B. Sempozyum günleri. Bölümün ilk etkinliği olarak Dünya Dili Türkçe Sempozyumu'nun afişi verilerek öğrencilerden görsel okuma yapmaları istenmiştir.

Okuma bölümünde “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yunus Emre Enstitüsü Modeli (Saraybosna Örneği)” isimli bildiri metni verilerek öğrencilere metne ilişkin kısa cevaplı sorular yöneltilmiştir. Bununla birlikte bildirinin anahtar kelimelerinin bulunması istenmiştir.

Dinleme bölümünde dinleme metni olarak bölümün başlangıcında görseli bulunan “VI. Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Açılış Konuşması” verilmiştir. Dinleme metninden hareketle öğrencilerden kısa cevaplı sorulara ve doğru yanlış maddelerine cevap vermeleri istenmiştir.

Yazma bölümünde “Sempozyuma Davet” ismiyle Türkiye’de gerçekleşen bir sempozyumunun davetiyesi yer almaktadır. Öğrencilerden görselden hareketle bir davetiye tasarımları istenmiştir.

Konuşma bölümünde Prof. Dr. Turan Karataş’a ait “Bir Sempozyum Yap...” ismiyle Türkiye’de düzenlenen sempozyumlara ait bir eleştiri yazısı yer almaktadır. Etkinlikte öğrencilere yazarın görüşüne katılıp katılmadıkları sorulmuştur.

C. Bildiri sunuyorum. Okuma bölümünde “Türk – Boşnak Halk Kültürünün Ortak Unsurları” isimli bildiri metni bulunmaktadır. Etkinliğin devamında öğrencilere bildiri metninin içeriğine ilişkin sorular yöneltilmiştir. Metin kültürlerarası etkileşim

kategorisi açısından önemli bir yere sahiptir. Kitapta farklı kültürlere ait ögelerin sıkça yer aldığı düşünülürse bu metnin bu amaca doğrudan hizmet ettiği yorumu yapılabilir.

Örnek:

- *Boşnak Anonim Halk Edebiyatı'nın önemli bir türü olan "sevdalinka"; Arapçadan Türkçeye, Türkçeden Boşnakçaya geçen "sevda" kelimesinden türemiştir* (Farklı Kültürler – Kültürlerarası Etkileşim).

Dinleme bölümünde “Kültürel Karşılaştırmalar Sempozyumu” isimli dinleme metnine yer verilmiştir. Öğrencilere dinlediklerinden hareketle doğru yanlış maddeleri yöneltmiştir. Metinde Türk kültürüne ait ögeler bulunmaktadır.

Örnek:

- *Fatih Boşnak ve Türk gelenekleri üzerine bir bildiri hazırlamak istiyor* (Kişiler Arası İlişkiler - Kişiler).

Yazma bölümünde “Bildiri Başvuru Formu” başlığı altında boş bir form verilmiştir. Öğrencilerden yönergelerden hareketle formu doldurmaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde “Bilimsel Yayınlar” konusu ele alınmış, üç farklı görüş (yayınsız bilim ölüdür; alıntı yaparken bilimsel etik kurallarına uymak erdemdir; bilimsel yayınlar tarafsız olmak mecburiyetindedir) öne sürülerek öğrenciler konu hakkındaki fikirlerini paylaşmaları istenmiştir.

Serbest okuma metni olarak “Kültürel İlişkiler” ismiyle Uluslararası Türk-Arap Ortak Kültür Mirası Sempozyumu’na ilişkin bilgilerin yer aldığı bir tanıtım yazısı seçilmiştir. Metinde Türk kültürüne ait ögelere yer verilmiştir.

Örnek:

- Sempozyum açılışına Ürdün Başbakanı Abdullah en-Nusur, *Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı, Türkiye'nin Amman Büyükelçisi Sedat Önal, Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Hayati Develi ve eski Kültür Bakanı Salah Cerrar* katıldı (Kişiler Arası İlişkiler / Politik ve dinsel gruplar arası ilişkiler).

Değerlendirme bölümünde Türk bilim adamı Hulusi Behçet’in hayatının anlatıldığı bir metne yer verilerek öğrencilerden metinle alakalı çoktan seçmeleri

sorulara ve doğru yanlış maddelerine cevap vermeleri istenmiştir. Metinde Türk kültürüne ait öğeler bulunmaktadır.

Örnek:

- Hulusi Behçet, *İstanbul Üniversitesi*'nde dermatoloji kliniği kurdu ve profesör seçildi (Değerler ve Eğitim / Eğitim)
- Tıp öğretimini, o dönemlerde sivil tıp öğretimi olmadığı için İstanbul'da, *Gülhane Tıp Akademisi*'nde almıştır (Değerler ve Eğitim / Eğitim)

7. Ünite: Sayılarla Hayat

Ünite “Abaküsten Bilgisayara”, “Sayılar Ne Söyler?”, “Hayatımızdaki Sayılar” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “Türk Kültüründeki Sayılarla İlgili Kültürel Unsurları Bilme”, “Nüfusla İlgili Bilgileri Anlama” becerilerinin kazandırılması hedeflenmektedir. Anahtar kelime olarak “rakam, kültür, nüfus, yoğunluk” kelimeleri seçilmiştir. Ünite görselinde herhangi bir kültürel öge bulunmamaktadır.

Üniteye yer alan bölümler:

A. Abaküsten bilgisayara. Okuma bölümünde “Sıra Sıra Boncuklardan Mini Mini Bilgisayarlara” isimli metinde bilgisayarın tarihi adım adım anlatılmıştır. Metin 9 bölüme ayrılarak metnin devamında alt başlıkların yerleştirilmesi istenmiştir. Bununla birlikte çoktan seçmeli ve kısa cevaplı sorulara yer verilmiştir. Metinde farklı kültürler ait öğeler yer almaktadır.

“Hocanın Hesabı”, “Deli mi Akıllı mı?”, “Sayılar Yalan Söyler”, “Arabanın Hangi Lastiği Patladı?”, “Uçak Yolculuğu” isimli fıkra türündeki metinlerde ve devamındaki etkinliklerde ise öğrencilere Türkçenin söz varlığından örnekler bulunmaktadır. Fıkra türünde metinlerin seçilmiş olması Türk sözlü geleneğinin yansıtılması açısından dikkat çekicidir. Bununla birlikte etkinliklerde atasözleri, deyimler, eş anlamlı kelimeler gibi konuların ele alınması Türk kültürünün aktarı açısından önemlidir.

Örnek:

- *Nasreddin Hoca* bir gün heybe almak için pazara gider (Gelenekler ve Folklor / Sözlü anlatımlar ve sözlü gelenekler).

- *Sayın* yolcularımız, uçağımızın dört motorundan biri arızalanmıştır (Günlük Yaşam / Karşılıklı konuşmalarda yaşa, cinsiyete, yakınlık derecesine, sosyal statüye, resmiyete göre kullanılacak sözler ve kalıplar).

Dinleme bölümünde “Pablo Picasso ve 4 Rakamı” , “Satrancın Hikâyesi ve Üslü Sayılar” , “ ‘Matematik’in Hayatımızdaki Yeri ve Önemi” isimli dinleme metinlerine yer verilmiştir. Metinler kültürler ve disiplinler arası etkileşim açısından önemli bir yere sahiptir. Dinleme metinlerine ilişkin etkinliklerde çoktan seçmeli ve kısa cevaplı sorular ile boşluk doldurma sorularına yer verilmiştir.

Yazma bölümünde “Otobüs Gecikti” başlığı altında öğrencilerden giriş bölümü verilen bir metni verilen bilgilerden hareketle tamamlamaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde ise “Arkadaşımın sorunu benim sorunum.” ana fikri üzerinden kurgulanan hikâyede öğrencilerden ikna etme yöntemi kullanılarak arkadaşlarını sorunu birlikte çözmeye ikna etmeleri istenmiştir. Ana fikir dikkate alınırca etkinlik değerler ve eğitim / değerler alt kategorisinde değerlendirilebilir.

B. Sayılar ne söyler?. Okuma bölümünde “Türkiye’nin Nüfusu Açıklandı” isimli metinde Türkiye İstatistik Kurumu verilerine yer verilmiştir. Sayısal verilerin ön planda olduğu metinle alakalı doğru-yanlış, çoktan seçmeli, kısa cevaplı sorular bulunmaktadır. Metinde Türkiye’de bulunan şehirlerin isimleri (Ankara, İzmir, Bursa, Adana, Bayburt, Çanakkale, Balıkesir, Şanlıurfa vs.) geçtiği için metin Türk kültürünü coğrafya ve mekân kategorisinde yansıtmaktadır.

Dinleme bölümünde “Türkiye Bursları” isimli metinde Türkiye’de verilen burslar hakkında bilgi verilmektedir. Metin dinleme etkinliğinin devamında grafiklerle desteklenmiştir. Görsel okumaya yönelik olarak çoktan seçmeli, dinlediklerinden hareketle kısa cevaplı sorulara yer verilmiştir. Metnin Türk kültürünü değerler ve eğitim / eğitim alt kategorisinde yansıttığı yorumu yapılabilir.

Yazma bölümünde “Dünya Nüfusu Azalacak” isimli metinde dünya nüfusu üzerine yapılan araştırmalardan örnekler verilmiştir. Ayrıca metnin devamında ülkelerin nüfuslara göre sıralamasını gösteren bir tablo bulunmaktadır. Sayısal verilerden hareketle öğrencilerden nüfusun azalmasının sebepleri ve alınacak tedbirleri yazmaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde “Nüfusunuz Az mı, Çok mu?” başlığı altında öğrencilerden arkadaşları ile bir takım oluşturmalarını ve verilen iki konu başlığından birini seçerek araştırmaları istenmiştir. Etkinliğin devamında araştırma sonuçlarının sınıfta paylaşılması istenmiştir.

C. Hayatımızdaki sayılar. Okuma bölümünde “Kültürümüzde Sayılar” isimli metinde sayıların Türk kültüründeki yerinden bahsedilmiştir. Metnin devamında kısa cevaplı ve çoktan seçmeli sorular bulunmaktadır. Metin doğrudan Türk kültürünü yansıtması açısından önemli bir yere sahiptir. Metinde Türk kültürünü yansıtan birçok öge yer almaktadır.

Örnek:

- *Türklerin inanışları içinde bazı sayılar kutsal bir özellik taşır. Bir, üç, dört, beş, yedi, dokuz, on iki, kırk vb. sayıların dini bakımdan çeşitli anlamları bulunmaktadır (Gelenekler ve Folklor / Toplumsal uygulamalar, ritüeller, bâtıl inançlar).*
- *Gelin kız, kocasının evine geldikten sonra üç gün kocası, kaynanası ve kayınbabasıyla karşı karşıya gelmez (Günlük Yaşam / Karşılıklı konuşmalarda yaşa, cinsiyete, yakınlık derecesine, sosyal statüye, resmiyete göre kullanılacak sözler ve kalıplar).*
- *Ehl-i Beyt Hz. Muhammed, Hz. Ali, Hz. Fatıma, Hz. Hasan, Hz. Hüseyin’dir (Değerler ve Eğitim / Dil ve Tarih Bilinci-Sevgisi)*

“Bu Sayılar Uçaklarda Niçin Yok?” isimli metinde dünya genelinde kabul gören 13 sayısının uğursuzluğu anlatılmıştır. Metinde farklı ülkelerde sayılarla ilgili batıl inançların bulunduğu anlatılırken 13 sayısının uğuru/uğursuzluğu üzerine karşılaştırmalar yapılmış olması metni kültürlerarası etkileşim açısından önemli bir yere taşımaktadır.

Örnek:

- *Yaşanan kazaların ardından Amerika’da birçok havayolu şirketi 401 uçak kodunu kullanmazken, 1975 yılında konu ile ilgili olarak “The Ghost Flight 401” adında bir film çekildi.*

- *Meksika’da, Kelkit ve Germen toplumlarında bu sayı (13) genelin tam tersine önemli, kutsal ve şans getiren bir sayı olarak görülüyor (Farklı Kültürler / Kültürlerarası Etkileşim).*

Dinleme bölümünde “Sayıların Uğuruna İnanır Mısınız?” isimli dinleme metnine yer verilmiştir. Bu metinde de yine farklı kültürden inanışlar anlatılmaktadır. Öğrencilere dinlediklerinden hareketle çoktan seçmeli sorular yöneltilmiştir.

Yazma bölümünde “Deyimler, Kalıp Sözler” başlığı altında dokuz sayısı ile ilgili deyim ve atasözleri ve kırk sayısı ile ilgili deyim ve kalıp sözlerin bulunduğu bir metin yer almaktadır. Öğrencilerden bu deyim ve atasözlerinden de yararlanarak bir öykü ya da herhangi bir konuda açıklama yazısı yazmaları istenmiştir. Metin Türkçenin söz varlığını yansıtması açısından önemlidir.

Konuşma bölümünde “Batıl İnançlar” isimli metin bulunmaktadır. Metinde Türklere ait birçok batıl inançtan bahsedilmektedir. Öğrencilere kendi kültüründe bulunan batıl inançlara ilişkin sorular yöneltilmiştir. Metin Türk kültürünü gelenekler ve folklor / toplumsal uygulamalar, ritüeller, bâtıl inançlar alt kategorisinde maddelenecek kültür öğeleri barındırmaktadır.

Örnek:

- *Sağ avuç kaşınırsa para gelir, sol avuç kaşınırsa elden para çıkar.*
- *Akşam tırnak kesilmez.*
- *Akşam sakız çiğnenmez, akşam çiğnenen sakız ölü etidir.*
- *Yıldız kaydığında bir insan ölür.*
- *Gece aya doğru tükürmek uğursuzluk getirir.*
- *Kırklı kadın evden fazla uzaklaşmaz vb.*

Serbest okuma metni olarak Karacaoğlan’a ait “Hakk’ın Kandilinde Gizli Bir Sır İdim” isimli şiir bulunmaktadır. Şiir, Türk Kültürünü edebiyat-sanat ve müzik / edebiyat alt kategorisinde yansıtmaktadır. Değerlendirme bölümünde ise sıfır rakamının tarihteki ve matematikteki yeri üzerine duran bir metin yer almaktadır. Metin hem Türk kültürüne (Sıfır rakamını dünyaya... bir Türk olan *Harezmî* hediye etti) hem de farklı kültürlerle ait öğeler içermektedir.

8. Ünite: Kişiler, Kişilikler

Ünite “Bilim Adamı” , “Kişiliğin Anahtarı: El Yazısı” , “Yüz Hatları İle Karakter Okumak” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “Deyim ve Atasözlerini Kullanabilme” becerisinin kazandırılması hedeflenmektedir. Anahtar kelime olarak “atasözü, özdeyiş, deyim, kıssa” kelimeleri seçilmiştir. Ünite görselinde Ankara’da bulunan “Cumhurbaşkanlığı Sarayı” tercih edilmiştir. Bu görsel Türk kültürünü coğrafya – mekân kategorisinde yansıtmaktadır.

A. Bilim adamı. Okuma bölümünde “Cahit Arf” ve “Cahit Arf; Bir Efsanenin Ardından” isimli metinlere yer verilmiştir. Birinci metinde Cahit Arf’in hayat hikâyesine yer verilmiştir. İkinci metin ise Cahit Arf’in öğrencisinin kaleme aldığı bir anıdır. Kitapta bulunan diğer metin türleri göz önüne alındığında anı türünde bir metne ilk kez rastlanmaktadır. Metinlere ilişkin doğru-yanlış ve boşluk doldurma soruları bulunmaktadır.

Dinleme bölümünde Barış Manço’ya ait “Kazma” isimli şarkı verilmiştir. Öğrencilerden şarkıda geçen deyim ve atasözlerini anlamları ile eşleştirmeleri istenmiştir. Eser Türk kültürünü edebiyat-sanat ve müzik / müzik alt kategorisinde yansıtmaktadır. Ayrıca etkinliğin devamında “Dimyat, Şam ipeği, zezem suyu ile yıkanmak, dünya ahret” kelime ve ifadelerinin Türk dili ve kültüründeki yeri hakkında araştırma yapılması istenmiştir.

Yazma bölümünde öğrencilere anahtar kelimeler verilmiş ve öğrencilerden bu kelimelerden hareketle Cahit Arf’in hayatı ve neden dünyaca sevilen bir bilim adamı olduğunu anlatan bir metin yazmaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde öğrencilere en sevdikleri dersin hangisi olduğu ile okulda hangi derslere hangi ağırlık verilmesi gerektiği soruları yöneltilmiştir.

B. Kişiliğin anahtarı: el yazısı. Okuma bölümünde “El Yazısı Analizi” isimli metinde uzmanlara göre yazı özellikleri ve ifade ettikleri karakterlerden bahsedilmektedir. Metnin devamında öğrencilerden bir arkadaşlarının defterini alarak yazısını incelemeleri ve metinden hareketle yorumlamaları istenmektedir.

Dinleme bölümünde “Karalamalar ve Karakter Tahlili” isimli dinleme metnine yer verilmiştir. Metinle alakalı 9 adet görsele yer verilerek öğrencilerden şekillerin ne ifade ettiğini ve çizimlerin adını yazmaları istenmiştir.

Yazma bölümünde öğrencilere “Yazı karakteri ile bireyin karakteri arasında bir bağlantı olduğuna inanıyor musunuz?” sorusu yöneltilerek öğrencilerden konu hakkındaki görüşlerini yazmaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde ise okuma bölümünde yer alan etkinliğin devamı niteliğinde yazı ve karakter özellikleri incelenerek çıkan sonucun tartışılmasına yönelik bir etkinlik bulunmaktadır.

C. Yüz hatları ile karakter okumak. Okuma bölümünde “Yüz Hatları İle Karakter Okumak” isimli metinde yüz okuma sanatı fizyonomiden bahsedilmektedir. Yüzde bulunan organların konumlarına göre yorumlar yapılabileceğini anlatan metne ilişkin boşluk doldurma ve görsel okuma etkinliklerine yer verilmiştir.

Dinleme bölümünde “Bedeniniz Sizi Ele Veriyor” dinleme metni bulunmaktadır. Öğrencilerden dinlediklerinden hareketle kendilerine verilmiş dört adet görseli yorumlamaları istenmektedir.

Yazma bölümünde öğrencilere “Kişilik özellikleri ile fiziksel özellikler arasında bağlantı olduğuna inanıyor musunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Evet-hayır şeklinde iki seçenek sunulmuş ve öğrencilerden savdukları düşünceyi nedenlendirmeleri istenmiştir. İkinci bir yazma etkinliği olarak Oscar Wilde’a “Hareketler, kelimelerden daha fazla konuşur, daha çok şey ifade eder” sözü verilmiş, öğrencilere bu fikre katılıp katılmadıkları sorulmuştur. Etkinlikte yer alan yazar farklı kültürler/kültürlerarası etkileşim kategorisine dâhil edilebilir.

Konuşma bölümünde öğrencilerden “Çok gezen mi bilir, çok okuyan mı? Niçin?” ve “Beyaz yalan var mıdır? Niçin?” sorularını cevaplandırmaları istenmiştir.

Serbest okuma metni olarak “Kıyafetnameler” isimli metne yer verilmiştir. Eserde renk, boy, saç, sakal gibi birçok başlık altında kişilik tahlillerinin yer aldığından bahsedilmektedir. Değerlendirme bölümünde ise “Vermeyince Mabut Neylesin Mahmut” isimli tarihi bir hikâye bulunmaktadır. Metinlerde Türk kültürüne ait öğeler bulunmaktadır.

Örnek:

- Eski Türk Edebiyatında *kıyafetname* türü, insanların dış görünüşüne bakarak onların kişiliklerini ve iç özelliklerini açıklamaya çalışan

eserlerdir. Türün en ünlü örneği, *Hamdullah Hamdi*'nin 15. yüzyılda yazdığı *Kıyafet-nâme* adlı eseridir (Edebiyat-Sanat ve Müzik / Edebiyat).

- *Sultan Mahmut* (Değerler ve Eğitim / Dil ve Tarih Bilinci-Sevgisi) kılık kıyafetini değiştirip kahvehane işleten *Tıkandı Baba'nın* (Kişiler Arası İlişkiler / Kişiler) kahvehanesine gitmiş, oturmuş, bir çay istemiş.

Bu bölümde Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 düzeyindeki ders kitabında yer alan kültürel öğelerin tablolaştırılmış hali aşağıda verilmiştir.

Tablo 1: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 Düzeyindeki Ders Kitabında Yer Alan Kültürel Öğeler

Alt Öğeler	Kültürel Öğelerin Aktarılış Şekli	Seviye-Sayfa
1a	Osmanlı Ülkesi'nde <i>şerbet</i> , geleneksel olarak özellikle sıcak yaz günlerinde, konukları serinletmek için amacıyla soğuk olarak ikram edilirdi.	C1-90
1d	Pazar günleri gazetelerin verdiği bulmacaları çözmek babamın en sevdiği uğraşıydı.	C1-111
1e	<i>Aferin bee!</i>	C1-20
1e	<i>Çok şükür</i>	C1-62
1e	Mehmet <i>Efendi</i> on beş yıldır bakkallık yapıyor.	C1-89
1e	Müdür <i>Bey</i> bu projeyi kesinlikle tamamlayabiliriz dedi.	C1-103
1e	Annemin yolculuk için hazırladığı bohçanın ağzını çözünce hepimiz çok duygulandık.	C1-111
1e	... polis <i>memuru</i> büyük takdir gördü.	C1-111
1e	<i>Sayın</i> yolcularımız, ...	C1-138
1e	<i>Gelin</i> kız, <i>koca</i> , <i>kaynana</i> , <i>kayınbaba</i>	C1-145
1f	Kahve ve çay hayatın vazgeçilmezleri arasındadır.	C1-50
1f	Her gün iki veya üç fincan kahve içiyorum.	C1-50
1f	Sofrada mutlaka bir veya iki çeşit salata olmasını isterim.	C1-50
1f	Kahve, çay gibi içeceklere şeker atmayı sevmiyorum.	C1-50

1h	<i>Hamza Yerlikaya</i> bütün güreşlerini, rakiplerine hiç puan vermeden kazanarak erişilmesi güç bir rekorla şampiyon oldu.	C1-15
1h	Türkiye güreş dalında 7 altın 2 gümüş madalya kazandı.	C1-15
1h	Türk güreşçiler 6 altın, 4 gümüş ve 1 bronz madalya almıştır.	C1-16
1h olimpiyatlarında, halterde <i>Naim Süleymanoğlu</i> , güreşte Hamza Yerlikaya üçüncü defa olimpiyat şampiyonu olma başarısı gösterdiler.	C1-16
1h	<i>Arda Turan</i> ve durum 2-1 futbol severler.	C1-20
1h	Ortayı kim yaptı? <i>Hamit</i> mi?	C1-20
1h	<i>Nihat Kahveci</i> onun adı, iki dakikada işleri nasıl çevirdi!	C1-21
1h	Eyvah, eyvah, <i>Volkan</i> yapma, kırmızı kart!	C1-21
1h	<i>Tuncay Şanlı</i> kaleye geçme hazırlığı yapıyor.	C1-21
1h	Geleneksel Bir Türk Sporü: <i>Matrak</i>	C1-32
1h	<i>Matrakçı Nasuh Efendi</i> tarafından ilk kez kuralları ve standartları ile tam bir spor dalı haline getirdiği sanılmaktadır.	C1-32
1h	<i>Elvan Abeylegesse</i> 1982 yılında yedi çocuklu bir ailenin altıncı çocuğu olarak Etiyopya'da doğdu.	C1-32
2a	<i>Efkan Çalış</i> tarafından...	C1-32
2a	<i>Ayvaz Gökdemir</i>	C1-62
2a	<i>Rasim</i> ne yapmış olabilir?	C1-66
	<i>Bedia</i> ne yapmış olabilir?	
2a	<i>Mehmet</i> Efendi on beş yıldır bakkallık yapıyor.	C1-89
2a	<i>Serdar Başutku</i>	C1-120
2a	<i>Fatih</i>	C1-123
2a	<i>Tıkandı Baba</i>	C1-169
2c	Konargöçer yaşam biçimi süren <i>oba, boy, aşiret</i> gibi...	C1-42
2d	<i>Müslümanlar(Sünni, Alevi, Şii, Nusayri), Hıristiyanlar(Ortodoks, Katolik, Protestan, Süryani) ve Yahudiler</i> de ...	C1-52
2d	<i>Başbakan Çin'e</i> bu yılın sekizinci büyük gezisini yapıyor.	C1-89
2d	<i>Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı; Türkiye'nin Amman büyükelçisi Sedat Önal; Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Dr. Hayati Develi; ... eski Kültür Bakanı Salah Cerrah</i>	C1-128
3a	Yunus Emre ve <i>İnsan Sevgisi</i>	C1-116

Yunus Emre'de *Barış ve Mutluluk*

3b	<i>Mahmudiye Medresesi</i>	C1-107
3b	<i>Ayasofya Medresesi</i>	C1-107
3b	<i>Ali Kuşçu; Uluğ Bey</i>	C1-107
3b	<i>Zîc-i Ulûgî (Uluğ Bey)</i>	C1-108
3b	<i>Uludağ Üniversitesi</i>	C1-118
3b	<i>Yunus Emre Enstitüsü</i>	C1-118
3b	Türk bilim adamı <i>Hulusi Behçet</i>	C1-129
3b	<i>Gülhane Askeri Tıp Akademisi</i>	C1-129
3b	<i>Darü'l Fünun – İstanbul Üniversitesi</i>	C1-129
3b	Sıfır rakamını dünyaya bir Türk olan <i>Harezmi</i> hediye etti.	C1-153
3b	<i>Cahit Arf</i>	C1-156
3b	<i>Beşiktaş Sultanisi-İstanbul Sultanisi</i>	C1-156
3b	<i>Galatasaray Lisesi...</i>	C1-157
3b	<i>Robert Koleji, ODTÜ, KATÜ, İTÜ</i>	C1-157
3c	<i>Sultan Abdülmecid</i> hayal etti.	C1-40
3c	<i>Hz. Adem; Âkif; Yavuz Sultan Selim; Lokman Hekim</i>	C1-56
3c	<i>Fatih Sultan Mehmed</i>	C1-57
3c	“Türk dili zengin, geniş bir dildir. Her kavramı ifade kabiliyeti vardır.” <i>Atatürk</i>	C1-59
3c	“Türkçe bir dilden ziyade bir musikidir.” <i>Prof. Dr. Tahsin Banguoğlu</i>	C1-59
3c	“Dünyadaki Türkoloji bölümlerinde Türk dilinin sağlam yapısı ve mükemmel gramer yapısı Türkçeye hayranlık uyandırıyor.” <i>Prof. Dr. Kemal Karpat</i>	C1-59
3c	<i>Ahî Evrân-ı Velî</i>	C1-70
3c	Türkçenin yazı dilinin İstanbul ağzına dayanması	C1-94
3c	<i>Orhun Yazıtları, Göktürk Devleti'nin kağanı Bilge Kağan</i> devrinde üzeri yazılıp dikilmiş taşlardır.	C1-98
3c	<i>Tonyukuk Yazıtı MS 726, Köl Tigin Yazıtı 732, Bilge Kağan Yazıtı</i> ise 735 yılında dikilmiştir.	C1-98
3c	Orhun Yazıtlarında, 38 harfli <i>Göktürk Alfabesi</i> kullanılmıştır.	C1-98

3c	Fatih Sultan Mehmet, <i>II. Bayezit, Cem Sultan, Yavuz Sultan Selim</i> (şair sultanlar) ;	C1-106
3c	Bu eser Arapların Türkçeyi öğrenmeleri için yazılmış Türkçe-Arapça sözlüktür.	C1-107
3c	“ <i>Haydi Türkçe Öğrenelim</i> ” seti	C1-120
3c	<i>Oğuz Han</i>	C1-145
3c	<i>Hz. Muhammed, Hz. Ali, Hz. Fatıma, Hz. Hasan, Hz. Hüseyin</i>	C1-145
3c	<i>Yusuf Peygamber</i> kıssası Eshab-ı Kehf olayı (Yedi uyurlar)	C1-146
3c	<i>Yunus Peygamber</i> , Diyarbakır kalesinde yedi yıl oturmuş; <i>Eyüp Peygamber</i> , Harran’da bir mağarada yedi yıl çile doldürmüştür.	C1-146
3c	<i>On İki İmam, Hz. Ali, Kırklar Meclisi</i>	C1-146
3c	Sayl gibi <i>Davut ve Süleyman...</i> , <i>Hz. İsa, İblis, Hz. Musa</i>	C1-147
3d	“Gönlü ile sözü bir olmayan kişinin yüz dili bile olsa, gene dilsiz sayılır.” Mevlana	C1-60
3d	“Dil ile düğümlenen diş ile çözülmez.” Kaşgarlı Mahmud	C1-60
3d	İyi ağaçtan talihli dal çıkar/Mevlana	C1-88
3d	Meyvesiz ağaca kimse taş atmaz/Sadi	C1-88
4a	<i>Evlıya Çelebi ’nin Seyahatnamesi ’nde</i> geçen bilgilere göre en alttakinden en üsttekine kadar toplumun her kesimi tarafından ilgilenilen bir spordu.	C1-32
4a	<i>Âkif</i> (Mehmet Âkif Ersoy)	C1-56
4a	<i>Neyzen Tevfik</i>	C1-57
4a	<i>Aşık Şeref Taşlıova</i>	C1-61
4a	“ <i>Gönül Bahçesi</i> ” kitabı	C1-61
4a	<i>Abdurrahim Karakoç</i> ile Son Röportaj	C1-62
4a	<i>Hâkim Bey, Doktor Bey</i> (şiiirleri); <i>Hasan’a Mektuplar, Vur Emri</i> (kitapları)	C1-62
4a	<i>Ayvaz Gökdemir Armağanı</i> isimli edebiyat ödülünü bana uygun görmüşler.	C1-62
4a	<i>Mihriban, Unutursun</i> (şiiirleri)	C1-63
4a	<i>Necip Fazıl, Nuri Pakdil, Ali Akbaş, Rasim Özdenören, Cahit Zarifoğlu, Erdem Beyazıt</i>	C1-63
4a	<i>Sezai Karakoç</i>	C1-64

4a	<i>Cenap Şahabettin</i>	C1-65
4a	<i>Peyami Safa</i>	C1-65
4a	<i>Şevket Rado-Tatlı Dil</i>	C1-67
4a	<i>Ümit Yaşar Oğuzcan-Sevi şiiri</i>	C1-68
4a	<i>Yunus Emre</i>	C1-70
4a	<i>Hacı Bektaş-ı Veli</i>	C1-70
4a	<i>Aşk, Sevelim Sevilelim, Kendini Bilmek (şiirleri-Y.Emre)</i>	C1-70
4a	Klasik Türk şiirinde sevgili çiçeğe benzetilirdi.	C1-83
4a	<i>Baki, Fuzuli</i>	C1-106
4a	<i>Divan, mahlas, Cem Şairleri</i>	C1-106
4a	<i>Divân-ü Lügâti't Türk</i>	C1-107
4a	<i>Altay Yaradılış Destanı</i>	C1-146
4a	<i>Hakk'ın Kandilinde Gizli Bir Sır İdim/Karacaoğlan</i>	C1-152
4a	<i>Bir Bilim Adamının Romanı/Oğuz Atay</i>	C1-157
4a	<i>Hamdullah Hamdi/Kıyafet-nâme</i>	C1-168
4b	<i>Aşık Şeref Taşlıova</i>	C1-61
4b	<i>Barış Manço/Kazma şarkısı</i>	C1-160
5a	Bayram boyunca akrabalarını ziyaret ettiler.	C1-45
5b	Kardelen Çiçeğinin Hikâyesi	C1-84
5b	<i>Nasreddin Hoca</i> bir gün heybe almak için pazara gider.	C1-136
5d	Evlenmek isteyen gençler ailelerine çiçek verirlerdi.	C1-83
5d	Üç karanfil gönderen genç kız, buluşmalarının güç olduğu mesajını verirdi.	C1-83
5d	Düğün ve doğum gibi önemli günlerde konuklara sunulan şerbetlerin bir türü olan loğusa şerbetinin annenin sütünü artırdığına inanıldığı için yeni annelere bu şerbet içerilirdi.	C1-90
5g	Alınan tüm önlemlere rağmen hasta olanlar için şifalı bitkileri kullanarak özenle ilaç hazırlar ve hastaları tedavi ederdi.	C1-53
5g	Ninelerimiz, annelerimiz biz hastalandığımızda bugün de hâlâ kullandığı birçok macun, şerbet, çay, çorba bu geleneksel birikiminin eseridir.	C1-53

- 5g Türklerin inanışları içinde bazı sayılar kutsal bir özellik taşır. Bir, üç, dört, beş, yedi, dokuz, on iki, kırk vb. sayıların dini bakımdan çeşitli anlamları bulunmaktadır. C1-145
- 5g *Müslümanlar için önem taşıyan bazı tarihlere ait rakamların toplamının 13 çıkması...* C1-150
- Örneğin Hz. Muhammed'in doğduğu yıl olan 571 de bu örnekler arasında yer alıyor.
- 5g *İşte Türklere ait bazı batıl inançlar...* C1-151
- Sağ avuç kaşınırsa para gelir, sol avuç kaşınırsa elden para çıkar.*
- Akşam tırnak kesilmez.*
- Akşam sakız çiğnenmez, akşam çiğnenen sakız ölü etidir.*
- Yıldız kaydığında bir insan ölür.*
- Gece aya doğru tükürmek uğursuzluk getirir.*
- Kırlı kadın evden fazla uzaklaşmaz.*
- Kırlı çocuk yalnız bırakılacağı zaman başucuna bıçak, soğan, sarımsak konur.*
- Akşam kapının önü süpürülmez.*
- Geceleri cinler, peri kızları gölde yıkanır.*
- Akşam soğan yenen yere melekler gelmez.*
- Bıçakla ekmek kesilmez, evin bereketi kaçar.*
- Bir kişinin üzerinde dikiş dikilirse o kişinin kısmeti bağlanır.*
- Duvar dibinde uyumak iyi değildir, insan çarpılır.*
- Dolu ilk yağdığında birkaç tane yemek sağlığa iyi gelir.*
- Şimşek çaktığında yere bıçak saplanır.*
- İncir ağacının altında uyuyanları şeytan alır götürür.*
- Hamile kadın aş ererken neye bakarsa doğacak çocuk ona benzer.*
- Bir evin başında baykuş öterse, o evde biri ölür ya da bir yıkım olur.*
- Gece aynaya bakanın ömrü kısa olur.*
- Elleri diz üzerinde kavuşturmak, parmakları birbirine geçirip el bağlamak iyi değildir, insanın kısmeti kapanır.*
- Baş sağlığına gelen kişinin ayakkabıları ters çevrilmez.*

Kapı eşiğinde oturulmaz, insan fakir olur.

6d	Taşlıova, 1981 yılında TRT'nin düzenlemiş olduğu yarışmaya hangi dalda katılmıştır?	C1-61
7	<i>İstanbul</i> 'daki bir toplantıya davet edildi.	C1-33
7	<i>İstanbul Boğazı</i> 'nın altından geçecek ...	C1-40
7	Bu tarihi değerler <i>Yenikapı</i> 100 ada olarak nitelendirilen bölgede kurulacak Arkeopark'ta ve Marmaray Müzesi'nde sergilenecek.	C1-41
7	<i>Antakya</i> Türkiye'nin bu özelliğini en iyi yansıtan şehirlerden biridir.	C1-52
7	Memleketiniz <i>Kahramanmaraş</i> 'ın yetiştirdiği öyle çok şair, yazar, edip var ki insan şaşırıyor.	C1-63
7	İnci kefali, dünyada sadece <i>Van Gölü</i> havzasında yaşayan, gölün tuzlu ve sodalı sularına uyum sağlamış bir balık türüdür.	C1-78
7	<i>Van</i> yöresinde yaşar (Van kedisi).	C1-80
7	Şubattan temmuza kadar altı ay <i>Birecik</i> 'te yaşar (Kelaynak kuşu).	C1-80
7	<i>Ankara</i> 'da bir cadde, Vilhelm Thomsen'in adını taşımaktadır.	C1-98
7	<i>Boğaziçi Köprüsü</i> , Asya ve Avrupa kıtalarını birbirinden ayıran <i>İstanbul Boğazı</i> 'nın üzerine kurulup karşıdan karşıya geçişi sağlayan ilk köprüdür.	C1-104
7	<i>Fatih Sultan Mehmet Köprüsü</i>	C1-104
7	<i>Çorum</i> ; <i>İstanbul Arkeoloji Müzesi</i>	C1-110
7	<i>Mudanya</i> Feribot İskelesi; <i>Osmangazi</i> , <i>Güzelyalı</i> Feribot İskelesi; <i>Altıparmak</i> ; <i>Minteks</i> ; <i>Heykel</i> ; <i>Demirtaşpaşa</i> ; <i>İnönü</i>	C1-117
7	<i>Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri</i>	C1-120
7	<i>Edirne</i>	C1-129
7	<i>Hasköy Cinsel Hastalıklar Hastanesi</i>	C1-129
	<i>Vakıf Gureba Hastanesi</i>	
7	<i>Ankara</i> , <i>İzmir</i> , <i>Bursa</i> , <i>Adana</i> , <i>Bayburt</i> , <i>Sinop</i> , <i>Çanakkale</i> , <i>Balıkesir</i> , <i>Şırnak</i> , <i>Şanlıurfa</i> , <i>Ağrı</i> , <i>Kocaeli</i> , <i>Gaziantep</i> , <i>Tunceli</i> , <i>Konya</i> , <i>Yalova</i>	C1-140
7	<i>Süleymaniye Camisi</i>	C1-146
7	<i>Yunus</i> Peygamber, <i>Diyarbakır</i> kalesinde yedi yıl oturmuş; <i>Eyüp</i> Peygamber, <i>Harran</i> 'da bir mağarada yedi yıl çile doldurmuştur.	C1-146
7	<i>Kırkağaç</i> , <i>Kırklareli</i> , <i>Kırkpınar</i> , <i>Kırktepe</i> , <i>Kırkkuyu</i> , <i>Kırkkavak</i>	C1-147
7	<i>Cumhurbaşkanlığı Sarayı</i> / <i>Ankara</i>	C1-155

7	Dışarıda sonbaharın ilk yağmurları <i>Gebze</i> 'ye düşüyor.	C1-158
8	<i>Eski Yunan, Elis Kenti, Olimpia Vadisi</i>	C1-10
8	<i>Zafer Tanrıçası Nike</i>	C1-11
8	<i>Avustralyalı kürekçi Henry Pearce</i> , yarışırken kayığını durdurarak nehirden geçmekte olan ördek sürüsüne yol verdi.	C1-15
8	<i>Romanyalı jimnastikçi</i> 14 yaşında katıldığı yarışmalarda bütün jüri üyelerinden 10 tam puan alarak altın madalya kazandı.	C1-15
8	<i>Polonyalı Stella Walsh</i> (Stanislawa Walasiewiczowna)	C1-16
8	<i>Çek atlet Emil Zatopek</i> (Lakabı Çek Lokomotifi'dir.) 5000 mt. ve 10000 mt. koşularında altın madalya alır.	C1-16
8	<i>İngiltere'deki Durham Üniversitesi'nden</i> iki araştırmacı ...	C1-19
8	<i>Cenevre'de</i> Türkiye Türkiye sesleri.	C1-21
8	<i>Avusturya ve İsviçre'nin ev sahipliğinde; Almanya'yı 1-0 yenen İspanya; 1984'te Fransa; Son turnuvanın şampiyonu Yunanistan ise; Polonya, tarihinde; 2009 yılında Güney Afrika Cumhuriyeti'nde; Çeyrek finalde Hırvatistan'la; rakibi panzerler lakaplı Alman milli takımı...</i>	C1-22
8	<i>Harvard Üniversitesi'nden</i> mezun olan ...	C1-28
8	<i>Etiyopya; Hewal Abeye; Kuzey İrlanda</i>	C1-33
8	<i>Norveç; Atina; Japonya; Pekin; Berlin; Etiyopyalı Meselech Melkamu'nun</i> ...	C1-33
8	<i>Semerkand / Özbekistan</i>	C1-35
8	İpek Yolu, Çin'den başlayarak Anadolu ve Akdeniz aracılığıyla Avrupa'ya kadar uzanan ve dünyaca ünlü ticaret yoludur.	C1-36
8	<i>Hindistan ve Uzak Doğu'nun</i> ipekli dokuma, baharat ve kıymetli madenleri Anadolu'dan Avrupa'ya ulaştırmak için kullandıkları ünlü yoldur.	C1-36
8	Hindistan'da doğan <i>Budizm</i> , İpek Yolu üzerinden Uzak Doğu'ya, Çin'e ve Japonya'ya kadar yayılmış...	C1-36
8	<i>Şamanizmin, Mani dininin</i> ve daha sonra İslamiyet'in yayılma ortamı...	C1-36
8	Kağıt ve barut bilgisi yine İpek yolu ile <i>Arap ülkeleri</i> üzerinden Avrupa'ya gelmiştir.	C1-36
8	İpeğin yanı sıra baharat da Yeni Çağa kadar <i>Güneydoğu Asya'dan</i> ...	C1-37
8	<i>Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin</i> bağımsızlıklarını kazandıktan	C1-37

	sonra...	
8	<i>Londra</i>	C1-41
8	<i>Goran kimdir?</i>	C1-42
8	<i>Hong Kong; Adelaide</i>	C1-43
8	<i>ABD, New York; Millau;Tokyo; Kanada, Jasper</i>	C1-44
8	<i>Şehirde Türkler, Kürtler, Araplar, Yahudiler, Ermeniler, Gürcüler, Rumlar gibi...</i>	C1-52
8	<i>Sokrat</i>	C1-57
8	<i>Mark Müller; Prof. Dr. Klan Delius; İbn Eşres; Yugoslavya'dan Çin'e kadar; Sulzberger</i>	C1-59
8	<i>David Crystal; Leibniz; Bernard Show; Ludwig Wittgenstein; Thomas Füller; Montaigne</i>	C1-60
8	<i>Alice Munro, Lydia Davis</i>	C1-64
8	<i>Konfüçyüs, Goethe, Cervantes</i>	C1-65
8	<i>Arap alfabesi, İbrabi ve Yunan dilleri...</i>	C1-71
8	<i>Arabistan antilobu, ABD, Kaliforniya akbabaları</i>	C1-86
8	<i>J.Williard Marriot - Moliere</i>	C1-88
8	<i>Ünlü yemek tarihçisi Alan Davidson'a göre, Osmanlı, Bizans, Venedik ilişkileri döneminde şerbet İtalyan mutfağına "sorbetto" olarak girdi.</i>	C1-90
8	<i>Antartika, Ekvator, Kuzey Amerika, Avrupa, Asya</i>	C1-91
8	<i>Yazıyı ilk Sümerlerin kullanması...Sümerlerin depodaki malları kaydettiği</i>	C1-94
8	<i>Sümerler, yazmaya duygularını yazarak başladılar. Sümerlerde yazının başlangıcında resim vardır.</i>	C1-95
8	<i>Eski Mısırlılar, Hititler ve Persler, Çin, Suriye, Fenikeliler, Latin, Kiril, Slav, Arap, Nebati</i>	C1-96
8	<i>Moğolistan'ın kuzeyinde ...</i>	C1-98
8	<i>Danimarkalı bilgin Vilhelm Thomsen</i>	C1-98
8	<i>Maya medeniyeti, Orta ve Güney Amerika, Peru, İspanyollar</i>	C1-100
8	<i>Rabinal Achi, Popol Vuh, Chilam Balam, Piramit, Tikal ve Quiriqva, Tetun (ağaç taş), yeşim taşı, kakao, mısır ve tuz</i>	C1-101
8	<i>Kukulkan Piramidi; Yılan, Mayalarda gökyüzünü temsil etmiştir.</i>	C1-101

8	<i>Roma</i>	C1-102
8	<i>İskit seferine çıkan Pers kralı Darius</i>	C1-104
8	<i>Bağdat; Kaşgar; Abbasi Halifesi</i>	C1-107
8	<i>Semerkant</i>	C1-107
8	<i>II. Mutavelli; II. Ramses; Kadeş bölgesi; Akad dili; Hattuşa; New York</i>	C1-110
8	<i>Rosetta Taşı; Napolyon; Büyük İskender; Ptolemaios Hanedanı; Demotik; Hiyeroglif; Antik Yunanca; Reşit kasabası; Jean-François Champollion; British Museum</i>	C1-111
8	<i>Bosna-Hersek; Saraybosna; Zenica-Doboj, Hersek-Neretva; Bosna-Podrinje; Boşnakça</i>	C1-120
8	<i>Alena</i>	C1-123
8	Boşnak Ananım Halk Edebiyatı'nın önemli bir türü olan "Sevdalinka"...	C1-124
8	Hırvat yazar <i>Luka Botić</i>	C1-124
8	<i>Split</i> pazarı	C1-124
8	<i>Adil, Marija, Hristijan</i>	C1-124
8	Rus tarihçi <i>Aleksandar F. Giljferding</i>	C1-124
8	<i>Stolac</i> şehrinin kaymakamı <i>Hamza Bey Rizvanbegovic</i>	C1-125
8	<i>Fransiskan Antan Knezevic/Bosna'daki Evlenme Adetleri</i>	C1-125
8	Çek etnomüzikolog <i>Ludvig Kuba</i> , <i>Mostar</i> şehrinde ramazan geceleri ailelerin bir evde toplandığını, erkeklerin bu toplantılarda sevdalinka okuyup tambur çaldıklarını, kızların ise tepsi çevirerek sevdalinka söylediklerini ifade eder.	C1-125
8	Hırvat seyahatname yazarı <i>Ferde Hedele</i> ; Sırp ve Hırvatların; Polonyalı şair <i>Adam Mickiewicz</i> ; <i>Slavca</i>	C1-125
8	<i>Ürdün Üniversitesi/Amman</i> ; Ürdün Başbakanı <i>Abdullah en-Nusur</i> ; <i>Kral I. Abdullah</i> ; <i>Tunus, Cezayir, Fas, Lübnan, Filistin</i> ; <i>Arap Üniversiteler Birliği</i>	C1-128
8	Program dünyanın yedi harikasından biri olarak kabul edilen <i>Petra</i> 'ya yapılan geziyle sona erdi.	C1-128
8	<i>Şam</i>	C1-129
8	<i>Budapeşte</i>	C1-129
8	<i>Babililerin geliştirdiği düşünülen "abaküs" tür.</i>	C1-132
8	Yaklaşık dört yüz yıl önce Alman Profesör <i>Wilhelm Schickard</i> ilk	C1-132

- hesap makinesini geliştirdi. ... ünlü matematikçi ve gök bilimci *Johannes Kepler*'in hesap işlerini kolaylaştırmak istiyordu.
- 8 *Joseph Marie Jacquard* adlı Fransız buluşçu C1-133
- Alman bilim insanı *Konrad Zuse*'nin geliştirdiği Z3 adlı bilgisayar
- 1944'te *Colossus* ve Amerikan *Harvard Mark 1* çağdaş bilgisayarın ilk örnekleri olarak kabul edilir.
- İlk kişisel bilgisayar, 1970'te *John Blakbaker*'in geliştirdiği *Kenbak-1* oldu.
- 8 *Pablo Picasso* ve 4 Rakamı C1-135
- 8 Avrupa, Asya, *Afrika* ülkeleri ve Amerika C1-143
- 8 Çin, Rusya, *Güney Kore*, *Brezilya*, Hindistan, ABD, Japonya, Almanya, İngiltere, *Kazakistan*, *Macaristan*, Bosna-Hersek, *Makedonya*, *Vatikan* C1-144
- 8 *İsraililer* C1-147
- 8 *Sina Dağı* C1-147
- 8 13 sayısının uğursuz sayılması Çin kültüründen gelmektedir. C1-149
- 8 İbranilerde 13 sayısının uğursuzluğu alfabenin 13. harfinin ölüm sözcüğünün baş harfi olmasındandır. C1-149
- 8 *Hammurabi* kanunları listesinden uğursuzluğundan dolayı 13 sayısı atlanmıştır. C1-149
- 8 Uğurlu uğursuz renk ve sayılarla ilgili batıl inançlar, *Tayvanlı* müşterilerin satın alma kararlarını doğrudan etkilemektedir. C1-149
- 8 Sekiz rakamı Çince zenginlik ile sesteş olduğundan şanslı bir rakam olarak kabul edilmektedir. C1-149
- 8 Japon Havayollarına ait tüm uçaklarda 4 ve 9 numaraların koltukların bulunmamasına rağmen Japonlar 13 rakamının uğursuzluğuna inanmıyorlar. Çünkü Japon inanişına göre dört rakamı ölümü çağrıştırırken, 9 rakamı işkenceyi çağrıştırmaktadır. C1-150
- 8 Yaşanan kazaların ardından Amerika'da birçok havayolu şirketi 401 uçak kodunu kullanmazken, 1975 yılında konu ile ilgili olarak "The Ghost Flight 401" adında bir film çekildi. C1-150
- 8 Meksika'da, Kelkit ve Germen toplumlarında bu sayı (13) genelin tam tersine önemli, kutsal ve şans getiren bir sayı olarak görülüyor. C1-150
- 8 *Endülüs*... C1-153
- ...sıfır, dönemin Avrupa'sında şeytanın rakamı olarak adlandırılırdı.

8	Cahit Arf, 11 Ekim 1910 tarihinde <i>Selanik</i> ilinde doğmuştur.	C1-156
8	...bir burs vasıtasıyla <i>Paris</i> yolu açılmıştır.	C1-157
8	<i>Galois; Jordan;</i> <i>Helmut Hasse</i> Almanya'nın <i>Göttingen</i> bölgesi	C1-157
8	Paris'teki <i>St. Louis Lisesi</i> <i>Maryland Üniversitesi</i>	C1-159
8	<i>Dimyat</i>	C1-160
8	<i>Sigmund Freud</i>	C1-162
8	<i>Della Porta</i>	C1-165
8	Hareketler, kelimelerden daha çok konuşur, daha çok şey ifade eder./ <i>Oscar Wilde</i>	C1-168

Tablo 2: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 Düzeyindeki Ders Kitabı Kültür Öğelerinin Oranları

C1 Ders Kitabı		
	<i>f</i>	%
1. Günlük Yaşam	29	6.1
2. Kişilerarası ilişkiler	25	5.3
3. Değerler ve Eğitim	65	13.8
4. Edebiyat- Sanat ve Müzik	49	10.4
5. Gelenekler ve Folklor	33	7
6. Sosyal Yaşam	1	0.3
7. Coğrafya ve Mekân	51	10.8
8. Farklı Kültürler(Kültürlerarası Etkileşim)	218	46.3
TOPLAM	471	100

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 Düzeyindeki Ders Kitabıyla İlgili Bulgular

Bu bölümde Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 düzeyindeki ders kitabında yer alan üniteler ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.

1. Ünite: Kelimelerle Dünya Kurmak

Ünite “Bir Roman Okudum Hayatım Değişti” , “Hayat Bir Tiyatro Sahnesi” , “Kardeş Kalemler” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “edebî terimler ve kalıplar” , “sinema ve tiyatroyla ilgili terimler” , “anlatım teknikleri ve düşünceyi geliştirme yolları” becerilerinin kazandırılması hedeflenmektedir. Anahtar kelime olarak “roman, yazar, eser, sahne, tasvir” kelimelerine yer verilmiştir. Ünite görseli olarak İstanbul’da yer alan Haydarpaşa Tren Garı tercih edilmiştir. Bu görsel kültür öğelerinden coğrafya ve mekân içerisinde değerlendirilebilir.

Üniteye yer alan bölümler:

A. Bir roman okudum hayatım değişti. Okuma bölümünde “Bir Ben Vardır Benden İçeri” metni bulunmaktadır. Metinde Yunus Emre'nin konu edildiği bir kitaptan hareketle Yunus Emre hakkında bilgilere yer verilmiştir. Metnin devamında öğrencilere kısa cevaplı sorularla yöneltilerek metinden hareketle cevaplandırmaları istenmiştir.

Dinleme bölümünde “Emine Işınsoy ile Edebiyat Üzerine Bir Söyleşi” dinleme metni bulunmaktadır. Yazarın Yunus Emre'yi anlattığı romanı etrafında şekillenen söyleşi dinlendikten sonra öğrencilere çoktan seçmeli beş tane soru yöneltilmiştir.

Konuşma bölümünde öğrencilere okudukları romanlar üzerinden üç adet açık uçlu soru yöneltilmiştir.

Yazma bölümünde ise öğrencilere “Ne tür romanlar okursunuz? Niçin?” sorusu sorulmuş kendilerini yazılı olarak ifade etmeleri istenmiştir.

B. Hayat bir tiyatro sahnesi. Okuma bölümünde Turan Oflazoğlu'nun Türk klasik müziğinin ünlü bestekârlarından İsmail Dede Efendi'nin hayatını anlattığı Yine Bir Gül Nihal isimli tiyatro eserinden alınmış ve düzenlenmiş bir metne yer verilmiştir. Metin Türk kültür aktarımı açısından pek çok öğeyi barındırmaktadır.

Örnek:

- Hayır *İsmail*, hayır! Öldü *Salih*'im, öldü, öldü, öldü! (Kişiler Arası İlişkiler / Kişiler)
- Babamla, anamla, *Hazret-i Mevlanâ*'yla, Sevgili, ulu canlarla beraber şimdi (Edebiyat-Sanat ve Müzik / Edebiyat)

Dinleme bölümünde “Turan Oflazoğlu ile Tarihî Bir Gün” isimli dinleme metni bulunmaktadır. Metnin içeriğiyle ilişkili çoktan seçmeli sorulara yer verilmiştir. Metinde yer alan kültür öğeleri edebiyat-sanat müzik / edebiyat alt kategorisinde listelenebilir.

Örnek:

- *Şeyh Galip*'in *Karacaoğlan*'ın vârisiyim.

Konuşma bölümünde öğrencilerden kendilerini bir tiyatro oyuncusu olarak düşünmeleri istenerek hangi rolde oynamak istedikleri üzerine konuşmaları istenmiştir.

Yazma bölümünde ise öğrencilerin senaryo yazmalarına yönelik bir etkinlik bulunmaktadır.

C. Kardeş kalemler. Okuma bölümünde “Bozkırın Romancısı Cengiz Aytmatov” isimli metne yer verilmiştir. Kırgız edebiyatının önemli isimlerinden Cengiz Aytmatov hakkında bilgilerin yer verildiği metin kültür aktarımı açısından önemli bir yere sahiptir.

Dinleme bölümünde de Cengiz Aytmatov'a ait Beyaz Gemi isimli roman tanıtılmış roman hakkında sorular etkinlik olarak öğrencilere yöneltilmiştir.

Konuşma bölümünde “Sizce dünyanın en güzel aşk hikâyesi / romanı hangisidir? Niçin?” sorusunun yer aldığı bir etkinlik bulunmaktadır. Öğrencilere verilen konuşma konusu kültürlerarası etkileşim açısından önemlidir.

Yazma bölümünde ise bir romanın/hikâyenin tahlilini yapmaya yönelik maddelerin bulunduğu bir etkinlik yer almaktadır. Ayrıca ünite “inceleyelim” başlığı ile yer alan bölümde anlatım teknikleri örnek sorular eşliğinde anlatılmıştır.

Serbest okuma bölümünde Bedri Rahmi Eyuboğlu'na ait “Türküler Dolusu” isimli şiire yer verilirken değerlendirme bölümünde anlatım teknikleri konusuna ait on

tane çoktan seçmeli soru bulunmaktadır. Sorularda verilen metinlerde Türk kültürüne ait çeşitli öğeler de bulunmaktadır.

2. Ünite: Türkçenin İncelikleri

Ünite “Argo/Jargon” , “Hiciv” , “Taşlama” bölümlerinden oluşmaktadır. “Söz sanatları ve edebî terimler” ile “halk edebiyatıyla ilgili terimler” becerilerinin kazandırılması hedeflenen ünite anahtar kelime olarak “ozan, şiir, üslup, mizah” kelimeleri seçilmiştir. Ünite görseli olarak Türk kültürüne ait el öpme geleneğinin canlandırıldığı bir fotoğraf kullanılmıştır. Görsele ek olarak konuşma kalıpları da bulunmaktadır.

Örnek:

- Berhudar ol oğlum! *Ömrün çok olsun.* (Günlük Yaşam / Karşılıklı konuşmalarda yaşa, cinsiyete, yakınlık derecesine, sosyal statüye, resmiyete göre kullanılacak sözler ve kalıplar ile argo, jargon)

Üniteye yer alan bölümler:

A. Argo / jargon. Okuma bölümünde “Duygu ve Düşünceleri Farklı Yollarla Yansıtma Araçları: Argo ve Jargon” isimli metin bulunmaktadır. Metinde argo ve jargon kavramları tanımlanmıştır. Her iki kavram için örneklere yer verilmiştir.

Örnek:

- *Okutmak:* elden çıkarıp satmak
İnek: çalışkan öğrenci
Disko: ceza alındığında kalınan yer (Günlük Yaşam / Karşılıklı konuşmalarda yaşa, cinsiyete, yakınlık derecesine, sosyal statüye, resmiyete göre kullanılacak sözler ve kalıplar ile argo, jargon)

Dinleme bölümünde Türk şair Can Yücel’e ait “Kadın Dediğin” şiirine yer verilmiştir. Şiirle birlikte Can Yücel’in hayatının anlatıldığı bir metin de bulunmaktadır. Etkinlik olarak ise öğrencilerden şiirin içeriğinden hareketle tabloyu (şairin bir kadında olmasını istediği/istemediği özellikler) doldurmaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde öğrencilere Can Yücel’in kadınlarla ilgili fikirlerine katılıp katılmadıkları sorulmuştur.

Yazma bölümünde ise dinleme metni olarak yer alan şiirde geçen argo kelimelerin yazılması ile “kadınım, erkeğim” başlığı ile şiir yazma etkinliği bulunmaktadır.

B. Hiciv. Okuma bölümünde “Neyzen Tevfik” isimli bir metin bulunmaktadır. Metinde önce hiciv kavramının tanımına daha sonra Neyzen Tevfik’in hazır cevap yönüne vurgu yapan hikâyelere yer verilmiştir. Metin devamında Türkçe söz varlığının kavranıp kavranmadığını kontrol etmek amacıyla üç tane çoktan seçmeli test sorusu yöneltilmiştir.

“Şair Eşref” isimli metin ise yine hiciv temalı bir metindir. Metinde Şair Eşref’in başından geçen birkaç anıya yer verilmiştir.

Dinleme bölümünde “Eşeğe Gem Vurmayın” isimli şiire yer verilmiştir. Öğrencilere şiirin içeriğiyle ilgili sorular sorulmuştur.

Konuşma bölümünde öğrencilere dinletilen şiir üzerinden şairin ne tür bir tecrübe sonucunda bu şiiri yazdığı sorulmuştur.

Yazma bölümünde başlangıç kısımları verilmiş metinler verilmiştir. Öğrencilerden bu metinleri sürdürmeleri istenmiştir.

C. Taşlama. Okuma bölümünde “Şairlerden İnciler” isimli metin bulunmaktadır. Metinde hicvin Türk halk şiirindeki karşılığı olan taşlama hakkında bilgi verildikten sonra halk şairlerinin taşlamalarından örnekler verilmiştir. Metinde Türk kültürüne ait birçok öge bulunmaktadır.

Örnek:

- *Âşık Veysel*, parasını verdiği halde bir türlü alamadığı baltası için, dolandırıcı Rıza’yı şöyle yerer: (Edebiyat-Sanat ve Müzik / Edebiyat)
- Deliktaşlı Ruhsati ise arpasını eksik ölçen *Seyit Efendi*’yi taşlar: (Kişiler Arası İlişkiler / Kişiler)

“Karikatür” isimli metinde ise karikatür hakkında bilgi verilmiş görsel olarak karikatür örnekleri kullanılmıştır.

Dinleme bölümünde “Erkek Dediğin” isimli şiir dinleme metni olarak seçilmiş öğrencilerden şiirin içeriğinden hareketle soruları cevaplamaları istenmiştir. Üniteye yer

alan iki şiirin (Kadın Dediğin / Erkek Dediğin) Türk kültürüne dair ipuçları barındırdığı şeklinde yorumlanabilir.

Konuşma bölümünde öğrencilere karikatürde yazı olmalı mı olmamalı mı şeklinde bir soru yöneltilmiş ve öğrencilerden bu konu hakkında konuşmaları istenmiştir.

Yazma bölümünde ilk olarak öğrencilerden bir taşlama kaleme almaları istenmiştir. Daha sonra iki tane karikatür verilerek karikatürlerin neleri vurguladı sorulmuştur.

Serbest okuma bölümünde Türk şair Sezai Karakoç'a ait "Mona Rosa" isimli şiire yer verilmiştir. Değerlendirme bölümünde ise "Balon" isimli bir hikâye verilerek öğrencilere metne ilişkin üç adet çoktan seçmeli soru yöneltilmiştir.

3.Ünite: Modanın Kalbi

Ünite "Moda", "Estetik", "Tasarım" bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite "moda ve estetikle ilgili temel kelime ve terimleri anlayabilme" becerisinin kazandırılması hedeflenmiştir. Anahtar kelime olarak "sezon, defile, şık, güzellik" kelimeleri seçilmiştir. Ünite görseli olarak ise İstanbul'da bulunan Kapalıçarşı'dan bir fotoğraf kullanılmıştır. Bu görsel Türk kültürüne ait öğeler içermektedir.

Ünite yer alan bölümler:

A. Moda. Okuma bölümünde "Moda Kavramı" isimli metinde moda kavramının kökeni ve farklı kişilere ait moda tanımlarına yer verilmiştir. Metne ilişkin çoktan seçmeli ve kısa cevaplı sorular yöneltilmiştir.

"Japonya'da Türk Moda Rüzgârı" isimli metin ise bir defneyi konu alan haber yazısı niteliğindedir. Metinde hem Türk kültürüne hem diğer kültürlerle ait öğeler bulunmaktadır.

Örnek:

- Defilede, *Ankara Olgunlaşma Enstitüsü* (Değerler ve Eğitim - Eğitim) ve *Japon Bunka Gakuen Moda Üniversitesinin* (Farklı Kültürler / Kültürlerarası Etkileşim) ortak hazırladığı kıyafetler sergilendi.

- ... *Bursa, Elazığ, Mardin, Bodrum ve Çorum* (Coğrafya ve Mekân) bölgelerine ait yöresel kıyafetler ile kaftanlar, *işlemeli elbiseler, gelinlik ve abiyelerden oluşan 36 parça yer alıyor* (Sosyal Yaşam / Moda)

Dinleme bölümünde “Düğmelerin Anlattığı Tarih” isimli dinleme metnine yer verilmiştir. Metinde düğme başlığı altında farklı kültürlere ait öğelere yer verilmiştir.

Örnek:

- *Fransa Kralı ve Sultan* (Kişiler Arası İlişkiler / Politik ve dinsel gruplar arası ilişkiler)
- Müzede *Picasso'nun Coco Chanel* için tasarladığı bir parça bulunmaktadır (Farklı Kültürler / Kültürlerarası Etkileşim)

Konuşma bölümünde Eski Yunan kültürüne ait bir bilgi verilerek öğrencilere konu üzerinden sorular yöneltilmiştir.

Yazma bölümünde “Boş Zaman Etkinliği Olarak: Alışveriş” isimli metin verilmiş ve öğrencilerden metinde yer alan görüşe katılıp katılmadıklarını yazılı olarak ifade etmeleri istenmiştir.

B. Estetik. Okuma bölümünde “Estetik Lüks Müdür?” isimli metinde estetik, güzellik kavramları üzerinde durulmuştur. Metne ilişkin çoktan seçmeli ve kısa cevaplı sorulara yer verilirken metnin pek çok farklı kültür öğesine yer verdiği de görülmektedir.

Dinleme bölümünde “Doğu ve Batı'nın Estetik Algısındaki Farklılıklar” isimli dinleme metni bulunmaktadır. Metin kitabın kültürlerarası etkileşimi odak noktasına koyduğunun önemli göstergelerinden biridir. Metinle alakalı olarak çoktan seçmeli sorular ve boşluk doldurma maddelerine yer verilmiştir.

“Canım İstanbul” isimli şiir öğrencilere dinletilerek öğrencilerden soruları cevaplamaları istenmiştir. Şiirde Türk kültürüne ait öğeler yer almaktadır.

Örnek:

- *Beyoğlu* tepinirken ağlar *Karacaahmet...* (Coğrafya ve Mekân)

Konuşma bölümünde Honore de Balzac'ın bir sözü verilerek öğrencilere bu söze katılıp kayılmadıkları sorulmuştur.

Yazma bölümünde estetik kavramı üzerine bir görüş verilerek öğrencilerden bu görüşü destekleyen bir sunum hazırlamaları istenmiştir.

C. Tasarım. Okuma bölümünde “Türk Evleri” isimli bir haber metnine yer verilmiştir. Metinde Türk kültürüne ait birçok öge yer almaktadır. Metne ilişkin çoktan seçmeli sorulara ve eşleştirme maddelerine yer verilmiştir.

- Mardin evlerinin en önemli özelliği *taş işlemeciliğidir*. (Edebiyat – Sanat ve Müzik / El sanatları geleneği)
- *Kapadokya Evleri...* hala sıcak yaz günlerinde meyvenin saklanması için depo olarak kullanılmaktadır. (Coğrafya ve Mekân)

Dinleme bölümünde Türk modacı Anıl Kutoğlu ile yapılmış bir röportaja yer verilmiştir. Öğrencilerden dinlediklerinin içeriğinden hareketle soruları cevaplamaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde öğrencilere üç adet görsel sunularak “Sizce geleceğin tasarım meslekleri neler olabilir?” sorusu sorulmuş öğrencilerden sözlü olarak yanıtlamaları istenmiştir.

Yazma bölümünde öğrencilerden nasıl bir evde yaşamak istediklerini açıklayıcı ve betimleyici ifadelerle anlatmaları istenmiştir.

Serbest okuma bölümünde “Kadın Kıyafetleri” isimli metin bulunmaktadır. Metinde Osmanlı kıyafetlerinin değişimi kronolojik olarak verilmiştir. Metinde Türk kültür öğeleri bulunmaktadır. Değerlendirme bölümünde ise “Kendine Yakışanı Giymek” isimli genele hitap eden bir metne yer verilmiştir. Metnin devamında çoktan seçmeli sorular bulunmaktadır.

4. Ünite: Bilimin Ötesinde

Ünite “Sanata Bakış Açısı”, “Bilim Dünyası”, “Uykunun Gizemi” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “Sanatla İlgili Kavram ve Terimleri Kullanma” ve “Bilimle İlgili Terimleri Tanıma” becerilerinin kazandırılması hedeflenmiştir. Anahtar kelime olarak “evren, madde, uyku, rüya, parmak izi” kelimeleri seçilmiştir. Ünite görseli olarak ise Edirne’de bulunan Selimiye Camisi’ne ait bir fotoğraf kullanılmıştır.

Ünitede yer alan bölümler:

A. Sanata bakış açısı. Okuma bölümünde “Başlık Nedir?” isimli bir etkinliğe yer verilmiştir. Etkinlikte kadın ve erkeklerin sanata olan bakış açısının konu edinildiği bir metne yer verilerek öğrencilerden metne uygun bir başlık bulmaları istenmiştir. Bununla birlikte metnin içeriğine yönelik çoktan seçmeli sorular da öğrencilere yöneltilmiştir.

Dinleme bölümünde Türk sinema tarihinin önemli isimlerinde olan Türkan Şoray ile yapılmış bir röportaj bulunmaktadır. Öğrencilerden röportajın içeriğinden hareketle soruları cevaplamaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde bir yazarın görüşlerine yer verilmiştir. Öğrencilerden konu hakkındaki görüşlerini sözlü olarak ifade etmeleri istenmiştir.

Yazma bölümünde “Bir sanat eserinde ne var ki, bizi böylesine etkiliyor, bizi bizden alıp götürüyor? Bir tabloya, bir heykele, bir romana, bir şiire sanat niteliği kazandıran şey nedir?” sorusu üzerine öğrencilerin görüşlerinin yazılması istenmiştir.

B. Bilim dünyası. Okuma bölümünde “Eşsiz Parmak İzlerimiz” isimli metinde parmak izleri hakkında bilgiler bulunmaktadır. Metnin devamında özetleme çalışmasına, kısa cevaplı sorulara, doğru – yanlış ve eşleştirme maddelerine yer verilmiştir.

Dinleme bölümünde Türk bilim insanı Tuğba Can ile yapılmış bir röportaj yer almaktadır. “Evrenin Sırlarını Çözen İnsan” başlığıyla yer verilen bölümde öğrencilere çeşitli sorular yöneltilmiştir.

Konuşma bölümünde “İnsanları birbirinden ayıran parmak izinden başka hangi özellikleri vardır?” sorusu üzerine durulmuş, öğrencilerde bu konu hakkında görüşlerini bildirmeleri istenmiştir.

Yazma bölümünde öğrencilerden kendilerini bilim insanı olarak düşünmeleri ve ne icat etmek istediklerini yazılı olarak ifade etmeleri istenmiştir.

C. Uykunun gizemi. Okuma bölümünde “Uykumuzda Neler Oluyor?” isimli metin bulunmaktadır. Metinde uyku hakkında bilgi verilirken Türk kültürüne ait bir öge

bulunmaması dikkat çekmektedir. Metnin devamında çoktan seçmeli sorulara ve doğru-yanlış maddelerine yer verilmiştir.

Dinleme bölümünde “Kötü Bir Rüya mı Yoksa Kâbus mu?” isimli dinleme metninde kötü rüya ile kâbus kavramlarına getirilen bilimsel yorumlar yer almaktadır. Öğrencilerden ise metne ilişkin soruların cevaplanması istenmiştir.

Konuşma bölümünde “Bilim insanları rüya hatırlama sıklığının yaratıcı kişilik özellikleriyle ilişkili olduğu düşünülüyor.” cümlesine yer verilmiş öğrencilere konu hakkındaki görüşleri sorulmuştur.

Yazma bölümünde hayal gücü ile rüya hatırlama ilişkisiyle alakalı bir metne yer verilerek öğrencilerden bu görüşe katılıp katılmadıklarını yazılı olarak ifade etmeleri istenmiştir.

Serbest okuma bölümünde Yahya Kemal Beyatlı’ya ait “Rindlerin Ölümü” ile Ahmet Haşim’e ait “Merdiven” şiirleri bulunmaktadır. Değerlendirme bölümünde ise yedi adet çoktan seçmeli paragraf sorusuna yer verilmiştir. Sorularda yer alan paragraflarda hem Türk kültürüne hem de farklı kültürlerle ait öğelere rastlanmaktadır.

Örnek:

- Antalya’da tatil için Dikili ilçesine giden Beden Eğitimi Öğretmeni *Tuğrul Metin*, ... (Kişiler Arası İlişkiler / Kişiler)
- Patlama, *Vatnajökull buzulunun* kuzeyinde bulunan *Bardarbunga Yanardağı* yakınlarındaki *Holuhraun bölgesinde* meydana geldi. (Farklı Kültürler - Kültürlerarası Etkileşim)

5. Ünite: Kültür Aynamızdan Yansıyanlar

Ünite “Karagöz Oyunu”, “Mevlana ve Mesneviden Seçmeler”, “Portreler” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “Kültürlerle İlgili Temel Kalıpları Tanıma”, “Edebî Türlelere İlişkin Kavram ve Kalıpları Tanıma” becerilerinin kazandırılması hedeflenmiştir. Anahtar kelime olarak “esprili, hazırcı, mizah, mutasavvıf” kelimeleri seçilmiştir. Ünite görseli olarak ise Karagöz oyununa ait bir fotoğraf kullanılmıştır.

Ünite yer alan bölümler:

A. Karagöz oyunu. Okuma bölümünde “Karagöz Oyunu” isimli metne yer verilmiştir. Metinde geleneksel Türk tiyatrolarından Karagöz ve Hacivat hakkında bilgiler yer almaktadır. Öğrencilere metinle alakalı doğru-yanlış maddeleri ve çoktan seçmeli sorular yöneltilmiştir. Metinde Türk kültürüne ait öğeler bulunmaktadır.

Örnek:

- *Evliya Çelebi* (Edebiyat – Sanat ve Müzik / Edebiyat) Karagöz ile Hacivat’ın *Anadolu Selçuklu hükümdarı Alaaddin Keykubat* zamanında (13. yy.) yaşamış gerçek kişiler olduğunu belirtir.(Değerler ve Eğitim - Dil ve Tarih Bilinci/Sevgisi)
- *Şeyh Küşteri* adlı birisi adlı birisi Karagöz ve Hacivat’ın deriden suretlerini yapıp ışığın perdeye yansıttığı gölgelerini oynatarak Sultan’ın üzüntüsünü gidermeye çalışır. (Edebiyat – Sanat ve Müzik / Gösteri Sanatları)

“Karagöz ile Hacivat” isimli metinde ise bir Karagöz oyununa yer verilmiştir. Metinde geçen kültür öğeleri günlük yaşam kategorisinin “karşılıklı konuşmalarda yaşa, cinsiyete, yakınlık derecesine, sosyal statüye resmiyete göre kullanılacak sözler ve kalıplar ile argo, jargon” alt kategorisi içinde değerlendirilebilir.

Örnek:

- *Güle güle giy* başında paralansın (eskisin) derler.
- *Canım efendim*, öyle denmez.
- *Oh oh! Maşallah* pek memnun oldum, güle güle

Dinleme bölümünde Karagöz oyununda bulunan bazı tipler ve özelliklerine yer verilerek öğrencilerden dinlediklerinden hareketle özellik-karakter eşleştirmesini yapmaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde mizahın ve esprinin konuşmadaki yeri üzerine durulmuş, öğrencilerden bu konu hakkındaki görüşlerini paylaşmaları istenmiştir.

Yazma bölümünde başlangıç kısmı verilen bir Hacivat Karagöz diyalogunu tamamlama etkinliği yer almaktadır.

B. Mevlana ve Mesnevi'den seçmeler. Okuma bölümünde “Mevlana Celaleddin-i Rûmî” isimli metinde Mevlana ve eserleri hakkında bilgi verilmiştir. Metnin devamında kısa cevaplı sorular bulunmaktadır.

“Sağırın Hasta Ziyareti” isimli metinde Mesnevi'den bir bölüm alınarak düzenlenmiştir. Metinde Türk kültür öğelerinden “komşuluk” değeri üzerine durulmuştur.

Dinleme bölümünde “Diller Bir İstekler Ayrı” isimli dinleme metnine yer verilmiş, öğrencilerden dinlediklerine ilişkin hazırlanan soruları cevaplamaları istenmiştir.

Konuşma bölümünde öğrencilere kendi kültürlerindeki hasta ziyaretleri hakkında sorular yöneltilmiş öğrencilerden varsa bir anılarını anlatmaları istenmiştir. Bu etkinlik kültürlerarası etkileşim açısından önemli bir yere sahiptir.

Yazma bölümünde “Sağırın Hasta Ziyareti” isimli metni tiyatro oyunu şeklinde yeniden yazılması ve sınıfta canlandırılması planlanmıştır.

C. Portreler. Okuma bölümünde yer alan “Bir Bellek Fenomeni (Mükrimin Halil Yınanç)” isimli metin biyografi türünde bir eserdir. Metne ilişkin öğrencilere kısa cevaplı sorular yöneltilmiştir.

Dinleme bölümünde “Nasrettin Hoca'nın Köyünde” isimli metinde Türk kültürünün simge isimlerinden Nasrettin Hoca ve yaşadığı köy hakkında bilgi verilmiştir. Öğrencilere özetleme ve örtük anlamı buldurmaya yönelik etkinlikler yaptırılması planlanmıştır.

Konuşma “Hz. Mevlana'nın Yedi Öğüdü” ve “Ye Kürküm Ye” metinlere yer verilmiş, öğrencilere “Verilmek istenen mesaj nedir?” sorusu yöneltilmiştir.

Yazma bölümünde iki adet etkinlik bulunmaktadır. Birincisinde başlangıcı verilen hikâyenin tamamlanması istenirken ikincisinde Mevlana'ya ait “Çok insan gördüm üzerinde elbise yok, çok elbise gördüm içinde insan yok” sözü verilerek öğrencilerden bu sözde ne anlatılmak istendiğini yazmaları istenmiştir.

Serbest okuma bölümünde Behçet Necatigil'e ait “Solgun Bir Güle Dokununca” isimli şiir bulunmaktadır. Değerlendirme bölümünde ise Yunus Emre'nin anlatıldığı bir

metin verilmiştir. Metnin devamında çoktan seçmeli sorular ve doğru-yanlış maddeleri yer almaktadır.

6. Ünite: İletişim Dünyası

Ünite “İletişim Türleri”, “Sözsüz İletişim”, “Kitle İletişimi” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “iletişimle ilgili temel konuları kavrama” ve “etkili iletişim için gerekli konuları kavrama ve uygulama” becerilerinin kazandırılması hedeflenmiştir. Anahtar kelime olarak “iletişim, beden dili, etik, kitle iletişimi, göz teması” kelime ve kelime grupları seçilmiştir. Ünite görseli olarak ise genele hitap eden bir fotoğraf tercih edilmiştir.

Üniteye yer alan bölümler:

A. İletişim türleri. Okuma bölümünde “Kişiler Arası İletişim” iletişim mesajlarının veriliş biçimleri üzerine durulmuş, metnin devamında iletişim biçimlerini buldurmaya yönelik alıştırmalar yer almıştır. Bu etkinliğe benzer şekilde “Kesintisiz İletişim” ve “Beni Yanlış Anladın” isimli metinler verilere öğrencilere metnin içeriğine ilişkin sorular yöneltilmiştir.

Dinleme bölümünde Üstün Dökmen’e ait “Selam” isimli şiir verilmiştir. Dinleme işleminin devamında ise cümle tamamlama etkinliği bulunmaktadır.

Konuşma bölümünde öğrencilerden -bir kişi banka görevlisi bir kişi müşteri olacak şekilde- ikili gruplar oluşturmaları istenmiştir. Etkinliğin devamından öğrencilerden ikna edici konuşma yöntemini kullanarak bir diyalog hazırlamaları istenmiştir.

Yazma bölümünde paragraftaki boş bırakılan yerlere uygun terimleri yazma etkinliği ile diyalog oluşturma etkinliklerine yer verilmiştir.

B. Sözsüz iletişim. Okuma bölümünde “İş Hayatında Beden Dili” isimli metin yer almaktadır. Metinde Türk kültür öğelerine yer verilmediği görülmektedir. Öğrencilere metne ilişkin kısa cevaplı sorular yöneltilirken alt başlıkları belirleme etkinliği de bulunmaktadır.

Dinleme bölümünde “Beden Dili” isimli dinleme metninde California Üniversitesinde yürütülen bir araştırmadan bahsetmiştir. Metinden alıntılar yapılarak öğrencilerden alıntı içerisinde boş bırakılan yeri tamamlamaları istenmiştir. Ek olarak

bölümde kullanılan görselde birçok milletten insanın fotoğraflarının yer alması kültürler arası etkileşim açısından önemlidir. İkinci etkinlik olarak Türk şair Attila İlhan'a ait "Üçüncü Şahsın Şiiri" şiirine yer verilmiştir. Şiirin devamında kısa cevaplı sorular yer almaktadır.

Konuşma bölümünde öğrencilere beden diliyle alakalı üç soru yöneltilmiş, sorulardan hareketle öğrencilerin kendilerini sözlü olarak ifade etmeleri istenmiştir.

Yazma bölümünde öğrencilerden -iş görüşmesi yapacak arkadaşları için- bir tavsiye listesi oluşturmaları istenmiştir.

C. Kitle İletişim. Okuma bölümünde "Kitle İletişim Nedir?" isimli metin yer almaktadır. Metnin devamında alt başlıkları bulma etkinliğine ve doğru-yanlış maddelerine yer verilmiştir.

Dinleme bölümünde "Etik Eğitimi ve İletişim Etiği" isimli metin bulunmaktadır. Öğrencilerin metni dinledikten sonra çoktan seçmeli soruları cevaplamaları öngörülmüştür.

Konuşma bölümünde öğrencilere "İletişim araçlarının gelişmesi, iletişimi de geliştirdi. Bu görüşe katılıyor musunuz? Niçin?" sorusu yöneltilerek öğrencilerden bu konu üzerine konuşmaları istenmiştir.

Yazma bölümünde "Ünlülerle Söyleşi" başlığı altında öğrencilerden kendilerini bir magazin muhabiri olarak düşünmeleri ve bir röportaj metni hazırlamaları istenmiştir.

Serbest okuma bölümünde Özdemir Asaf'a ait "Lavinya" ile Cahit Sıtkı Tarancı'ya ait "Gün Eksilmesin Pencereden" şiirleri yer almaktadır. Şiirlerden ilki serbest ölçü iken ikincisi hece ölçüsü ile kaleme alınmıştır. Değerlendirme bölümünde ise hayvanlar arasındaki iletişimin anlatıldığı bir metin bulunurken öğrencilerin metinle alakalı çoktan seçmeli sorulara cevap vermeleri planlanmıştır.

7. Ünite: Hayat Dersleri

Ünite "Aksakaldan Öğütler" , "Hayatın İçinden" , "Mutluluğun Sırrı" bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite "Düşünceyi geliştirme yollarını kavrama ve uygulama" becerisinin kazandırılması hedeflenmektedir. Anahtar söz öbeği olarak "düşünceyi yolları" tercih edilmiştir. Ünite görseli olarak ise bayramda misafire şeker

ikram etme geleneğinin canlandırıldığı bir fotoğraf yer almaktadır. Bu görsel Türk kültür aktarımı açısından önemlidir.

Ünitede yer alan bölümler:

A. Aksakaldan öğütler. Okuma bölümünde “Tanımlama” isimli metinde tanım cümleleri üzerine durulmuştur. Metnin devamında öğrencilere cümleler yöneltilerek tanım cümlesi olanları işaretlemeleri istenmiştir. “Einstein’dan Hayat Dersleri” isimli metinde Einstein’ın kaleminden tavsiyeler yer almaktadır. Maddeler halinde verilen tavsiyelerin alt başlıklarının belirlenmesi öğrencilerden istenmiştir. “Örneklendirme” isimli metinde düşünceyi geliştirme yollarında örneklendirme üzerine durulmuştur. Metnin devamında öğrencilere var-yok maddeleri verilerek öğrencilerden örneklendirme olan cümleleri bulmaları istenmiştir.

Dinleme bölümünde “Yapıcı Olmak” başlığı altında eleştiri kavramı anlatılmıştır. Öğrencilere dinlediklerine ilişkin kısa cevaplı sorular yöneltilmiştir.

Konuşma bölümünde ikiyeşerli gruplar halinde birbiriyle çelişen sekiz adet atasözü verilerek öğrencilerden savundukları görüşü sözlü olarak ifade etmeleri istenmiştir.

Yazma bölümünde kısa bir hikâyeye verilerek öğrencilerden hikâyenin devamını tahmin etmeleri istenmiştir.

B. Hayatın içinden. Okuma bölümünde “Benzetme” isimli metinde benzetme söz sanatı tanımlanmıştır. Öğrencilere cümleler verilerek benzetme sanatının yer aldıklarının işaretlenmesi istenmiştir. “Bilgenin Bakış Açısı” isimli metinde hayata dair kısa hikâyelere yer verilmiş ve öğrencilerin hikâyeler içerisinde bulunan boşlukları cümle havuzundan yararlanarak dolmaları planlanmıştır. “Tanık Gösterme” isimli metinde düşünceyi geliştirme yollarından tanık gösterme tanımlanmış ve devamında cümle eşleştirme etkinliğine yer verilmiştir.

Dinleme bölümünde “Annenin Gözünde Evlat” isimli dinleme metni bulunmaktadır. Etkinlik olarak öğrencilere dinlediklerinden hareketle cevaplamaları gereken kısa cevaplı sorular yöneltilmiştir.

Konuşma bölümünde “Hayatı Değiştirmek” isimli kısa bir metin verilerek öğrencilerden metinde anlatılanları da göz önünde bulundurarak “Çevrenizde

değiştirmek istediğiniz olumsuz durum ve davranışlar var mı?” vb. sorulara sözlü olarak cevap vermeleri istenmiştir.

Yazma bölümünde başlangıç kısmı verilmiş bir masal bulunmaktadır. Öğrencilerin masalı devam ettirerek sonuçlandırmaları planlanmıştır. Metin türü olarak masalın seçilmiş olması dili kullanım zenginliği ačíısından önemli olarak yorumlanabilir.

C. Mutluluğun sırrı. Okuma bölümünde “Kişileştirme” , “Karşılaştırma” , “Sayısal Verilerden Yararlanma” başlıkları altında tanımlamalar yapılmış, metinlerin devamında konu edilen dil bilgisi başlıklarına yönelik örneklere yer verilmiştir. “Güzel Şehirler Mutlu İnsanlar” isimli metinde Türkiye’deki şehirlerin yaşanabilirlik karnesi üzerine yapılan bir araştırma konu edilmiştir. Metinde yer alan şehir isimleri Türk kültürünü coğrafya-mekân alt kategorisinde temsil etmektedir. “Hayatı Sevgi ile Yaşıyor musunuz?” isimli metinde ise öğrencilere yirmi maddeden oluşan bir evet-hayır testi uygulanarak verilen cevaplar ışığında yorumlama yapmaları istenmiştir.

Dinleme bölümünde “Eski Bir Tapınak Yazıtı” isimli dinleme metni bulunmaktadır. Öğrencilerin dinlediklerine ilişkin hazırlanan çoktan seçmeli soruları cevaplandırmaları planlanmıştır.

Konuşma bölümünde öğrencilere “Türkiye’de yaşasaydınız hangi şehirde yaşamak isterdiniz? Neden?” sorusu yöneltilmiştir. Etkinlikte Türk kültür öğelerine rastlamak mümkündür. Görsel olarak Ankara, İstanbul, İzmir, Eskişehir şehirlerine ait fotoğraflara yer verilmiştir.

Yazma bölümünde öğrencilerden mutlu olmanın yollarını maddeler halinde yazmaları istenmiştir.

Serbest okuma bölümünde Ahmet Muhip Dranas’a ait “Seranad” isimli şiir bulunmaktadır. Değerlendirme bölümünde ise ünite içerisinde tanımları verilen dil bilgisi konularına yönelik hazırlanmış olan çoktan seçmeli sorulara yer verilmiştir.

Ünite 8: Gezi, Deneme, Makale

Ünite “Gezi/Yorum” , “Yazarlık ve Yalnızlık” , “Uzayın Derinlikleri ve İnsan” bölümlerinden oluşmaktadır. Ünite “Seyahatlerle İlgili Söz ve Kalıplar” , “Yazmak ve Yazarlıkla İlgili Kavram ve Öneriler” , “Uzayla İlgili Söz ve Kavramlar” becerilerinin

kazandırılması hedeflenmiştir. Anahtar kelime olarak “seyahat, merak, yazarlık, yalnızlık, uzay, gezegen” kelimeleri seçilmiştir. Ünite görseli olarak ise Artvin’de bulunan Macahel Yaylası’nın bir fotoğrafı tercih edilmiştir.

Ünitede yer alan bölümler:

A. Gezi/yorum. Okuma bölümünde “Beş Şehir’den...” isimli metin Türk Edebiyatı’nın önemli isimlerinden Ahmet Hamdi Tanpınar’a ait Beş Şehir isimli kitabından alınmıştır. Bu metinden hareketle doğrudan alıntı yapmak bir dilin tanıtımı açısından etkili olacaktır yorumu yapılabilir. Metinde geçen Türk kültür öğeleri coğrafya-mekân alt kategorisine dâhil edilebilir. “Bursa’dan Balıkesir’e” isimli metin de yine gezi yazısı türünde kaleme alınmıştır. Öğrencilerden metinle alakalı oluşturulan kısa cevaplı sorulara cevap vermeleri istenmiştir.

Dinleme bölümünde “Şavşat’ın Üstü Başı Kar” isimli dinleme metni bulunmaktadır. Öğrenciler dinlediklerine ilişkin çoktan seçmeli sorulara cevap verirken etkinliğin devamında öğrencilerden dinlediklerinin özetinin yazılması istenmiştir. Metinde Türk kültürüne ait öğeler vardır.

Örnek:

- Köylerde oynanan oyunlar erkekler için, kadınlar katılmıyor (Sosyal Yaşam / Yasaklar).

“Çorum’un Pazar Yerinde” isimli dinleme metninde ise mahallelerde kurulan semt pazarları kültürü anlatılmıştır. Etkinliğin devamında metne ilişkin çoktan seçmeli sorulara yer verilmiştir.

Konuşma bölümünde “Beş Şehir’den...” isimli metinde yer alan birkaç cümle öğrencilere tekrar yöneltilmiş ve hayal güçlerini kullanarak cümleler yardımıyla hayallerinde nasıl bir resim canlandığı sorulmuştur.

Yazma bölümünde öğrencilerden bir hayvan seçerek -kişileştirme sanatını kullanarak- anlatmaları istenmiştir. Etkinlik önceki ünite de işlenen konuların uygulamasının yapıldığı şekilde yorumlanabilir.

B. Yazarlık ve yalnızlık. Okuma bölümünde “Nasıl Yazar Oldum?” isimli deneme türünde bir metin yer almaktadır. Etkinliğin devamında metinle alakalı kısa

cevaplı sorular bulunmaktadır. “Nasıl Yazar Olunmaz?” isimli metin ise yine yazarlık üzerine bir denemedir. Bu metnin devamında da öğrencilere benzer sorular yöneltilmiştir.

Yazma bölümünde okuma bölümünde yer verilen iki metnin karşılaştırılmasının yapılması istenmiştir.

Dinleme bölümünde “Yalnızlar” isimli dinleme metni bulunmaktadır. Öğrencilere dinlediklerinden hareketle cevaplayacakları çoktan seçmeli sorular yöneltilmiştir. Yöneltilen sorular önceki üniteye işlenen düşünceyi geliştirme yolları konusunun öğrenilip öğrenilmediğini test etmeye yöneliktir.

Konuşma bölümünde öğrencilere bölümün başında yer alan metne atıfta bulunarak “Tarık Dursun K.’nin ‘yazar ve yazarlık’la ilgili düşüncelerine katılıyor musunuz? Niçin?” sorusu sorulmuş, öğrencilerden kendilerini sözlü olarak ifade etmeleri istenmiştir.

C. Uzayın derinlikleri ve insan. Okuma bölümünde “Uluslararası Uzay İstasyonu” isimli metinde uzay araştırmaları konu edilmiştir. Metinle alakalı metnin konusunu yazma çalışmasına yer verilmiştir. “Uzayı Nasıl Kirlettik?” isimli metin makale türündedir. Öğrencilere metne ilişkin kısa cevaplı sorular yöneltilmiştir.

Dinleme bölümünde “Yapay Uydular” isimli dinleme metni bulunmaktadır. Öğrencilerden dinlediklerinden hareketle cümlelerde verilen boşlukların doldurmaları ve dinlediklerini özetlemeleri istenmiştir.

Konuşma bölümünde “Sizce Uluslararası Uzay İstasyonunda başka hangi deneyler yapılabilir?” sorusuna yer verilerek öğrencilerin kendilerini sözlü olarak ifade etmeleri planlanmıştır. “Uluslararası Kurallar” başlığı altında ise öğrencilere bir tartışma konusu verilmiştir.

Yazma bölümünde “Uzay Adamı” başlığı ile öğrencilere üç adet soru yöneltilmiştir. Öğrencilerden bu sorulardan birini seçerek yazılı olarak cevaplamaları istenmiştir. “Uydu Çöplüğü” başlığı altında ise öğrencilerden uydu mezarlığı uygulamasını nasıl değerlendirdiklerini yazılı olarak ifade etmeleri istenmiştir.

Serbest okuma bölümünde Orhan Veli Kanık’a ait “Anlatamıyorum” şiiri ile Faruk Nafiz Çamlıbel’e ait “Yolcu ile Arabacı” şiirine yer verilmiştir. Değerlendirme

bölümünde ise kısa bir hikâye verilerek öğrencilere hikâyeye ilişkin çoktan seçmeli sorular yöneltilmiştir.

Tablo 3: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 Düzeyindeki Ders Kitabında Yer Alan Kültürel Öğeler

Alt Öğeler	Kültürel Öğelerin Aktarılış Şekli	Seviye-Sayfa
1e	Berhudar ol oğlum! <i>Ömrün çok olsun.</i>	C2-27
1e	<i>Okutmak</i> : elden çıkarıp satmak <i>Racon</i> : âdet-usul <i>Araklamak</i> : çalmak <i>Atmasyon</i> : asılsız, uydurma söz veya haber <i>Papel</i> : para <i>Volta atmak</i> : aşağı yukarı dolaşmak <i>Tırnakçı</i> : hırsız, yankesici <i>Moruk kekleme</i> : kandırmak, aldatmak <i>Moruk</i> : yaşlı <i>Uyutmak</i> : aldatmak, kandırmak <i>Uyuzlanmak</i> : şüphelenmek <i>Yaylanmak</i> : çekip gitmek	C2-28
1e	<i>İnek</i> : çalışkan öğrenci <i>Sıfırcı</i> : sınavlarda az not veren öğretmen <i>Can pazarı</i> : bütünleme sınavı <i>Dersi asmak</i> : derse girmemek <i>Fırça yemek</i> : azarlanmak <i>Kal gelmek</i> : bir şey diyememek <i>Şafak</i> : askerliğin bitmesi için kalan gün sayısı <i>Mehmet ağa</i> : bedelli (para ödeyerek askerlik yapmak) asker <i>Disko</i> : ceza alındığında kalınan yer	C1-29

Pırpır: astsubay rütbe işareti

Yeşil kundura: asker botu

Kara şimşek: yeşil mercimek yemeği

Benzini kokluyor: benzini az yakıyor

Taklalı: devrilmiş

Kusurlu: kaza yapmış

Vuruğu kırığı yok: hiç kaza yapmamış

Yaşlı: eski

Yapılı: tamir edilmiş

Kilometresi ile oynanmış: kilometre göstergesi düşürülmüş

Komple araba: arabanın içinde bütün teknolojik aletler var

Altı güneş görmüş: devrilmiş

Pert: kaza sonucunda onarılamayacak kadar hasarlı

Ciğeri sağlam: motoru güçlü

1e	<i>Güle güle giy başında paralansın (eskisin) derler.</i>	C2-88
1e	<i>Canım efendim, öyle denmez.</i>	C2-88
1e	<i>Ha! Peki.</i>	C2-88
1e	<i>Hay, bana bir eğlence</i>	C2-88
1e	<i>Of, aman!</i>	C2-88
1e	<i>Oh oh! Maşallah pek memnun oldum, güle güle</i>	C2-89
1e	<i>Hayrola, ne oldu?</i>	C2-90
1e	<i>Oo komşum, çok geçmiş olsun!</i>	C2-94
1e	<i>Oh oh, çok iyi! Hamd olsun, dedi.</i>	C2-94
1e	<i>İbnül Emin Mahmut Kemal Beydeki toplantılara...</i>	C2-97
1e	<i>Oh be kurtuldum, ...</i>	C2-124
1e	<i>Sık sık "lütfen" derim.</i>	C2-130
	<i>Sık sık teşekkür ederim.</i>	
1e	<i>Aferin hacı babalara!</i>	C2-140
2a	<i>Gülnihal</i>	C2-16

2a	Hayır <i>İsmail</i> , hayır! Öldü <i>Salih</i> 'im, öldü, öldü, öldü!	C2-16
2a	<i>Yasin</i> , evin tek oğluydu.	C2-25
2a	İzmirli <i>Kenan</i> , al yanaklı, iri gözlü, köse bir simitçidir.	C2-25
2a	Âşık Veysel, parasını verdiği halde bir türlü alamadığı baltası için, dolandırıcı <i>Rıza</i> 'yı şöyle yerer:	C2-37
2a	Deliktaşlı Ruhsati ise arpasını eksik ölçen <i>Seyit Efendi</i> 'yi taşlar:	C2-37
2a	Şarkışlalı Serdari, çarışını kaçırıp saklayan tazıyı ve tazının sahibi olan <i>Memi</i> 'yi şöyle taşlar:	C2-37
2a	Mistangilin Gücük <i>Mehmet</i>	C2-38
2a	<i>Atıl Kutoğlu</i> (modacı)	C2-62
2a	<i>Türkan Şoray</i> 'la Röportaj	C2-72
2a	<i>Tuğba Can</i> dünyaca ünlü bir genetikçidir.	C2-75
2a	Antalya'dan tatil için Dikili ilçesine giden Beden Eğitimi Öğretmeni <i>Tuğrul Metin</i> , ...	C2-81
2a	Doç. Dr. <i>Mehmet Gökoğlu</i> , ender görülen bir olayla karşı karşıya kaldıklarını belirtti.	C2-81
2a	<i>Ahmet</i> çok parlak bir öğrenci, sınıfın en çalışkanları arasında yer alıyor.	C2-86
2a	Bir Bellek Fenomeni (<i>Mükremin Halil Yınanç</i>)	C2-97
2a	<i>Hilmi Ziya Ülken</i> , <i>Taha Toros</i>	C2-97
2a	İbnül <i>Emin Mahmut Kemal</i> Beydeki toplantılara...	C2-97
2a	<i>Buğra</i> en az senin kadar iyi satranç oynar.	C2-131
2a	<i>Ali</i> ve ben deniz kıyısına gittik.	C2-153
2b	İlk önce ben “ <i>merhaba</i> ” derim	C2-130
2d	<i>Fransa Kralı</i> ve <i>Sultan</i>	C2-50
2d	<i>Babiâli</i> 'den yazıları için kendisine göre para alan bir “yazar”dım.	C2-144
3a	<i>Yaradamı severim, yaradandan ötürü</i>	C2-14
3a	Hikâyeden hareketle “ <i>Türklerde komşuluk</i> ” hakkında neler söyleyebilirsiniz?	C2-95
3a	<i>Aşk</i> , altın değildir, saklanmaz. Âşığın bütün sırları meydanadır.(Mevlana)	C2-127
3b	<i>Ankara</i> ve <i>Cambridge Üniversitelerinde</i> Latince ve Yunanca okudu.	C2-30

- 3b *İzmir İdadisi'ne* girdiyse de bitiremeden ayrıldı. C2-32
- 3b Japonya'nın başkenti Tokyo'da *Yunus Emre Enstitüsünün* düzenlediği "Türkiye'nin Moda Dünyası" adlı defne büyük ilgi gördü. C2-49
- 3b Defilede, *Ankara Olgunlaşma Enstitüsü* ve Japon Bunka Gakuen Moda Üniversitesinin ortak hazırladığı kıyafetler sergilendi. C2-49
- 3b Yunus Emre Enstitüsü *Tokyo Türk Kültür Merkezi* Müdürü C2-49
- 3b *Altıpara (İplikçi) Medresesi* C2-91
- 3b *Galatasaray Lisesinin* çatısı altında... C2-97
- 3c *Tabduk Emre; Anabacı* C2-12
- 3c *Bodur Musa* C2-13
- 3c Ondan sonra *IV. Murat* öyle patladı ki... C2-15
- 3c ...İzmir'de bulunduğu bir gün, yolda vali *Kamil Paşa* ile karşılaşır. C2-35
- 3c *Malazgirt Zaferi'nin* açtığı gedikten... C2-136
- 3c *Fatih* devrinde erkeklerin üzerine sarık sardığı külah biçimi başlığın... C2-64
- 3c *Kanuni Sultan Süleyman*'ın kızı *Tasasız Raziye Sultan*'ın XIV. asırda İstanbul'da yapılmış gravürlerden oluşan Peter Coeck eserinde de (A Series of Drawings Made in that Year at Constantinople) mevzu bahis olmuştur. C2-64
- 3c Evliya Çelebi Karagöz il Hacivat'ın *Anadolu Selçuklu hükümdarı Alaaddin Keykubat* zamanında (13. yy.) yaşamış gerçek kişiler olduğunu belirtir. C2-84
- 3c Osmanlı sultanı *Orhan Bey* zamanında... C2-84
- 3c *Muhammed Celaleddin, Muhammed Bahaeddin Veled, Belh Emiri Rükneddin'in* kızı *Mümine Hatun, Semseddin-i Tebrizi, Sultan Veled, Ferîdüddin-i Attar, Emir Musa, Alaeddin Çelebi, Şerefeddin Lala'nın* kızı *Gevher Hatun, Kerra Hatun, Selahaddin Zerkubi, Hüsameddin Çelebi, Sadreddin Konevi, Kadı Siraceddin* C2-91
- 3c *Atatürk* "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir" der. C2-133
- 3d Annem "Komşu komşunun külüne muhtaçtır." dedi. O yüzden geldim. C2-41
- 3d *Çok insan gördüm üzerinde elbise yok, çok elbise gördüm içinde insan yok.* (Mevlana) C2-100
- 4a *Emine Işınsu* C2-10
- 4a *Yunus Emre* C2-11

4a	<i>Bir Ben Vardır Benden İçeri</i> (eseri/Emine Işınsu)	C2-12
4a	<i>Turan Oflazoğlu/Kezban</i>	C2-15
4a	<i>Şeyh Galip'in Karacaoğlan'ın vârisiyim.</i>	C2-15
4a	<i>Yine Bir Gülnihal/Turan Oflazoğlu</i>	C2-16
4a	Babamla, anamla, <i>Hazret-i Mevlanâ'</i> yla, Sevgili, ulu canlarla beraber şimdi	C2-16
4a	<i>Türküler Dolusu/Bedri Rahmi Eyuboğlu</i>	C2-24
4a	<i>Bestami Yazgan</i>	C2-25
4a	<i>Kadın Dediğin/Can Yücel</i>	C2-30
4a	<i>Can Yücel</i> , 1926'da İstanbul'da doğdu.	C2-30
4a	<i>Neyzen Teyfik</i>	C2-32
4a	Kimi eleştirmenlere göre bu türün <i>Nefî</i> ve <i>Eşref</i> 'ten sonra üçüncü temsilcisi sayılır.	C2-32
4a	<i>Eşeğe Gem Vurmayın/Namdar Nami Karatay</i>	C2-32
4a	Türk edebiyatının hiciv ustalarından olan <i>Şair Eşref</i> 'in asıl ismi Mehmet Eşref'tir.	C2-35
4a	<i>Eşref</i> ve <i>Musavver Eşref</i> isimli mizah dergilerinde başyazarlık yaptı.	C2-35
4a	Yine bir gün <i>Şair Eşref</i> yolda <i>şair Raif Bey</i> ile karşılaşır.	C2-35
4a	<i>Âşık Veysel</i> , parasını verdiği halde bir türlü alamadığı baltası için, dolandırıcı Rıza'yı şöyle yerer:	C2-37
4a	<i>Deliktaşlı Ruhsati</i> ise arpasını eksik ölçen Seyit Efendi'yi taşlar:	C2-37
4a	<i>Şarkışlalı Serdari</i> , çarığının kaçırıp saklayan tazıyı ve tazının sahibi olan Memi'yi şöyle taşlar:	C2-37
4a	<i>Baharözlü Feryadi</i> de, evin sahibini tatlı bir mizah üslubu içinde taşlar.	C2-38
4a	<i>Erkek Dediğin/Can Yücel</i>	C2-38
4a	<i>Mona Rosa/Sezai Karakoç</i>	C2-42
4a	<i>Canım İstanbul</i> şiiri (N.Fazıl)	C2-58
4a	<i>Rindlerin Ölümü/Yahya Kemal Beyatlı</i>	C2-80
4a	<i>Merdiven/Ahmet Haşim</i>	C2-80
4a	<i>Evliya Çelebi</i> Karagöz ile Hacivat'ın Anadolu Selçuklu hükümdarı Alaaddin Keykubat zamanında (13. yy.) yaşamış gerçek kişiler	C2-84

olduğunu belirtir.

4a	<i>Mesnevi, Divan-ı Kebir, Mektûbât, Fihi Ma Fih, Mecâlis-i Seb'a</i> (Yedi Meclis)	C2-92
4a	<i>Sağırın Hasta Ziyareti</i> (Mesnevi'den)	C2-94
4a	<i>Prof. Sabri Esat Siyavuşgil</i>	C2-97
4a	<i>Düsturname-i Enveri</i>	C2-97
	<i>Anadolu'nun Fethi Feridun Bey Münşeati</i>	
	<i>Zülkadir Oğulları Tarihi</i>	
	<i>12. Asır Tarihçileri ve Müverrih Azami</i>	
	<i>Tanzimattan Meşrutiyete Kadar Bizde Tarihçilik</i>	
	<i>Musul ve Elcezire'de Oğuz Türkleri</i>	
4a	Hz. Mevlana'nın <i>Yedi Öğüdü</i>	C2-98
4a	<i>Nasreddin Hoca'nın Köyünde</i>	C2-99
	<i>Ye Kürküm Ye</i> (fikraları)	
4a	<i>Solgun Bir Gül Dokununca/Behçet Necatigil</i>	C2-100
4a	<i>Divan, Risaletü'n Nushiyye</i>	C2-101
4a	<i>Serenad/Ahmet Muhip Dranas</i>	C2-132
4a	<i>Anlatamıyorum/Orhan Veli Kanık</i>	C2-152
4a	<i>Yolcu ile Arabacı/Faruk Nafiz Çamlıbel</i>	C2-152
4b	Türk klasik müziğinin ünlü bestekârlarından <i>Dede Efendi'nin</i> hayatını...	C2-16
4b	İki tarafından derileri patlamış <i>davul</i> suratlı adam!	C2-88
4d	<i>Karagöz Oyunu</i>	C2-84
4d	<i>Şeyh Küşteri</i> adlı birisi adlı birisi Karagöz ve Hacivat'ın deriden suretlerini yapıp ışığın perdeye yansıttığı gölgelerini oynatarak Sultan'ın üzüntüsünü gidermeye çalışır.	C2-84
4d	<i>Arap, Acem, Arnavut, Rum, Yahudi</i> vb.	C2-87
4d	<i>Efe, Karadenizli, Kastamonulu, Kayserili, Kürt</i>	C2-87
4d	<i>Çelebi, Beberuhi</i>	C2-87
4d	<i>Merhaba Hacı Cavcav, sen burada mısın?</i>	C2-90
4e	<i>Minyatür sanatının doğuşuna...</i>	C2-57

- 4e *Çini, ahşap oymacılığı ve maden işlemeciliği* gibi hem dekorasyonda hem de günlük hayatta kullanılan sanat dalları ilerleme gösterdi. C2-57
- 4e Mardin evlerinin en önemli özelliği *taş işlemeciliğidir*. C2-61
- 5a Biz trene binmek için yola çıktığımız saatte 3 Temmuz 1919 şehri 30 Ağustos Zaferini kutluyordu. C2-137
- 5b *Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde* bir kasabada yaşayan dünyalar güzeli bir kız varmış. C2-128
- 5d *Başlık gelinin servetine göre baştan aşağı mücevherlerle veya telli pullu al duvak* gelinler arasında günümüze kadar devam eden bir gelenek kıyafeti olarak kullanılır. C2-64
- 5d ...belinde ekseriya *gelinin babası tarafından törenle takılan murassa bir kemer* veya işlemeli bir kuşak; en altında gene inci, mücevher veya sırma nar çiçeği bir çakşır bulunmaktadır. C2-64
- 5e *Şeb-i Arus törenleri* C2-92
- 6a ...Bursa, Elazığ, Mardin, Bodrum ve Çorum bölgelerine ait yöresel kıyafetler ile kaftanlar, *işlemeli elbiseler, gelinlik ve abiyelerden oluşan 36 parça yer alıyor*. C2-49
- 6a Türk motifleri ile bezenmiş kumaşlardan *kimono-kaftan* C2-49
- 6a Anadolu Beylikleri devrinde kadınların başında iç ve dışı farklı renkler "sarı-yeşil" örtünün bulunduğu ve saçın arkada örtü içinde tek örgü halinde toplandığı görülür. C2-64
- 6a Fatih devrinde erkeklerin üzerine sarık sardığı külah biçimi başlığın aynısı kadınların, özellikle de gelinlerin giydiği görülür. C2-64
- 6a XIV. asırda kadınların ev kıyafetlerinde *çok ince ve uçları işlemeli beyaz kuşağı yaygın olarak kullandığı* Topkapı Sarayı'ndaki hakiki elbiselerden anlaşılmaktadır. C2-64
- 6b Köylerde oynanan oyunlar erkekler için, kadınlar katılmıyor. C2-138
- 7 *Haydarpaşa Tren Garı / İstanbul* C2-9
- 7 *İzmirli Kenan*, al yanaklı, iri gözlü, köse bir simitçidir. C2-25
- 7 Can Yücel, 1926'da *İstanbul*'da doğdu. C2-30
- 7 24 Mart 1879'da *Bodrum*'da doğdu, 28 Ocak 1953'de İstanbul'da öldü. C2-32
- 7 Babasının görevli bulunduğu *Urla* kasabasında... C2-32
- 7 İzmir Mevlevihane'sine girdi. *Galata* ve *Kasımpaşa* Mevlevihanelerine devam etti. C2-32
- 7 *Manisa*'da memur olarak göreve başladı. C2-35

7	<i>Adana</i> vali yardımcılığı görevindeyken emekliye ayrıldı.	C2-35
7	<i>Deliktaşlı</i> Ruhsati ise arpasını eksik ölçen Seyit Efendi'yi taşlar:	C2-37
7	<i>Şarkışlalı</i> Serdari, çarışını kaçırıp saklayan tazıyı ve tazının sahibi olan Memi'yi şöyle taşlar:	C2-37
7	<i>Baharözlü</i> Feryadi de, evin sahibini tatlı bir mizah üslubu içinde taşlar.	C2-38
7	<i>Gevye</i> 'nin gülleri ve beyaz yatak.	C2-42
7	<i>Kapalıçarşı</i>	C2-45
7	... <i>Bursa, Elazığ, Mardin, Bodrum ve Çorum</i> bölgelerine ait yöresel kıyafetler ile kaftanlar, işlemeli elbiseler, gelinlik ve abiyeler...	C2-49
7	<i>Beyoğlu</i> tepinirken ağlar <i>Karacaahmet</i>	C2-58
7	<i>Antakya</i> Evleri, <i>Safranbolu</i> Evleri, <i>Mardin</i> Evleri	C2-60
7	<i>Kapadokya</i> Evleri... hala sıcak yaz günlerinde meyvenin saklanması için depo olarak kullanılmaktadır.	C2-61
7	<i>Erciyes</i> ve <i>Hasan</i> dağlarının...	C2-61
7	XIV. asırda kadınların ev kıyafetlerinde çok ince ve uçları işlemeli beyaz kuşağı yaygın olarak kullandığı <i>Topkapı Sarayı</i> 'ndaki hakiki elbiselerden anlaşılmaktadır.	C2-64
7	<i>Selimiye Camisi / Edirne</i>	C2-67
7	<i>Antalya</i> 'dan tatil için <i>Dikili</i> ilçesine giden Beden Eğitimi Öğretmeni Tuğrul Metin, ...	C2-81
7	... <i>Bursa</i> 'daki <i>Ulu Cami</i> ile ilgili olanıdır.	C2-84
7	Efe, <i>Karadenizli, Kastamonulu, Kayserili, Kürt</i>	C2-84
7	Pehlivan, <i>Trakya</i> ağzıyla konuşur.	C2-87
7	<i>Konya, Malatya, Erzincan, Sivas, Kayseri, Karaman</i>	C2-91
7	Mezar yeri olarak <i>Selçuklu Sarayı'nın Gül Bahçesi</i>	C2-91
7	<i>Mevlana Müzesi</i>	C2-92
7	<i>Meram</i> 'da gezerken...	C2-92
7	Arada bir <i>Küllük</i> 'te, <i>Laleli Kahvesi</i> 'nde oturduklarını...	C2-97
7	<i>Maraş</i> emirinden tutun da...	C2-97
7	<i>Hortu</i> 'da herkes bir Nasreddin Hoca torunudur.	C2-99
7	<i>Sivrihisar</i> yakınlarında <i>Sarıköy</i> 'de doğmuş...	C2-101

7	<i>Eskişehir-Ankara yolu üzerindeki...</i>	C2-101
7	<i>İstanbul Boğazı</i>	C2-103
7	Türkiye’de birçok ırmak vardır. <i>Kızılırmak, Yeşilirmak, Fırat, Dicle</i> bunlardan bazılarıdır.	C2-123
7	<i>Macahel Yaylası / Artvin</i>	C2-135
7	<i>Erzurum</i> , Türk tarihinde, Türk coğrafyasına 1945 metreden bakar.	C2-136
7	Güneş, bulutsuz, dümdüz bir gökte, olduğumuz yerden daha yassılaştırmış, ovaya karışmış görünen <i>Kop Dağı</i> ile <i>Balkaya’nın</i> arasına inmeye hazırlanıyordu.	C2-136
7	<i>Şavşat’ın Üstü Başı Kar</i>	C2-138
7	Bursa’dan <i>Balıkesir’e</i>	C2-140
7	Yol gide gide bir gölün kenarına yanaştı: <i>Apolyont</i>	C2-140
7	Hele bir tanesi uzaktan tıpkı bizim <i>Büyükada...</i>	C2-140
8	<i>Avusturya, Amerika, İngiltere</i>	C2-15
8	<i>Nietzsche</i> bunu bir kasırga...	C2-15
8	<i>Beyaz Gemi/ Boynuzlu Maral Ana</i>	C2-19
8	Bozkırın Romancısı <i>Cengiz Aytmatov</i>	C2-20
8	Eserlerini <i>Kırgızca</i> ve <i>Rusça</i> olarak... Kırgız kültürünü seçmiştir	C2-20
	Kuzeybatı <i>Kırgızistan’da Şebr</i> adlı bir köyde doğmuştur.	
	...babaannesi <i>Ayıkman Hanım...</i>	
	<i>Kazakistan’ın Cambul</i> şehrinde Veteriner Teknik Okuluna gitmiştir.	
	...ilk eserini <i>Pravda Gazetesi’nde</i> yayımlanan “ <i>Gazeteci Cyuda</i> ”dır. Bu hikayeyi... “ <i>Yüz Yüze</i> ” takip etmiştir.	
	<i>Moskova’da Gorki Edebiyat Enstitüsüne</i> devam etmiştir.	
	“ <i>Cemile</i> ” adlı hikayesi <i>Novy Mir</i> (Yeni Dünya) dergisinde	
	<i>Fransız şair Louis Aragon</i> tarafından Fransızcaya tercüme edilmesi ve <i>Avrupa’da...</i>	
	<i>Moskova Üniversitesi Edebiyat Fakültesi</i>	
	Rus yazarları, <i>Literaturnyi Kırgızistan dergisi</i>	
8	<i>İlk Öğretmen, Deve Gözü, Selvi Boylum Al Yazmalım</i>	C2-20
	<i>Stepten ve Dağlardan Hikâyeler</i>	

Lenin Edebiyat Ödülü

Büyük Sovyet Edebiyat Ödülü

“Toprak Ana” 1963’te neşredilmiştir.

“Elveda Gülsarı”, “Kızıl Elma”, “Oğulla Buluşma”

“Beyaz Gemi”, “Asker Çocuğu”

Kazak yazar Kaltay Muhammedcanov

“Fuji Yama” “Sultanmurat”, “Deniz Kıyısında Koşan Ala Köpek”

8 *“Gün Uzar Yüzyıl Olur”, “Dişi Kurdun Rüyalari”* C2-21

“Beyaz Yağmur”, “Yıldırım Sesli Manasçı”

“Cengiz Han’a Küsen Bulut”

Gorbaçov, SSCB, Almanya

8 Kitaplarda değil, türkülerde ara *Yemen’i* C2-24

8 Ankara ve *Cambridge Üniversitelerinde Latince ve Yunanca* okudu. C2-30

8 *Londra’da BBC’nin Türkçe bölümünde sunuculuk* yaptı. C2-30

8 Bu arada gene kendi kendine *Farsça* öğrendi. C2-32

8 *Arapça* dersleri aldı. C2-35

8 ...bir süre *Mısır, Fransa, İsviçre* ve *Kıbrıs’ta* yaşadıktan sonra... C2-35

8 *Sproles, Jackson, Simmel, King ve Ring* C2-46

8 *Kawamura’ya göre...* C2-47

8 *Japonya’nın başkenti Tokyo’da Yunus Emre Enstitüsünün düzenlediği* C2-49
“Türkiye’nin Moda Dünyası” adlı defne büyük ilgi gördü.

8 Defnede, Ankara Olgunlaşma Enstitüsü ve *Japon Bunka Gakuen* C2-49
Moda Üniversitesinin ortak hazırladığı kıyafetler sergilendi.

8 Türk motifleri ile bezenmiş kumaşlardan *kimono-kaftan* C2-49

8 *Giorgio Gallavotti-Düğme Müzesi Kurucusu* C2-50

8 Öncelikle *İtalya* olmak üzere dünya tarihi, düğmeler üzerinden C2-51
nesilden nesile aktarılıyor.

8 Müzede *Picasso’nun Coco Chanel için tasarladığı bir parça* C2-51
bulunmaktadır.

8 *Fransa Kralı I. François*, üzerinde 13 bin 600 altın düğme bulunan C2-51
siyah bir kadife elbise diktirmiştir.

- 8 İtalya'nın doğusundaki Ortaçağ kasabası *Santarcangelo* C2-52
- 8 *Eski Yunanistan*'da, erkekler çok şık giyinirlerdi. Bel inceliği modaydı; onun için, erkek çocuklar, çocuk yaşta bellerine madeni kemerler takarlardı. Daha yaşlı erkekler ise pelerin giyerlerdi. Erkeklerin kollarına bilezik, boyunlarına kolye takmaları da adetti. C2-53
- 8 *Honore de Balzac*, "Güzellik, çoğu zaman kusurları gizleyen bir örtüdür."der. C2-54
- 8 *Aristo; Kant, Shiller, Wittgenstein* gibi düşünürler trajik, komik, ilginç, çocuksu hatta çirkin olan bir şeyin bile estetik olabileceğini söylerler. C2-54
- 8 *Goya*'nın en ünlü yapıtları arasında yer alan ve savaşın yıkıcı, yok edici yanlarını anlatan, 1814 tarihli yapıtı "*Üç Mayıs Katliamı*" tablosuna güzel demek zordur. C2-54,55
- 8 Picasso'nun *Guernica* tablosu C2-55
- 8 *İspanya* iç savaşında *Franco* ve *Hitler*... C2-55
- 8 Alman düşünür *Alexander Baumgarten*... C2-55
- 8 *Coco Chanel, Donna Karan, Sonia Rykiel* (modacılar) C2-63
- 8 Kanuni Sultan Süleyman'ın kızı Tasasız Raziye Sultan'ın XIV. asırda İstanbul'da yapılmış gravürlerden oluşan *Peter Coeck eserinde de (A Series of Drawings Made in that Year at Constantinople)* mevzu bahis olmuştur. C2-64
- 8 *PsycologyveMarketing'in* yaptığı araştırmaya göre C2-68
- 8 Araştırmanın başındaki Asistan Profesör (Doçent Dr.) *Stephanie Mangus* "Kadınlar, sanat eserlerinin karmaşık yönlerini değerlendirme konusunda daha heveslidirler." C2-68
- 8 *Babil, Girit* ve *Çin* uygarlıklarından kalma kil çömleklerde ve tabletlerde, Eski Mısırlılardan kalma bazı duvarların üzerinde parmak izleri var. C2-73
- 8 1905 yılında *Albert Einstein* Büyük Patlama Kuramını ortaya atmıştır. C2-75
- 8 *Lamaitre*'ye göre dünya önceleri çok soğuktı... C2-76
- 8 *Thomas Edison* ampülü bulmadan önce... C2-77
- 8 *Tsukuba Üniversitesi Uluslararası Bütünleştirici Uyku Tıbbi Enstitüsü'nün* (WPI-IIS) ev sahipliği yaptığı seminerde konuşma yapan *Kanada Dalhousie Üniversitesi'nden Dr. Kazue Semba*... C2-78
- 8 *Ross Levin*'e göre kötü rüyaların günlük yaşamda nasıl işlevsel bir yönü vardır? C2-79
- 8 Patlama, *Vatnajokull buzulunun* kuzeyinde bulunan *Bardarbunga* C2-81

- Yanardağı* yakınlarındaki *Holuhraun* bölgesinde meydana geldi.
- 8 Amerika'nın *Texas* eyaletinde bir fabrikanın çakıl kuyusunda 60.000 yıllık yünlü mamut iskeleti bulundu. ...Kalıntının bulunduğu fabrikanın sahibi *Marty McEwen*... C2-81
- 8 Kanada'nın *Toronto* kentinde... C2-81
- 8 Bilim adamları bu araştırmayı *Uganda*'da 5000 şempanze üzerinde yaptı. C2-81
- 8 Gölge oyununun ilk olarak Çin'de veya *Hindistan*'da MÖ 2. yüzyılda çıktığı söylentileri vardır. C2-84
- 8 *Arap, Acem, Arnavut, Rum, Yahudi vb.* C2-87
- 8 *Afganistan*'ın *Horasan* bölgesinde önemli bir kültür merkezi olan *Belh* şehrinde doğdu. C2-91
- 8 *Moğol, Nişâbur, Bağdat, Küfe, Mekke, Şam* C2-91
- 8 *Prof Malche, Bibliotheque National*'de okuduğu bir eski metnin... C2-97
- 8 Bir *Uhud* ya da *Hendek* gazvesini ondan dinleyeceksiniz. C2-97
- 8 *Montaigne* "Ben yerden eleştirinin ayak seslerini duysam ona koşarak giderim" der. C2-121
- 8 Tarihte *Galileo* ve *Newton* gibi birçok dahi, çok istediği ve kurallara göre davrandığı için başarılı olmuştur. C2-122
- 8 Her saadet, ıstırapla satın alınır/*Manzoni* C2-127
- İnsanlar köprü kuracakları yerde duvar ördükleri için yalnız kalırlar/*J.Newton*
- Kusurlarınızı size söyleyecek arkadaşlar bulun/*N.Boilau*
- Başların belası, dillerden gelir/*Nizami*
- 8 ...mesela Fransa'nın *Normandiya*'sını çok andıran... C2-140
- 8 "Binbir Tehlike Adası" ya da "Trader Horn" gibi filmlerin etkisiyle... C2-143
- 8 Bu rolü oynayan artistin adını hiç unutmadım, *Walter Miller*. C2-143
- 8 İşte *Panait Istrati*'yi "keşfeden" *Romain Rolland*. C2-144
- 8 *Stephane Mallarme* C2-146
- Andre Gide*
- William Shakespeare*
- 8 Bu düşüncüyü ortaya atan, *Konstatin Tsiolkovsky* adında bir Rus öğretmendi. "Dünyanın Ötesinde" adlı romanında... C2-148

8	ABD, Sovyetler Birliği, Rusya, Japonya, Kanada, <i>Brezilya</i> , Almanya, <i>Belçika</i> , <i>Danimarka</i> , Fransa, <i>Hollanda</i> , İngiltere, İspanya, <i>İsveç</i> , İsviçre, İtalya ve <i>Norveç</i>	C2-148
8	1973'te " <i>Skylab</i> ", 1986'da " <i>Mir</i> " uzay istasyonu dünyanın yörüngesine yerleştirildi.	C2-148
8	<i>Dennis Tito</i> örneğinde olduğu gibi...	C2-148
8	" <i>Vanguard I</i> " adlı uzay aracı...	C2-150

Tablo 4: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 Düzeyindeki Ders Kitabı Kültür Öğelerinin Oranları

C2 Ders Kitabı		
	<i>f</i>	%
1.Günlük Yaşam	52	11.8
2. Kişilerarası ilişkiler	25	5.7
3. Değerler ve Eğitim	41	9.3
4. Edebiyat- Sanat ve Müzik	84	19.1
5.Gelenekler ve Folklor	5	1.2
6.Sosyal Yaşam	6	1.4
7.Coğrafya, Mekân	65	14.9
8. Farklı Kültürler (Kültürlerarası Etkileşim)	160	36.6
TOPLAM	438	100

Tablo 5: Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti Ders Kitaplarının (C1 ve C2 Seviyesi) Kültür Aktarımı Oranlarının Karşılaştırması

	C1		C2	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Günlük Yaşam	29	6.1	52	11.8
Kişiler Arası İlişkiler	25	5.3	25	5.7
Değerler ve Eğitim	65	13.8	41	9.3

Edebiyat, Sanat ve Müzik	49	10.4	84	19.1
Gelenekler ve Folklor	33	7	5	1.2
Sosyal Yaşam	1	0.3	6	1.4
Coğrafya ve Mekân	51	10.8	65	14.9
Farklı Kültürler (Kültürlerarası Etkileşim)	218	46.3	160	36.6
TOPLAM	471	100	438	100

Yorumlar

Tablo 2'ye göre Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 seviyesi ders kitabında günlük yaşama ait kültürel öğelerin oranının % 6,1; kişilerarası ilişkiler alanına ait kültürel öğelerin oranının % 5,3; değerler ve eğitim alanına ait kültürel öğelerin oranının 13,8; edebiyat, sanat ve müzik alanına ait kültürel öğelerin oranının % 10,4; gelenekler ve folklor alanına ait kültürel öğelerin oranının % 7; sosyal yaşam alanına ait kültürel öğelerin oranının % 0,3; coğrafya ve mekân alanına ait kültürel öğelerin oranının % 10,8; farklı kültürler (kültürlerarası etkileşim) alanına ait kültürel öğelerin oranının % 46,3 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4'e göre Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 seviyesi ders kitabında günlük yaşama ait kültürel öğelerin oranının % 11,8; kişilerarası ilişkiler alanına ait kültürel öğelerin oranının % 5,7; değerler ve eğitim alanına ait kültürel öğelerin oranının 9,3; edebiyat, sanat ve müzik alanına ait kültürel öğelerin oranının % 19,1; gelenekler ve folklor alanına ait kültürel öğelerin oranının % 1,2; sosyal yaşam alanına ait kültürel öğelerin oranının % 1,4; coğrafya ve mekân alanına ait kültürel öğelerin oranının % 14,9; farklı kültürler (kültürlerarası etkileşim) alanına ait kültürel öğelerin oranının % 36,6 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5 incelendiğinde Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti ders kitaplarından C1 düzeyi ders kitabında toplam 471 kültürel unsur bulunurken; C2 düzeyi ders kitabında toplam 438 kültürel unsura rastlanmıştır. Kitaplarda bulunan kültürel unsurların sıklık bakımından karşılaştırılması yapıldığında kişilerarası ilişkiler alanına ait kültürel unsurların her iki ders kitabında da aynı sayıda (25) yer almasıyla birlikte C1 düzeyi ders kitabında % 5,3; C2 düzeyi ders kitabında % 5,7 gibi yakın oranlarda yer aldığı

görülmüştür. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 düzeyi ders kitabında değerler ve eğitim kategorisinde 65, gelenekler ve folklor kategorisinde 33, farklı kültürler (kültürlerarası etkileşim) kategorisinde 218 kültürel unsurun yer almasıyla Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti C2 düzeyi ders kitabına göre daha fazla yer verildiği görülmüştür. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 düzeyindeki ders kitabında ise günlük yaşam kategorisinde 52, edebiyat, sanat ve müzik kategorisinde 84, sosyal yaşam kategorisinde 6, coğrafya ve mekân kategorisinde 65 kültürel unsurun yer almasıyla Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti C1 düzeyi ders kitabına göre daha fazla yer verildiği görülmüştür.

Gelenekler ve folklor ile sosyal yaşam kategorilerine ait kültürel unsurların her iki ders kitabında da çok az sayıda yer aldığı görülmektedir. Oysa bu kategoriler Türk kültürünün tanıtımında olmazsa olmaz kaynaklar olarak görülmektedir. Bununla birlikte farklı kültürler (kültürlerarası etkileşim) kategorisine ait kültürel unsurların her iki ders kitabında da en fazla sayıda yer aldığı tespit edilmiştir. Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti C1 düzeyi ders kitabında farklı kültürler (kültürlerarası etkileşim) kategorisinde 218 kültürel unsur yer alırken; bu sayı C2 düzeyi ders kitabında 160 olarak belirlenmiştir. Bu sayıların yüzdeleri olarak dağılımları C1 düzeyi ders kitabında % 46,3 iken; C2 düzeyi ders kitabında % 36,6'dır. Ders kitaplarının düzeyleri düşünüldüğünde bu oranların normal karşılanabileceği söylenebilir. Fakat diğer kültürel unsur kategorileri ile aralarında bariz bir fark olduğu bütünlük açısından olumsuzluk teşkil ettiği yönünde yorumlanabilir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Dil ile kültür birbirinden ayrı düşünülemez iki kavramdır. Bu yüzden dil öğretiminde kültürü ayrı tutmak mümkün değildir. Dil kültürden beslendiği için sadece temel beceriler üzerinden yürütülecek bir öğretim anlayışı doğru kabul edilemez. Dil öğretim materyalleri hedef dilin kültür öğelerine yer vermelidir. Bununla birlikte dil öğretiminde kullanılan materyallerin hedef kültürene de yönelik olması gerekmektedir. Bu sayede öğrenciler kendi kültürleri ile öğrendikleri dilin beslendiği kültür arasında karşılaştırma yapma imkânı bulabileceklerdir.

Yabancı dil öğretiminde kullanılan materyallerin başında ders kitapları gelmektedir. Ders kitaplarının geniş kitlelere ulaşma imkânının fazla olması, diğer materyallere göre kontrolünün daha kolay yapılması ders kitaplarını en fazla tercih edilen materyaller arasına sokmuştur. Bu açıdan ders kitaplarının içeriği bir kat daha önem kazanmaktadır.

Etkinlik temeli üzerine oturtulan ders kitapları öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap vermelidir. Kültür aktarımının ders kitapları vasıtasıyla yapılacağı göz önünde bulundurulursa seçilen görsellerin, metinlerin seçimine dikkat edilmelidir. Ders kitabının öğrenciler ile etkileşim halinde olması, onların kültüründen izler taşıması açısından önemlidir.

Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür ögesi üzerine durulmuştur. Yunus Emre Enstitüsü tarafından kullanılan Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 ve C2 düzeyindeki ders kitapları kültür aktarımı açısından ele alınmıştır.

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 düzeyi ders kitabında kültür aktarımı açısından pek çok ögeye yer verildiği görülmekle birlikte kültür öğeleri arasında sayı olarak tutarsızlık olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte seviyenin ileri düzey olması sebebiyle evrensel kültür öğelerine ve yabancı kültürlerle ait öğelerin de verildiği görülmektedir.

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 düzeyi ders kitabı ele alındığında ise ilk kitaba benzer olarak kültür aktarımı yönüyle farklı örneklerle yer verilmesiyle birlikte sayısal olarak dengesizlikler bulunmaktadır. Her iki kitap için evrensel kültür öğelerine

çokça yer verildiği görülmektedir. Bu yönden düşünüldüğünde Türk kültür aktarımının ikinci planda hedeflendiği yorumu yapılabilir. Türk kültür aktarımına söz varlığı maddesi üzerinden ağırlık verildiği görülmektedir.

Bayraktar (2015) Yeni Hitit 1 Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı'nı kültür aktarımı açısından incelediği çalışmasında kültür aktarımına yeterli ve planlı bir şekilde yer verilmediği sonucuna ulaşarak toplumsal yaşamın bütününe yansıtma eksiklikler olduğunu saptamıştır. Bu sonuç dengeli bir dağılım olmaması yönüyle çalışmamızla benzerlik göstermektedir. Fakat bu çalışmada ele aldığımız Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 ve C2 seviye kitaplarının kültür aktarımı açısından pek çok farklı öğeye yer verdiği düşünülürse Bayraktar'ın ulaştığı ikinci sonuç çalışmamız ile farklılık göstermektedir.

Bölükbaş ve Keskin (2010) metinlerin kültür aktarımındaki işlevi üzerine durdukları çalışmalarında yabancı bir dili öğrenmenin sadece dil bilgisi yetisi kazanmaktan ibaret olmadığı sonucuna vararak hedef kültür hakkında da bilgi sahibi olmak gerektiğini savunmuştur. Metinlerin kültür aktarımı açısından bir araç olacağı görüşünü savunan Bölükbaş ve Keskin kültürlerarası etkileşimin metinler sayesinde olacağını düşünmektedir. Bu sonuç çalışmamız ile paralellik göstermektedir.

Orhun, Hitit ve Gökkuşığı dil öğretim setlerini kültür aktarımı açısından inceleyen Demir ve Açık (2011) değerlendirmede çalışmamızla aynı doğrultuda kitaplar arasında kültürel unsurların ne kadar ve hangi öncelikte verilmesi gerektiği yönünde ortak bir ölçütün olmadığı sonucuna vararak Hitit ve Gökkuşığı dil öğretim setlerinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi açısından gereken nitelikleri taşıdığı Orhun Dil Öğretim Seti'nin ise ortak değerlerden ziyade bize ait değerlere ağırlık verdiğini saptamışlardır.

Gökkuşığı Türkçe Öğretim Seti'nin temel seviyesini kültür aktarımı açısından inceleyen Gürsoy ve Güleç (2015) çalışmamızla paralel olarak kültürel unsurlara ait öğelerin eşit bir şekilde dağılmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin B1-B2 seviyesi ders kitaplarını kültür aktarımı yönüyle ele alan İşcan ve Yassıtaş (2017) yaptıkları değerlendirmede çalışmamız ile benzer bir sonuca ulaşmışlardır. İşcan ve Yassıtaş Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin B1-B2 seviyesi ders kitaplarının hedef kültür olan Türk kültürünü

farklı yönleriyle tanıtan birçok ögeye yer verdiğini, bununla birlikte ders kitaplarında Türk kültürü dışında farklı kültürel unsurların da bulunduğunu tespit etmişlerdir.

İşci (2012) Yeni Hitit ders kitabını dört temel dil becerisi ve kültür açısından ele almıştır. İşci yapmış olduğu çalışmada ders kitabında yer alan metinlerin bakımından Batı kültürünü ve birey kavramını ön planda tuttuğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç bizim çalışmamızda da farklı kültürlere ait unsurların fazlalık gösterdiği sonucu ile paraleldir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan temel düzey ders kitaplarını kültür aktarımı açısından inceleyen Kalenderoğlu (2015) temel düzey dil öğretim kitaplarında kültürel unsurlara pek rastlanmadığı sonucuna ulaşarak en azından Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nde olduğu gibi ünite/bölüm sonlarına kültür aktarımı öğelerinin ilave edilmesi önerisinde bulunmuştur.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarını öğretmen görüşleri çerçevesinde ele alan Karababa ve Taşkın (2012) Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe ders kitabının Türk kültürünü ve edebiyatını tanıtan metinlere yer vermede yetersiz kaldığı sonucuna ulaşmışlardır.

Gazi Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti'nin B1-B2 seviyesi ders kitaplarını kültür aktarımı açısından inceleyen Kutlu (2014) yapmış olduğu değerlendirmede çalışmaya konu olan ders kitaplarının kültürel öğelere yer verdiğini fakat bu öğelerin daha fazla kullanılması gerektiği sonucuna ulaşmıştır.

Ülker (2007) Hitit ders kitapları setini kültür aktarımı süreci açısından incelemiş ve hedef kültür olan Türk kültürünün farklı öğeler açısından verildiği sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç çalışmamız açısından benzerlik göstermektedir. Ülker yaptığı değerlendirmenin devamında evrensel kültür öğelerine gerektiği kadar yer verilmediğini savunmuştur. Bu değerlendirme çalışmamız ile çelişmektedir.

İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Öğretim Seti'nin A1, A2, B1 ve B2 seviyesi ders kitaplarını inceleyen Okur ve Keskin (2013) temel seviye ders kitaplarında orta seviye ders kitaplarına göre daha az kültürel ögeye yer verildiğini saptayarak kültürel öğelerden daha fazla yararlanılması gerektiğini savunmuşlardır.

Ökten ve Kavanoz (2014) yapmış oldukları çalışmada Türk kültürüne ait öğelerin kültürlerarası öğrenmeyi desteklemede yetersiz kaldığı sonucuna ulaşmıştır. Çalışmamızda Türk kültürüne ve farklı kültürlere ait öğelerin sayısal dağılımı göz önüne alındığında bizim çalışmamız ile Ökten ve Kavanoz'un çalışmalarının sonuçlarının benzer olmadığı görülmüştür.

Vargelen (2013) hazırlamış olduğu tez çalışmasında kültürlerarası iletişimsel yeterlilik bağlamında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarını incelemiştir. Vargelen örneklem olarak seçtiği ders kitaplarının kültürlerarası iletişimsel yeterlilik yaklaşımı açısından yeterli olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çalışmamızda kültürlerarası etkileşim/farklı kültürler kategorisine en fazla kültürel öge maddelendiği düşünülürse çalışmamız Vargelen'in araştırma sonuçları ile örtüşmektedir.

Çalışmasında Kaşgarlı Mahmut Türkçe Öğretim Seti'nde kültür aktarımı konusunu işleyen Yılmaz ve Şeref (2013) temel seviye metinlerde orta seviye metinlere göre daha fazla aktarım yapıldığı sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuca ek olarak Türk yaşantısı ve gelenek-görenekleriyle ilgili öğelere daha fazla yer verilmesi gerektiği düşüncesini savunmuşlardır.

Yabancılar için Türkçe Yeni Hitit Türkçe öğretim serisi kitaplarını inceleyen Yılmaz (2012) çalışmasında Türk kültürünün öğrencilere farklı yönleriyle sunulduğu birçok ögeye yer verildiği ve kitapların Türk kültürünü aktarmada başarılı sayılabilecek nitelikte olduğu sonucuna ulaşmıştır.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Çalışmada Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 düzeyi ders kitabı incelenmiş ve yapılan değerlendirme neticesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimini hedefleyen ders kitabı Yunus Emre Enstitüsü'nü tanıtan bir sunuş yazısı ile başlamaktadır. Metin öğrencileri hedeften haberdar etme açısından önemlidir. Ders kitabı sekiz üniteye ayrılarak her üniteye farklı bir tema işlenmiştir. Ünite girişlerinde kullanılan görseller konuyla ilintili olarak tercih edilirken genel olarak Türk kültür aktarımı hedeflenmiştir. Türk kültür aktarımını hedefleyen bir başka öge ise ders kitabında bulunan metinlerdir. Bazı metinler –serbest okuma metinleri vs.- direkt olarak Türkçe söz varlığına, edebiyatına örnek oluştururken bazı metinler de dolaylı yoldan Türk kültür aktarımını hedeflemektedir. Türk kültürünü farklı ögeler açısından aktarmayı hedefleyen kitapta Türk kültürüne ait edebiyatçı, mekân, yerleşim yeri, eğitim kurumu, yeme içme, el sanatları gibi birçok ögeye yer verilmiştir. Bununla birlikte sayılan maddelerin yüzeysel olarak verildiği, daha çok Türkçe söz varlığına yönelik etkinliklere ağırlık verildiği saptanmıştır. Yabancı kültürlerle ait ögelerin Türk kültür aktarımı kategorilerine göre fazla olması kültürel unsurları geri plana atmıştır.

Çalışmanın devamında Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C2 düzeyi ders kitabı incelenerek değerlendirilmiştir. Ders kitabı hakkında ulaşılan sonuçlar şu şekildedir:

Ders kitabında metin, konu, görsel vb. ögeler açısından kasıtlı ve direkt olarak Türk kültür aktarımı hedeflenmemiştir. Ders kitabının ileri düzeye hitap eden bir ders materyali olduğu düşünülerek hedef kültür olan Türk kültürüne ait unsurlar asgari düzeyde tutulmuştur. Bununla birlikte kültürlerarası etkileşime ve farklı kültürlerle ait unsurlara nicelik açısından daha fazla yer verildiği görülmüştür. Kültürlerarası etkileşimin genel olarak etkinliklerde öğrencilere sorulan sorular aracılığı ile sağlanmaya çalışıldığı saptanmıştır. Genellikle üniteye hazırlık soruları içerisinde (Ülkenizde ödül almış bir yazar var mı? vb.) ve konuşma ile yazma bölümlerinde yer alan etkinlikler içerisinde öğrencilere kendi kültürleri hakkında sorular yöneltilmiştir.

Ders kitaplarının sınıf ortamı içerisinde kullanılan bir ders materyali olduğu göz önünde bulundurulursa bu yaklaşımın yerinde olduğu yorumu yapılabilir. İlgili ders kitabında metin içerikleri genele hitap eden konulardan seçildiği için farklı kültürlerle ait unsurların fazlaca yer aldığı söylenebilir. Ama farklı kültürlerle ait bu unsurların derinlemesine ele alınmayıp yerleşim yeri, edebiyatçı-sanatçı ismi ile sınırlı kaldığı gözlemlenmiştir. Türk kültürü ile farklı kültürlerin karşılaştırılması şeklinde içeriklerin de pek fazla olmaması eksiklik olarak göze çarpmaktadır.

Öneriler

Yedi İklim Türkçe Öğretim Seti'nin C1 ve C2 düzeyi ders kitabı incelenip yapılan değerlendirme sonucunda tespit edilen eksikliklere yönelik sunulan öneriler şunlardır:

1. Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin hedeflendiği ders kitaplarında hedef kültüre ait öğelerin dengeli bir şekilde yer almasına dikkat edilmelidir.
2. Ders kitabı içerisinde konuların somutlaştırılması için görsellere yer verilmesi önemlidir. Bu düşünceden hareketle seçilen görseller hedef kültüre hizmet etmelidir. Görsellerin hedef kültürün belli bir bölümü ile sınırlandırılmamasına özen gösterilmelidir.
3. Farklı kültürlerle ait unsurların –hedef kültüre ait unsurlarda olduğu gibi- sadece tanınmış kişi ismi veya yerleşim yeri adı olarak değil farklı kategorilerden seçilen öğeler ile örneklendirilmesi gerekir. Bu sayede kültürlerarası etkileşim daha sağlam bir şekilde sağlanacaktır.
4. Sınıf ortamında yapılan etkinliklerin öğrenciler açısından eğlenceli hale getirilmesi önemlidir. Bu yönden düşünüldüğünde etkinliklerin çeşitlendirilmesine, tekdüze etkinliklerin etkili olmayacağı göz önünde bulundurulmalıdır.
5. C1-C2 düzeyi ders kitaplarının ileri düzey ders materyalleri olduğu düşünülürse hedef dilin söz varlığına hitap eden etkinliklerin artırılmasında fayda vardır. Bununla birlikte öğrenciler sadece dört temel dil becerisi altında test edilmeyip öğrencilerin dilin inceliklerine hakim olup olmadığı farklı test yöntemleriyle ölçülmelidir. Hedef kültüre ait şarkı söylenmesi, hedef kültüre ait filmlere altyazı yazdırmak veya

hedef kültüre ait gerçek ortamlara (bayram ziyareti, hasta ziyareti gibi) götürülerek gözlem yapılması örnek olarak verilebilir.

6. Ders kitaplarında yer alan metinlerin türleri sınırlı kalmıştır. Metin türleri Türk edebiyatından seçilecek örnekler ile çeşitlendirilmelidir.
7. Ders kitaplarının sonuna eklenecek sözlük kısmı öğrencilerin anlamını bilmediği kelimelerin anlamını öğrenmeleri açısından kolaylık sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Akpınar, B. ve Aydın, K. (2009). Çok duyulu (multisensory) yabancı dil. *Tubav Bilim Dergisi*, 2(1), 99-106.
- Aksan, D. (1995). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilimi I*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Alpöge, G. (1991). *Çocuk ve dil*. İstanbul: Yapı Keredi Yayınları.
- Argunşah, M. ve Güner, G. (2015). *Codex cumanicus*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Arslan, M. (2012). Tarihi süreçte Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi-öğrenimi çalışmaları. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 167-188.
- Barın, E. (2003). Yabancılara Türkçe öğretiminde temel söz varlığının önemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*(13), 311-317.
- Bayraktar, S. (2015). Yeni Hitit yabancılar için Türkçe ders kitabının kültür aktarımı açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*, 7-23.
- Bayyurt, Y. ve Yaylı, D. (2011). Giriş. Derya Yaylı, Yasemin Bayyurt (Editörler) *Yabancılara Türkçe öğretimi - politika yöntem ve beceriler* içinde (s. 3). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Benzer, H. (2018). *Dil ve iletişim üzerine*. Ankara: Ürün Yayınları.
- Bilkan, N. (2006). *Türkçe öğretiminde çoklu zekâ uygulamaları*. İzmir: Dilset Yayınları.
- Biol, C. ve Özbay, M. (2013). *Yabancılara Türkçe öğretimi için ölçme ve değerlendirme soruları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Boylu, E. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen temel seviyedeki iranlı öğrencilerin yazma problemleri. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 6(2), 335-349.
- Bölükbaş, F. ve Keskin, F. (2010). yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metinlerin kültür aktarımındaki işlevi. *Turkish Studies*, 5(4).
- Brown, H. D. (2000). *Principles of language learning and teaching*. London: Longman.
- CEF. (2001). *Common european framework of reference for language, learning, teaching, assesment*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cemiloğlu, M. (2009). *İlköğretim okullarında Türkçe öğretimi*. İstanbul: Alfa Aktüel Yayınları.
- Demir, A. ve Açıık, F. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültürlerarası yaklaşım ve seçilecek metinlerde bulunması gereken özellikler. *Türklük Bilim Araştırmaları* (30), 51-72.
- Duman, G. B. (2013). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde materyal geliştirme ve materyallerin etkin kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(2), 1-8.

- Ercilasun, A. B. (2004). *Başlangıçtan yirminci yüzyıla Türk dili tarihi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Ergin, M. (1980). *Türk dil bilgisi*. İstanbul.
- Göçer, A. ve Moğul, S. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili çalışmalara genel bir bakış. *Turkish Studies*, 6(3), 797-810.
- Günday, R. (2015). *Yabancı dil öğretiminde yaklaşımlar, yöntemler, teknikler ve multimedya*. Ankara: Favori Yayınları.
- Gürsoy, S. ve Güleç, İ. (2015). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültür öğelerinin aktarımı: gökkuşağı türkçe öğretim seti temel seviye örneği. *IV. Sakarya'da Eğitim Araştırmaları Kongresi*. Sakarya.
- Halis, İ. (2002). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Nobel Yayınları.
- İpek, B. (2015). Bireyde dil bilinci. *Journal of Turkish Language and Literature*, 1(2), 33-44.
- İşcan, A. ve Yassıtaş, T. (2017). yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarında kültür aktarımı: yedi iklim türkçe öğretim seti örneği (B1-B2 düzeyi). *Türkiye'de Uluslararası Öğrenci Olmak Sempozyumu*. İstanbul.
- İşçi, C. (2012). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan "yeni hitit" ders kitabının dört temel dil becerisi ve kültür açısından incelenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Kalenderoğlu, İ. (2015). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan temel düzey (A1, A2) ders kitaplarında kültür aktarımı. *21. Yüzyılda Eğitim Ve Toplum Eğitim Bilimleri Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(12), 73-83.
- Kaplan, M. (2007). *Kültür ve dil*. İstanbul: Dergah Yayınları.
- Karababa, Z. C. ve Taşkın, S. Ü. (2012). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarının öğretmen görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesi. *Dil Dergisi*(157), 65-80.
- Kirişçiöğlü, F. (2010). Türkçe öğretimi ve Gazi Üniversitesi TÖMER. *1. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatları Öğretimi Sempozyumu* (s. 157). TDK Yayınları.
- Kolaç, E. (2003). İlköğretim dördüncü sınıf Türkçe ders kitaplarının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 105-137.
- Kracht, M. (2011). *Introduction to linguistics*. Los Angeles.
- Kramsch, C. (1993). *Context and culture in language teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Kuşçu, E. (2017). Yabancı dil öğretimi/öğreniminde görsel ve işitsel araçları kullanmanın önemi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*(43), 213-224.

- Kutlu, A. (2014). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültürün araç olarak kullanımı: gazi yabancılar için Türkçe öğretim seti örneği (B1-B2 seviyesi). *K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(2), 697-710.
- Mete, F. ve Gürsoy, Ü. (2013). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğretmen yeterliklerine ilişkin görüşler. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 343-356.
- Mutlu, H. H. ve Ayrancı, B. B. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde geçmişten günümüze süregelen problemler. *The Journal of International Lingual, Social and Educational Sciences*, 3(2), 66-74.
- Okur, A. ve Keskin, F. (2013). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel öğelerin aktarımı: İstanbul yabancılar için Türkçe öğretim seti örneği. *The Journal Of Academic Social Science Studies*, 6(2), 1619-1640.
- Özil, Ş. (1991). *Dil ve kültür, çağdaş kültürümüz olgular ve sorunlar*. İstanbul: Cem Yayınevi.
- Ökten, C. E. ve Kavanoz, S. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimini hedefleyen ders kitaplarında kültür aktarımı. *Turkish Studies*, 9(3), 845-862.
- Özbay, M. (2002). Kültür aktarımı açısından Türkçe öğretimi. *Türk Dili*(602), 11-22.
- Rodríguez, L. F. (2015). The cultural content in EFL textbooks and what teachers need to do about it. *Issues in Teachers' Professional Development*, 17(2), 167-187.
- Sevim, O. (2015). *Kuramdan uygulamaya bilgisayar destekli öğretim materyali geliştirme*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Söylemez, A. S. (2012). Yabancı dil öğretimi materyallerinin sınıflandırılması. Arif Sarıçoban , Zekiye Müge Tavail (Editörler) *Yabancı Dil Öğretiminde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı* içinde (s. 115-130). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tarcan, A. (2004). *Yabancı dil öğretim teknikleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- TDK.(2018). *Güncel Türkçe sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.
- Temizyürek, F. ve Birinci, F. G. (2016). Yabancı dil öğretiminde otantik materyal kullanımı. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 54-62.
- Tomlinson, B. (1998). *Materials development in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ungan, S. (2006). Avrupa birliğinin dil öğretimine karşı tutumu ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(15), 217-226.
- Ülken, H. Z. (2008). *Millet ve tarih şuuru*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Ülker, N. (2007). *'Hitit ders kitapları' örneğinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültür aktarımı sürecine çözümleyici ve değerlendirci bir bakış*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Vargelen, H. (2013). *Kültürlerarası iletişimsel yeterlilik bağlamında yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitaplarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- WEB1. (2019). 07.22. 2019 tarihinde <https://www.yee.org.tr/tr/yayin/cocuklar-icin-turkce-1-ders-kitabi> adresinden alındı
- WEB2. (2019). 07.22. 2019 tarihinde <https://www.yee.org.tr/tr/yayinlar/dersmateryalleri/turkce-ogreniyorum> adresinden alındı.
- WEB3. (2019). 07.22.2019 tarihinde <https://www.yee.org.tr/tr/yayinlar/dersmateryalleri/yedi-iklim-turkce> adresinden alındı.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, F. (2012). Cultural transmission through teaching Turkish as a foreign language course books. *Turkish Studies*, 7(3), 2751-2759.
- Yılmaz, İ. ve Şeref, İ. (2013). Araplara Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanmış Kaşgarlı Mahmut Türkçe öğretim seti'nde kültür aktarımı. *Turkish Studies*, 8(4), 1479-1498.

EKLER

Ek 1. Kültürel Öğeler Tablosu

Alt öğe	1.GÜNLÜK YAŞAM	2.KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	3.DEĞERLER VE EĞİTİM	4.EDEBİYAT-SANAT ve MÜZİK	5.GELENEKLER VE FOLKLOR	6.SOSYAL YAŞAM	7.COĞRAFYA VE MEKAN
a	Yiyecek-içecek	Kişiler	Değerler	Edebiyat	Özel günler ve Gelenekler	Moda	Yer (iller ve/veya diğer yerleşim yerleri)
b	yemek zamanları, sofrada adabı	Selamlaşma ifade ve davranışları	Eğitim	Müzik	Sözlü anlatımlar ve sözlü gelenekler	Yasaklar	
c	Resmi tatilleri-çalışma zamanları	Aile yapıları ve ilişkileri, kuşaklar arası ilişkiler	Dil ve Tarih Bilinci/Sevgisi	Sanat	Dini kurallara dayalı davranışlar	Alkış ve güzel hareketler	
d	Boş zaman etkinlikleri, hobileri,	Politik ve dinsel gruplar arası ilişkiler	Diğerleri	Gösteri sanatları	Doğum, evlilik gelenekleri	Diğerleri	
e	Karşılıklı konuşmalarda yaşa, cinsiyete, yakınlık derecesine, sosyal statüye, resmîyete göre kullanılacak sözler ve kalıplar	Konuk etme-ikram ve hediyeler		El sanatları geleneği	Festivaller, törenler, kutlamalar		
f	Yeme ve içme alışkanlıkları	Diğerleri		Diğerleri	Danslar		
g	Oyunlar				Toplumsal uygulamalar, ritüeller, bâtıl inançlar		
h	Spor				Halk bilgisi, evren ve doğa ile ilgili uygulamalar		
i	Müzik				Diğerleri		

Alt öge	1. GÜNLÜK YAŞAM	2. KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER	3. DEĞERLER ve EĞİTİM	4. EDEBİYAT-SANAT ve MÜZİK	5. GELENEKLER ve FOLKLOR	6. SOSYAL YAŞAM	7. COĞRAFYA ve MEKAN	8. FARKLI KÜLTÜRLER (KÜLTÜRLER ARASI ETKİLEŞİM)
a	Yiyecek-içecek	Kişiler	Değerler	Edebiyat	Özel günler ve Gelenekler	Moda	Yer (iller ve/veya diğer yerleşim yerleri)	
b	Yemek zamanları, sofrada adabı	Selamlaşma ifade ve davranışları	Eğitim	Müzik	Sözlü anlatımlar ve sözlü gelenekler	Yasaklar		
c	Resmi tatilleri-çalışma zamanları	Aile yapıları ve ilişkileri, kuşaklar arası ilişkiler	Dil ve Tarih Bilinci/Sevgisi	Sanat	Dini kurallara dayalı davranışlar	Alkış ve güzel hareketler		
d	Boş zaman etkinlikleri, hobileri,	Politik ve dinsel gruplar arası ilişkiler	Diğerleri	Gösteri sanatları	Doğum, evlilik gelenekleri	Medya/ Teknoloji		
e	Karşılıklı konuşmalarda yaşa, cinsiyete, yakınlık derecesine, sosyal statüye, resmiyete göre kullanılacak sözler ve kalıplar, jargon	Konuk etme-ikram ve hediyeler		El sanatları geleneği	Festivaller, törenler, kutlamalar	Diğerleri		
f	Yeme ve içme alışkanlıkları	Diğerleri		Diğerleri	Danslar			
g	Oyunlar				Toplumsal uygulamalar, ritüeller, bâtil inançlar			
h	Spor				Halk bilgisi, evren ve doğa ile ilgili uygulamalar			
i					Diğerleri			

Ek 3. Özgeçmiş

Adı Soyadı	Mete Almalı
-------------------	-------------

Kişisel Bilgiler	Uyruğu: T.C. Doğum Tarihi ve Yeri: 08.08.1993 / Sivas
-------------------------	--

İletişim Bilgileri	Tel: 0 534 513 86 82 E-posta: mete58003@gmail.com
---------------------------	--

Öğrenim Bilgileri	Lise: Sivas Lisesi Lisans: 2011-2015 Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Yüksek Lisans: 2016 - Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi
--------------------------	--

İş Deneyimi	2018 - halen Van - Çaldıran Soğuksu Ortaokulu Türkçe Öğretmeni
--------------------	---
